

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข และแมวตามกฎหมายของประเทศไทยและรัฐแคลิฟอร์เนียกับรัฐนิวเจอร์ซีย์ของ ประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากปัจจุบันสัตว์เลี้ยงเป็นที่ต้องการของมนุษย์เพื่อใช้เป็นเพื่อนคลายความเหงา และผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจต่างเข้ามาแข่งขันและมุ่งหวังผลกำไรจากธุรกิจนี้เป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาที่พบคือ การดำเนินธุรกิจดังกล่าวสามารถกระทำได้อย่างเสรีขาดการตรวจสอบที่ดี จึงทำให้ผู้ซื้อเป็นจำนวนมากพบว่าสัตว์เลี้ยงที่รับมอบจากผู้ประกอบการธุรกิจมีอาการเจ็บป่วย บกพร่อง หรือตาย เมื่อเรียกร้องให้ผู้ประกอบการธุรกิจรับผิดชอบกลับได้รับการปฏิเสธ และกฎหมายที่มีอยู่ไม่อาจคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้อได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น จำเป็นต้องศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงต่อไป

3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของประเทศไทย

ประเทศไทยมีบทบัญญัติของกฎหมายอยู่หลายฉบับที่ใช้เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อและสามารถนำมาปรับใช้สำหรับกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวอยู่หลายฉบับ ดังจะศึกษาต่อไปนี้

3.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตามกฎหมายของประเทศไทยมีการบัญญัติในการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวตามหลักกฎหมายสัญญา ซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยว่า ด้วยลักษณะซื้อขายในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ขายเพื่อความชำรุดบกพร่องตั้งแต่มาตรา 472-474 โดยได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2472 ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวมีพัฒนาการและแนวความคิดมาจากหลักการซื้อขายในสมัยโบราณ กล่าวคือ เมื่อผู้ขายได้ส่งมอบทรัพย์สินและผู้ซื้อได้ชำระราคาแล้ว คู่สัญญาทั้งหมดความผูกพันซึ่งกันและกัน แม้ภายหลังผู้ซื้อจะพบความชำรุดบกพร่องของสินค้า อันเป็นเหตุให้เสียความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้ในขณะที่ซื้อขายก็ตาม ผู้ขายไม่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

ต่อผู้ซื้อในความชำรุดบกพร่องของสินค้า เป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจตราสินค้าให้ตัวเอง¹

กรณีผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินชำรุดบกพร่อง มาตรา 472 บัญญัติว่า

"ในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่องอย่าง หนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติก็ดี ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา ก็ดี ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบ

ความที่กล่าวมาใน มาตรานี้ ย่อมใช้ได้ ทั้งที่ผู้ขายรู้อยู่แล้วหรือ ไม่รู้ว่าความชำรุดบกพร่องมีอยู่"

คำว่า "เสื่อมราคา" ราคาในที่นี้มีความหมายถึง "มูลค่าแลกเปลี่ยน" ไม่ใช่ "มูลค่าใช้สอย" จึงเป็น "ราคาตลาด" ที่ตามปกติได้รับเมื่อนำทรัพย์สินที่ขายออกจำหน่ายต่อไป ดังนั้นคำว่า "เสื่อมราคา" จึงมีความหมายถึง "ไม่สมราคา"²

คำว่า "เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้ตามปกติ" เมื่อใดจะเรียกได้ว่าทรัพย์สินที่ขายเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ จะต้องพิจารณาจากปกติประเพณีหรือจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น หรือมาตรฐานวิญญูชนว่า ตามปกติย่อมจะมุ่งใช้ทรัพย์สินที่ขายนั้นอย่างไร³

คำว่า "เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา" สำหรับประโยชน์ที่มุ่งหมายข้างต้นจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ซึ่งอาจเป็นสัญญาโดยปริยายหรือมีการกำหนดไว้ในสัญญาไว้โดยชัดแจ้งก็ได้ การที่จะรู้ว่าประโยชน์ที่จะมุ่งหมายเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหรือไม่จึงต้องพิจารณาถึงความประสงค์โดยสุจริต โดยพิเคราะห์ถึงปกติประกอบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 368⁴

การพิจารณาถึงความรับผิดชอบของผู้ขายในความชำรุดบกพร่องนั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มิได้กำหนดไว้โดยชัดเจนว่า ความชำรุดบกพร่องที่ถึงขนาดที่จะทำให้ผู้ขายต้องรับผิดชอบนั้น จะต้องเป็นความชำรุดบกพร่องที่มีขึ้นเมื่อใด ซึ่งทางตำราทั้งของไทยและของต่างประเทศ ต่างเห็นสอดคล้องกันว่า ความชำรุดบกพร่องดังกล่าวจะต้องมีอยู่ก่อนหรืออย่างน้อยที่สุดตั้งแต่ขณะเมื่อทำสัญญาซื้อขายกัน แม้ความชำรุดบกพร่องอาจจะถูกพบเห็นภายหลังจากการซื้อ

¹ รำไพ วงศ์สุชาติ, "ความชำรุดบกพร่องในทรัพย์สินที่ซื้อขาย," (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550), น.1.

² เฟิงอ๋าง, น.9.

³ เฟิงอ๋าง, น.9.

⁴ เฟิงอ๋าง, น.10.

ขายหรือภายหลังจากการส่งมอบก็ตาม หากความชำรุดบกพร่องมีมาก่อนการทำสัญญาแล้วผู้ขายต้องรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 472 เสมอ⁵

ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายเรื่องการซื้อขายจะแยกความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของผู้ขายออกได้เป็น 2 ช่วง คือ⁶

(1) ความชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้นก่อนส่งมอบ

จากบทบัญญัติ มาตรา 472 อาจแยกองค์ประกอบความผิดได้ 2 ประการ คือ ประการแรกทรัพย์มีความชำรุดบกพร่อง และประการที่สองความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นเหตุให้ทรัพย์สินที่ขายเสื่อมราคา หรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งใช้เป็นปกติ หรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา

ทั้งนี้ องค์ประกอบทั้งสองต้องเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน โดยผู้ขายจะต้องรับผิดชอบถ้าความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งใช้เป็นปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งโดยสัญญา จึงอาจกล่าวได้ว่าความชำรุดบกพร่องที่จะทำให้ผู้ขายต้องรับผิดชอบนั้นจะต้องถึงขนาดที่จะทำให้ทรัพย์สินที่ทำการซื้อขายนั้น เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ อันมุ่งใช้เป็นปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งโดยสัญญา

เนื่องจากความชำรุดบกพร่องของทรัพย์สินที่ขายนั้น แม้จะถึงขนาดก็อาจเป็นความชำรุดบกพร่องที่ไม่เห็นประจักษ์ กล่าวคือ ไม่เห็นในขณะที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้ซื้อ แต่ว่าจะพบเห็นอาจต้องใช้เวลาใช้สอยทรัพย์สินนั้นไปสักระยะหนึ่งก่อน ดังนั้น หากผู้ซื้อสามารถพิสูจน์ได้ว่าความชำรุดบกพร่องนั้นเกิดขึ้นหรือมีอยู่แล้วก่อนส่งมอบ ผู้ขายก็ยังคงรับผิดชอบอยู่

(2) ความชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้นภายหลังการส่งมอบ

กรณีความชำรุดบกพร่องเกิดขึ้นหลังจากทำสัญญาซื้อขายกัน กล่าวคือ ภายหลังจากที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายโอนไปยังผู้ซื้อแล้ว อาจกลายเป็นกรณีผิดสัญญาหรือเป็นกรณีที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินไม่ถูกต้องหรือกลายเป็นเรื่องการรับโอนความเสี่ยงในภัยพิบัติแล้วแต่กรณี ดังนั้น การที่ทรัพย์ชำรุดบกพร่องทำให้ผู้ขายต้องรับผิดชอบไปไม่ ผู้ขายต้องรับผิดชอบเมื่อความชำรุดบกพร่องนั้นถึงขนาดเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งใช้เป็นปกติ หรือที่มุ่งหมายโดยสัญญา ทั้งนี้ ทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้นไม่ว่าจะเป็นทรัพย์ทั่วไปหรือทรัพย์เฉพาะสิ่งลักษณะความผิดจึงต้องพิจารณาจาก

ก) ความชำรุดบกพร่องนั้นถึงขนาดให้ทรัพย์นั้นเสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ที่มุ่งหมายตามสัญญา มิฉะนั้น ผู้ขายก็ไม่ต้องรับผิดชอบ

⁵ เฟิงอ้วง, น.17.

⁶ เฟิงอ้วง, น.18-23.

ข) ความชำรุดบกพร่องจะต้องเกิดขึ้นก่อนหรืออย่างน้อยที่สุดต้องมีอยู่ในขณะทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งผู้ซื้อไม่รู้ถึงความชำรุดบกพร่องนั้น ถ้าความชำรุดบกพร่องเกิดขึ้นหลังจากที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกเป็นของผู้ซื้อแล้ว บาบเคราะห์ก็จะตกแก่เจ้าของทรัพย์สินต่อไป

กรณีดังกล่าวอาจพิจารณาได้จากการที่ผู้ขายได้ให้ความมุ่งหมายพิเศษในการใช้ทรัพย์สินที่คุณภาพของทรัพย์สินที่ขาย ได้แก่ กรณีที่ผู้ซื้อแจ้งถึงความมุ่งหมายพิเศษในการใช้ทรัพย์สินที่ต้องการซื้อนั้นให้ผู้ขายทราบ และผู้ขายได้แสดงอาการสนองรับความประสงค์เช่นนั้น เช่น ผู้ซื้อแจ้งให้ผู้ขายทราบว่าต้องการซื้อโทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้งานอื่นๆได้ด้วย เช่น สามารถฟังวิทยุได้โดยผู้ขายได้ให้คำแนะนำในการเลือกซื้อเครื่องของผู้ซื้อ เช่นนี้เท่ากับว่าผู้ขายรับรองความเหมาะสมของทรัพย์สินโดยปริยาย หากปรากฏว่า โทรศัพท์ที่ขายไม่มีคุณสมบัติสำหรับการใช้งานตามที่ผู้ซื้อต้องการ ดังนี้ เป็นกรณีที่ผู้ขายต้องรับผิดชอบเพื่อชำรุดบกพร่อง เพราะเหตุที่ทรัพย์สินที่ขายเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา

ปัญหาที่ตามมาก็คือ หากผู้ซื้อแจ้งความมุ่งหมายของตนให้ผู้ขายทราบ แต่ผู้ขายมิได้แสดงอาการสนองรับโดยชัดแจ้ง หรือถ้าผู้ขายรู้หรือควรรู้ถึงความมุ่งหมายเช่นนั้น จะถือได้ว่าผู้ขายได้ให้ความรับรองโดยปริยายหรือไม่ ถ้านำหลักในการตีความโดยพิเคราะห์ถึงเจตนาในทางสุจริตและปกติประเพณี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 368 มาใช้ในการวินิจฉัยแล้ว จะถือได้ว่าผู้ซื้อควรจะคาดหมายว่าผู้ขายควรจะให้คำรับรองเช่นนั้นหรือไม่ และฝ่ายผู้ขายเองอยู่ในฐานะที่ควรจะให้คำรับรองเช่นนั้นหรือไม่ กรณีเช่นนั้นต้องเป็นกรณีที่เมื่อพิเคราะห์ตามปกติประเพณีแล้ว ผู้ซื้ออาจเชื่อถือในความรู้อาณาญาของผู้ขายก็ได้ และได้ไว้วางใจในความรู้อาณาญาของผู้ขายว่า จะขายทรัพย์สินที่เหมาะสมแก่ประโยชน์ที่ตนมุ่งหมายให้ ฝ่ายผู้ขายก็ต้องเป็นผู้ที่คาดหมายได้ว่าตนอยู่ในฐานะที่ควรจะให้คำรับรองเช่นนั้นด้วย ดังนั้น ในการศึกษาความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องจึงจำเป็นต้องศึกษาในส่วนของหน้าที่ของผู้ขายและผู้ซื้อและขอบเขตการให้ความคุ้มครองดังนี้

(1) หน้าที่และความรับผิดของผู้ขาย⁷

สัญญาซื้อขายเป็นเอกเทศสัญญาชนิดหนึ่งที่ต้องดำเนินการตามหลักทั่วไป โดยผู้ขายต้องเป็นบุคคลต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถตามกฎหมายในขณะที่เข้าทำสัญญา และเมื่อเกิดเป็นสัญญาซื้อขายแล้ว ต่างฝ่ายต่างก็มีสิทธิและหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อกันตามกฎหมายหรือข้อกำหนดในสัญญา หน้าที่และความรับผิดของผู้ขายมี 3 ประการ ดังนี้

⁷ สารถี อารีย์, “ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษากรณีโทรศัพท์มือถือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547), น. 54-56.

(ก) หน้าที่ในการส่งมอบทรัพย์สินที่ขาย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ชื่อขายหมวด 2 มาตรา 461 บัญญัติว่า "ผู้ขายจำต้องส่งมอบทรัพย์สิน ซึ่งขายให้แก่ผู้ซื้อ" เพราะเป็นหน้าที่โดยชัดแจ้ง ตามที่กฎหมายระบุไว้ให้ผู้ขายต้องปฏิบัติไม่ว่าจะทำวิธีใดก็ได้ ขอแต่เพียงให้ทรัพย์สินที่ขายนั้นไปถึงมือผู้ซื้อ จึงถือว่าเป็นอีกเรื่องหนึ่งซึ่งแยกต่างหากออกจากเรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ซึ่งเกิดโดยผลของกฎหมาย มิได้เกิดจากการแสดงเจตนาของคู่สัญญาแต่ประการใด ดังเช่น ถ้าเป็นการซื้อขายเสร็จเด็ดขาดโดยทั่วไป หากไม่มีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นแล้ว กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ซื้อขายย่อมโอนไปยังผู้ซื้อทันทีในขณะที่ทำสัญญาซื้อขาย

(ข) หน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่อง

ความหมายของคำว่า "ความชำรุดบกพร่อง" หมายถึง การที่ทรัพย์สินชำรุดเสียหายจนเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้ตามปกติ ตามวิสัยของการใช้ทรัพย์สินหรือตามข้อกำหนดในสัญญา กล่าวคือ ต้องเป็นความเสียหายในเนื้อหาของวัตถุหรือทรัพย์สินนั้น โดยเนื่องมาจากหลักทั่วไปในการทำสัญญาที่ว่า ผู้เป็นฝ่ายเสนอในสัญญาต้องกระทำการโดยสุจริต จึงเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมผู้ขายจะต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของทรัพย์สินที่ขายนั้น

ผู้ขายต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องเพียงใดประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 472 บัญญัติว่า

"ในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่องอย่าง หนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติก็ดี ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา ก็ดี ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบ

ความที่กล่าวมาในมาตรานี้ ย่อมใช้ได้ทั้งที่ผู้ขายรู้อยู่แล้วหรือ ไม่รู้ว่าความชำรุดบกพร่องมีอยู่"

ในเรื่องความรับผิดชอบในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งขายนั้น กล่าวได้ว่า ถ้าเพียงแต่ทรัพย์สินชำรุดบกพร่องเท่านั้น หากทำให้ผู้ขายต้องรับผิดชอบไปไม่ หากแต่ผู้ขายต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องต่อทรัพย์สินที่ขายนั้นก็ต่อเมื่อความชำรุดบกพร่องนั้น ต้องถึงขนาดที่ทำให้ทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นเสื่อมราคา หรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ตามปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมายตามสัญญา และในเรื่องความรับผิดชอบในกรณีที่ทรัพย์สินมีความชำรุดบกพร่องนี้ ผู้ขายจะต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องอาศัยว่าผู้ขายนั้นจะรู้หรือไม่รู้ถึงความชำรุดบกพร่องก็ตาม แต่ความชำรุดบกพร่องนี้จะต้องเกิดขึ้นก่อนหรืออย่างน้อยที่สุดก็ต้องเกิดมีอยู่ในขณะทำสัญญาซื้อขายกัน โดยที่ผู้ซื้อไม่รู้ถึงความบกพร่องนั้น ซึ่งถ้าความชำรุดบกพร่องเกิดขึ้นหลังจากที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกเป็นของผู้ซื้อแล้ว ต้องพิจารณาเรื่องการรับบาปเคราะห์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 370 ส่วน

ความรับผิดในความชำรุดบกพร่องอันเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งหมายจะใช้ปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา แม้ไม่มีข้อตกลงกันเป็นประการใด ผู้ขายก็ต้องรับผิดโดยผลของกฎหมาย เว้นแต่ จะได้มีข้อตกลงยกเว้นความรับผิด อย่างไรก็ตาม กฎหมายที่ดีจะต้องให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลทุกฝ่าย ถ้าหากว่าผู้ซื้อได้มีโอกาสตรวจตราทรัพย์สินจนมองเห็นความชำรุดบกพร่องหรืออย่างน้อยที่สุดก็ควรจะได้เห็นได้ ทางผู้ซื้อเองก็ควรจะต้องรับผิดตามหลักที่ว่า "ผู้ซื้อต้องระวัง" มิฉะนั้น ผู้ขายอาจหลุดพ้นความรับผิดได้ ทั้งนี้ กฎหมายจึงได้บัญญัติยกเว้นความรับผิดของผู้ขายไว้แบ่งออกได้เป็น 2 ประการ ดังนี้

(ค) ข้อยกเว้นความรับผิดตามกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 473 บัญญัติว่า "ผู้ขายย่อมไม่ต้องรับผิดในกรณีดังกล่าวจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

1. ถ้าผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วแต่ในเวลาซื้อขายว่ามีความชำรุดบกพร่องหรือควรจะได้รู้เช่นนั้นหากได้ใช้ความระมัดระวังอันจะพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชน
2. ถ้าความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นอันเห็นประจักษ์แล้วในเวลาส่งมอบและผู้ซื้อรับเอาทรัพย์สินนั้นไว้โดยมิได้อัดเอื้อน
3. ถ้าทรัพย์สินนั้นได้ขายทอดตลาด
4. ข้อยกเว้นความรับผิดตามสัญญา

เนื่องจากบทบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องนั้น มิใช่บทบัญญัติเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ฉะนั้น คู่สัญญาจึงอาจตกลงกันล่วงหน้าว่าขายไม่ขอรับผิดใดๆเลยก็ได้ โดยข้อตกลงเช่นว่านี้ไม่ถือว่าเป็นโมฆะ นอกจากนี้ มาตรา 483 ยังบัญญัติไว้อีกด้วยว่า "คู่สัญญาซื้อขาย จะตกลงกันว่าผู้ขายจะไม่ต้องรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่อง หรือเพื่อการรอนสิทธิก็ได้"

(2) หน้าที่และความรับผิดของผู้ซื้อ⁸

หน้าที่ของผู้ซื้อจะเกิดขึ้นเมื่อคู่สัญญาได้ตกลงทำนิติกรรมหรือเรียกว่าเกิดสัญญาซื้อขายแล้ว ผู้ซื้อจะมีหน้าที่ต้องรับมอบทรัพย์สินที่ทำการซื้อขาย และต้องมีหน้าที่ในการชำระราคา รวมทั้งยังมีสิทธิยึดหน่วงราคาอีกด้วย ซึ่งแยกอธิบายได้ 3 ประการ ดังนี้

(ก) หน้าที่ต้องรับมอบทรัพย์สิน

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 486 นี้บัญญัติไว้คู่กับ มาตรา 461 ซึ่งบัญญัติให้ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่ขาย การส่งมอบและการรับมอบทรัพย์สินที่ซื้อขาย จึงเป็นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นพร้อมกันคือเมื่อผู้ขายส่งมอบทรัพย์สิน อันเป็นกรณีที่ลูกหนี้ขอปฏิบัติการชำระ

⁸ เฟิงอ้วง, น. 54-56.

หนี้ ผู้ซื้อซึ่งเป็นเจ้าหนี้จะไม่รับมอบโดยปราศจากมูลเหตุอันจะอ้างกฎหมายได้ ผู้ซื้อที่ย่อมตกเป็นผู้ผิดนัด และความรับผิดอันเกิดจากการไม่ชำระหนี้ก็เป็นอันปลดเปลื้องไปนับแต่เวลาที่ขอปฏิบัติชำระหนี้

กล่าวโดยสรุปว่า ผู้ซื้อที่ย่อมมีหน้าที่ต้องรับมอบทรัพย์สินที่ตนได้ซื้อ มิฉะนั้น ย่อมถือได้ว่าผู้ซื้อผิดสัญญา อาจทำให้ต้องรับผิดชอบต่อผู้ขายในบางประการ การที่ผู้ซื้อไม่มีสิทธิบอกปิดไม่ยอมรับมอบ เช่นในกรณีที่ทรัพย์สินที่ส่งมอบไม่ตรงตามสัญญา ทรัพย์สินที่ขาดหรือล้าเกินกว่าจำนวน การส่งมอบทรัพย์สินผิดสถานที่ที่ได้ตกลงกัน สัญญาซื้อขายมีสิ่ง ที่ควรระวังสำหรับผู้ซื้อ ได้แก่ ในกรณีที่ผู้ซื้อได้รับมอบเอาทรัพย์สินโดยไม่เอาผิดเอื้อนแล้ว จะทำให้ผู้ขายหลุดพ้นจากความรับผิดในความชำระครบพร้อมที่เห็นเป็นประจักษ์ แต่ถ้าผู้ซื้อไม่ยอมรับเอาทรัพย์สินที่ส่งมอบโดยไม่มีมูลหรือเหตุผลอันจะอ้างกฎหมายได้แล้ว ย่อมถือได้ว่าผู้ซื้อผิดสัญญา ผู้ขายมีสิทธิบอกเลิกสัญญา และเรียกค่าสินไหมทดแทน ถ้าผู้ซื้อได้รับมอบภายหลัง ผู้ขายอาจจะเรียกค่าสินไหมทดแทนในการที่ตนต้องดูแลรักษาทรัพย์สินในระหว่างที่รอการส่งมอบ

(ข) หน้าที่ต้องชำระราคา

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 453 ดังกล่าวมาแล้ว นั้น ถือว่าราคาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะถือได้ว่าเข้าลักษณะสัญญาซื้อขาย และเมื่อผู้ซื้อได้ตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินให้แก่ผู้ขายด้วย จึงถือว่าเป็นสัญญาซื้อขาย และเพียงแต่ตกลงว่าจะใช้ราคาเท่านั้น ก็เป็นสัญญาซื้อขายแล้ว ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ผู้ซื้อต้องชำระราคาภายหลังจากสัญญาซื้อขายได้เกิดขึ้นแล้ว

จากการที่ได้ศึกษาในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 453 ประกอบมาตรา 486 ก็จะได้เห็นได้ชัดเจนว่าตามมาตรา 453 นั้นเพียงแต่ ตกลงว่าจะใช้ราคาเท่านั้นก็เข้าลักษณะซื้อขาย แม้จำนวนราคาจะไม่ได้กำหนดกันไว้ก็ตาม แต่ถ้าคู่สัญญาจะมีการกำหนดราคากันไว้ก็ย่อมทำได้ ถ้าราคามีได้กำหนดเด็ดขาดอย่างใดดังที่ได้กล่าวแล้ว ผู้ซื้อจะต้องใช้ราคาตามสมควร

(3) อายุความและการจำกัดความรับผิดของผู้ขาย⁹

มาตรา 474 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า

"ในข้อรับผิดเพื่อความชำระครบพร้อมนั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดี เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่เวลาที่ได้พบความชำระครบพร้อม"

ดังนั้น อายุความในการฟ้องคดีเพื่อให้ผู้ขายรับผิดในความชำระครบพร้อม จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ซื้อพบเห็นความชำระครบพร้อมเป็นสำคัญ เพราะตราบิตที่ผู้ซื้อยังไม่พบเห็นความชำระครบพร้อมจะไปใช้สิทธิเรียกร้องอะไรจากผู้ขายไม่ได้ เพราะไม่มีอะไรเสียหาย ครั้นจะ

⁹ ไร่ไพ วงศ์สุชาติ, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 1, น. 56.

ปล่อยเวลาเรียกร้องของผู้ซื้อเนิ่นนานออกไป ก็จะเป็นภาระในการพิสูจน์ของผู้ซื้อว่า ความชำรุดบกพร่องนั้นเกิดขึ้นก่อนหรือขณะทำสัญญาซื้อขายหรือเกิดขึ้นหลังจากส่งมอบทรัพย์สินแล้ว มาตรา 474 จึงกำหนดอายุความไว้เพียงสั้นๆ คือ 1 ปีนับแต่ที่ได้พบเห็นความชำรุดบกพร่อง

จากการศึกษาการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคกรณีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามหลักสัญญาในเรื่องความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องตามสัญญาซื้อขาย จะเห็นได้ว่ากฎหมายถือเอาความชำรุดบกพร่องต้องเป็นสิ่งมีอยู่ก่อนหรือขณะทำการซื้อขายหรือส่งมอบ ซึ่งหากพบความชำรุดบกพร่องในภายหลังผู้ซื้อก็ต้องพิสูจน์ให้ได้ความชัดเจนว่าความชำรุดบกพร่องนั้นมียุ่ก่อนแล้ว อีกทั้งความชำรุดบกพร่องที่จะเรียกร้องให้ผู้ขายต้องรับผิดชอบได้นั้นจะต้องเป็นความเสียหายถึงขนาดว่า เป็นเหตุให้เสื่อมราคา เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติ หรือที่มุ่งหมายโดยสัญญา ซึ่งเมื่อนำมาใช้กับกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวแล้ว จึงเห็นได้ว่าแม้สัตว์เลี้ยงที่ซื้อมาแล้วพบความเจ็บป่วยบกพร่องซึ่งอาจไม่ถึงขนาดเสื่อมราคา เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติ หรือที่มุ่งหมายโดยสัญญาก็ตาม แต่สัตว์เลี้ยงเป็นมากกว่าสินค้าทั่วไปซึ่งมันมีคุณค่าทางจิตใจ เมื่อสัตว์เลี้ยงที่ซื้อมาเจ็บป่วยบกพร่องทางร่างกายก็ไม่ต่างอะไรกับความรู้สึกเมื่อญาติพี่น้องเจ็บป่วย ซึ่งเมื่อพบความเจ็บป่วยหรือบกพร่องนั้นอาจสามารถทำการรักษาให้หายได้ก็ย่อมถือว่าไม่ถึงขนาดว่าเสื่อมราคา เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่อยู่ในความหมายของความชำรุดบกพร่องตามหลักดังกล่าวและไม่อาจเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบในความเจ็บป่วยบกพร่องรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปในการรักษานั้นได้ ทั้งที่ สัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งที่มิอทธิพลต่อจิตใจผู้ซื้อย่อมต้องการตัวที่แข็งแรงสมบูรณ์พร้อมที่จะให้เป็นเพื่อนคลายความเหงา การที่ผู้ซื้อได้ซื้อสัตว์เลี้ยงมาแล้วมาพบในภายหลังว่า สัตว์เลี้ยงมีความบกพร่องต้องมาทำการรักษาจึงไม่ใช่สิ่งที่คาดหวังอย่างแน่นอน นอกจากนี้ ยังมีกรณีค่ารักษาพยาบาลค่าสัตวแพทย์ที่ผู้ซื้อต้องเสียไป ซึ่งแม้อาจจะสามารถเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบได้ก็ตาม แต่ในการเรียกร้องนั้นผู้ซื้อกลับมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ให้ได้เสียก่อนว่า ความเจ็บป่วยหรือบกพร่องนั้นเป็นสิ่งที่มีอยู่ก่อนตนรับมอบมา ทั้งที่ ความเจ็บป่วยบกพร่องที่เกิดกับสัตว์เลี้ยงนั้นยากที่จะสามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่าหรือเห็นเป็นประจักษ์ขณะซื้อขาย เพราะถ้าพบเห็นได้ผู้ซื้อก็คงไม่ซื้อสัตว์เลี้ยงตัวดังกล่าว ฉะนั้น ในการพิสูจน์ความเสียหายนี้จึงต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญอย่างเช่นสัตวแพทย์ เมื่อหากเป็นเช่นนี้ก็ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ซื้อมากขึ้นไปอีก จึงทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า หลักการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามหลักสัญญาจึงไม่อาจใช้คุ้มครองผู้ซื้อได้อย่างแท้จริง

3.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวตามพระราชบัญญัติที่ใช้คุ้มครองผู้ซื้อโดยเฉพาะ

3.1.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2541

ภายใต้เหตุผลในการประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ เนื่องจากปัจจุบันการเสนอขายสินค้าและบริการต่างๆต่อประชาชนนับวันมีแต่จะเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบธุรกิจการค้าและผู้ประกอบธุรกิจการโฆษณาได้นำวิชาการในทางการตลาดและทางโฆษณามาใช้ในการส่งเสริมการขายสินค้าและบริการ ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้บริโภคตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ เพราะผู้บริโภคไม่อยู่ในฐานะที่ทราบภาวะตลาด และความจริงที่เกี่ยวกับคุณภาพและราคาของสินค้าและบริการต่างๆได้อย่างถูกต้องทันทั่วทั้งที่ ในบางกรณีแม้จะมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองผู้บริโภคในการกำหนดคุณภาพและราคาสินค้าหรือบริการแล้วก็ตาม แต่ขั้นตอนในการฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจที่ละเมิดสิทธิของผู้บริโภคเป็นเรื่องที่ยุ้งยากและมีขั้นตอนที่ไม่สามารถอำนวยความสะดวกต่อผู้บริโภคได้ ทำให้ผู้บริโภคต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเต็มที่ให้แก่ผู้บริโภค ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการทั่วไป โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจการค้าเพื่อให้ความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค และควรจัดให้มีองค์กรของรัฐเพื่อตรวจตรา ดูแล และประสานงานการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค¹⁰

ทั้งนี้ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2541 มุ่งบัญญัติสิทธิของผู้บริโภคตามกฎหมาย 5 ประการ ดังนี้¹¹

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพสินค้าที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา

¹⁰ ช่อทิพย์ สุนทรวิภาต, “มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษากรณีผลิตภัณฑ์แวนกันแดด,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2557), น.63-64.

¹¹ เพิ่งอ้าง, น. 63-64

5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

ดังนั้นเพื่อเป็นการรองรับสิทธิดังกล่าว กฎหมายจึงได้ตั้งหน่วยงานราชการต่างๆโดยแยกการคุ้มครองออกทั้งด้านโฆษณา การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา ดังนี้

(1) การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา¹²

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2541 มีการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

ก) มาตรการคุ้มครองด้านการโฆษณาในประเทศไทย

การความคุ้มครองผู้บริโภคในด้านการโฆษณาจะมีคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง เรียกว่า "คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา" ซึ่งมีอำนาจหน้าที่

1) อำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีหน้าที่การควบคุมการโฆษณาโดยกฎหมายอื่น ซึ่งกฎหมายได้กำหนดลักษณะของข้อความที่จะใช้ในการโฆษณาไว้ดังนี้

การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสภาพ คุณภาพ หรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ

ซึ่งข้อความต่อไปนี้ ถือเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม

- ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง
- ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม
- ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ
- ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน
- ข้อความอื่นๆตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

¹² สารณี อารีย์, *อ้างแล้ว* *เชิงอรรถที่ 1*, น. 61-63.

และข้อความที่ใช้ในการโฆษณาที่บุคคลทั่วไปสามารถรับรู้ได้ว่าเป็นข้อความที่ไม่อาจเป็นความจริงได้โดยแน่แท้ ไม่เป็นข้อความที่ต้องห้ามในการโฆษณาและได้กำหนดลักษณะเกี่ยวกับ "วิธีการ" ที่ใช้ในการโฆษณาไว้ว่า การโฆษณาจะต้องไม่กระทำด้วยวิธีการอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกายและจิตใจหรืออันอาจก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามกฎกระทรวง

2) การป้องกันหรือระงับยับยั้งความเสียหายหรืออันตราย

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีหน้าที่ป้องกันหรือระงับยับยั้งความเสียหายหรืออันตรายจะเกิดขึ้นแก่ผู้บริโภคเนื่องจากการโฆษณาสินค้าบางประการเป็นการล่วงหน้า โดยกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้น

3) หน้าที่ในการตรวจข้อความโฆษณา

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีหน้าที่ในการตรวจข้อความโฆษณาที่ผู้ประกอบการธุรกิจขอให้พิจารณาให้ความเห็นก่อนทำการโฆษณา โดยการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาดังกล่าวนี้

(ก) ถ้าคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้อความโฆษณาใดแล้วสงสัยว่าข้อความโฆษณาดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 คณะกรรมการฯ ต้องให้โอกาสแก่ผู้กระทำการโฆษณาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือนำพิสูจน์แสดงความจริงว่า ข้อความในโฆษณาของตนมิได้มีลักษณะอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

(ข) แต่ถ้าคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อความโฆษณานั้นมีลักษณะอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจที่จะออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังนี้

- ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา
- ห้ามการใช้ข้อความอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา
- ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการโฆษณา
- ให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้น

แล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนดโดยในการออกคำสั่งตามข้อ ข) นี้ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยคำนึงประโยชน์ของผู้บริโภคประกอบกับความสุจริตในการกระทำของผู้กระทำการโฆษณา ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข) คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา¹³

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา 22 ถึงมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เฉพาะเรื่องที่มีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น ดังนี้

1) กรณีที่ผู้ประกอบการโฆษณาใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อความที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ดังนี้

(ก) ถ้าข้อความดังกล่าวเป็นข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริงหรือเป็นข้อความที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการโฆษณาแก้ไขข้อความ หรือวิธีการโฆษณา ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา ห้ามการโฆษณา หรือห้ามใช้วิธีการในการโฆษณา และหรือให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา กำหนด

(ข) ถ้าข้อความดังกล่าวเป็นข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำความผิดกฎหมายหรือศีลธรรมหรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ หรือเป็นข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีหมู่ประชาชนหรือเป็นข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งในทำนองเดียวกันกับข้อ (1) หรือเสนอความเห็นเพื่อให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดการโฆษณา ดังกล่าว

2) ในกรณีที่ผู้ประกอบการโฆษณาใช้วิธีการอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจ หรืออันอาจก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งในทำนองเดียวกันกับข้อแรก หรือเสนอความเห็นเพื่อให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีกับผู้กระทำการโฆษณาได้

3) ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และคณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้กำหนดให้สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งกำหนดให้การโฆษณานั้นต้องกระทำไปพร้อมกับคำแนะนำ หรือคำเตือนเกี่ยวกับวิธีใช้หรืออันตรายตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา จะกำหนดเงื่อนไขให้แตกต่างกันสำหรับการโฆษณาที่ใช้สื่อโฆษณาต่างกันได้จำกัดการใช้สื่อโฆษณาสำหรับสินค้านั้น ห้ามการโฆษณาสินค้านั้น

¹³ เพิ่งอ้าง, น. 61-63.

อนึ่ง ในการออกคำสั่งจำกัดการใช้สื่อโฆษณาและห้ามการโฆษณาสินค้านั้นให้นำมาใช้บังคับแก่การโฆษณา ที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าการใช้หรือประโยชน์ของสินค้านั้นขัดต่อนโยบายทางสังคม ศีลธรรมหรือ วัฒนธรรมของชาติด้วย

4) ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าหรือบริการใดผู้บริโภคจำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะ และรายละเอียดอย่างอื่นเกี่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจ คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจให้การโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้นต้องให้ข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนดไว้

5) ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าข้อความในการโฆษณาโดยทางสื่อโฆษณาใด สมควรแจ้งให้ผู้บริโภคทราบว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่มีความมุ่งหมายเพื่อการโฆษณา คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจกำหนดให้การโฆษณาโดยทางสื่อโฆษณานั้นต้องมีถ้อยคำชี้แจง กำกับให้ประชาชนทราบว่าข้อความดังกล่าวเป็นการโฆษณาได้ และคณะกรรมการว่าการโฆษณาจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

6) ผู้ประกอบธุรกิจใดสงสัยว่าการโฆษณาของตนจะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ผู้ประกอบธุรกิจนั้นอาจขอให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาพิจารณาให้ความเห็นและแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาให้ความชอบแล้ว

(2) การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก¹⁴

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค(ฉบับที่2) พ.ศ. 2541 มีดังนี้

ก) ความหมายของ "ฉลาก" ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

ความหมายของ "ฉลาก" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 กำหนดให้หมายความถึง รูป รอยประดิษฐ์ กระดาษหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับสินค้า หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า และหมายความถึงเอกสารหรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้า หรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

¹⁴ เพิ่งอ้าง, น. 61-68.

ข) คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก

คณะกรรมการว่าด้วยฉลากถูกกำหนดขึ้นโดยมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก มีดังนี้

(ก) กำหนดสินค้าดังต่อไปนี้เป็นสินค้าควบคุมฉลาก

- สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

- สินค้าที่ส่งหรือนำเข้ามาราชอาณาจักรเพื่อขายสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพร่างกาย หรือจิตใจเนื่องในการใช้สินค้า หรือโดยสภาพของสินค้านั้น

- สินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำซึ่งการกำหนดฉลากของสินค้านั้น เป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะได้รับข้อเท็จจริงในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับสินค้านั้น

(ข) การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดทำฉลาก สินค้าที่ควบคุมฉลากโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งหลักเกณฑ์เงื่อนไขดังกล่าว ต้องใช้ข้อความที่ตรงต่อความจริง และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระเกี่ยวกับสินค้า ได้แก่ ชื่อและสถานที่ประกอบการของผู้ประกอบธุรกิจหรือเครื่องหมายการค้าของผู้ประกอบธุรกิจที่จดทะเบียนแล้วในประเทศไทย ชื่อสินค้า ประเทศที่ผลิต ราคา ปริมาณ วิธีใช้ คำแนะนำ คำเตือน วันเดือนปีที่หมดอายุ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนด

(ค) มีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจ แก้ไขฉลากที่ไม่ถูกต้องหรือเลิกใช้ฉลากที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก มีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจ แก้ไขฉลากที่ไม่ถูกต้องหรือเลิกใช้ฉลากที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดนั้นได้ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยการฝ่าฝืน ในการนี้คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีการชั่วคราวในการบังคับให้เป็นไปตามข้อกำหนด หรือคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยฉลากตามที่เห็นสมควรสำหรับผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดหรือคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก จะต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งมีโทษจำคุกและโทษปรับ

(ง) มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นว่าฉลากของผู้ประกอบธุรกิจมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืน

เพื่อเป็นการให้ความสะดวกแก่ผู้ประกอบธุรกิจที่ประสงค์จะให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติตามกฎหมาย คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นว่าฉลากของผู้ประกอบธุรกิจมีลักษณะฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข หรือรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดหรือไม่ ในเมื่อผู้ประกอบธุรกิจนั้นขอให้คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก

พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยฉลากจะต้องให้ความเห็นและแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน 30 วันนับแต่วันที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเห็นชอบแล้ว แต่การให้ความเห็นดังกล่าวไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการว่าด้วยฉลากที่จะพิจารณาวินิจฉัยใหม่เป็นอย่างอื่นเมื่อมีเหตุอันสมควร สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้กระทำการไปตามความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยฉลากไม่ต้องรับโทษทางอาญา ถ้าภายหลังคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเห็นว่าความเห็นเดิมไม่ถูกต้องและได้วินิจฉัยใหม่เป็นอย่างอื่น

(จ) มีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย นอกจากนี้คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ยังมีอำนาจที่จะสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคมาพิจารณาได้ ในการนี้จะเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

(ฉ) มีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ในเมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว คณะกรรมการว่าด้วยฉลากยังมีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ในเมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับที่ควบคุมในเรื่องฉลาก เช่น กฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง เป็นต้น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยฉลากในข้อนี้จึงเป็นการอุดช่องว่างกฎหมายต่างๆเหล่านี้

2) ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าควบคุมฉลาก

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าควบคุมฉลาก มีใจความว่าการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคส่วนใหญ่มักเลือกซื้อสินค้าโดยพิจารณาจากยี่ห้อ สี สัน รูปแบบที่สวยงามแปลกตาของสินค้า หรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของสินค้าเป็นหลัก จึงทำให้ผู้บริโภคต่อซื้อสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ได้มาตรฐานและไม่สามารถใช้งานได้เต็มที่ประสิทธิภาพของสินค้าหรือไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ ดังนั้น การเลือกสินค้าให้ได้สินค้าตามที่ผู้บริโภคต้องการ จึงควรพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) ผู้บริโภคควรตรวจ และสอบถามรายละเอียดฉลากสินค้า เช่น ชื่อสถานประกอบการ หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิต หรือผู้ส่ง หรือผู้นำเข้าสินค้าที่ควบคุมฉลาก ภายในราชอาณาจักรเพื่อขาย ชนิดของสินค้า ราคา วันเดือนปีที่ผลิตหรือหมดอายุ ปริมาณสุทธิ

ส่วนประกอบของสินค้า วิธีการใช้ วิธีการเก็บรักษา คำแนะนำ และคำเตือนหรือข้อควรระวังมัดระวังเกี่ยวกับสินค้าเพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบก่อนตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าใด

(ข) การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพและคุณภาพของสินค้าจากผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้ส่ง หรือผู้นำเข้าที่จำหน่ายสินค้านั้น หรือผู้ที่เคยใช้สินค้าแล้ว ก่อนพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อสินค้านั้นโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง

(ค) ศึกษาเกี่ยวกับเงื่อนไข หรือข้อจำกัดสินค้า เช่น วันเดือนปีที่ผลิต หรือหมดอายุ วิธีการใช้ การเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อควรระวังของสินค้าให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อผู้บริโภคสามารถใช้สินค้าได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและประหยัด

(ง) ตรวจสอบคุณภาพ คุณภาพ และปริมาณของสินค้าว่าเป็นจริงตรงตามที่ระบุไว้ที่ฉลากของสินค้าหรือไม่ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพ และเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค

3) การดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตราย

การดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตรายนั้น เป็นการคุ้มครองพิเศษนอกเหนือจากการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา การคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญาแล้ว พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 36 ยังให้อำนาจคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตราย ดังนี้

(ก) มีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้า

เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า สินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้นได้ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการสั่งหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการพิสูจน์โดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

(ข) มีอำนาจสั่งห้ามขายสินค้านั้นและถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนแปลงสินค้านั้นภายใต้เงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ถ้าผลการทดสอบหรือพิสูจน์ปรากฏว่าสินค้านั้นเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และกรณีไม่อาจป้องกันอันตรายแก่ผู้บริโภค และกรณีไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดนั้นได้ โดยการกำหนดฉลากตามมาตรา 30 หรือตามกฎหมายอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามขายสินค้านั้นและถ้าเห็นสมควร จะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนสินค้านั้นภายใต้เงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ ในกรณีที่สินค้านั้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หรือเป็นที่สงสัยว่าผู้ประกอบธุรกิจจะเก็บสินค้านั้นไว้เพื่อขายต่อไป คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจทำลายหรือจะจัดให้มีการทำลายโดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

(ค) มีอำนาจสั่งห้ามขายสินค้าเป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่จำเป็นเร่งด่วน ถ้าคณะกรรมการสั่งห้ามขายเพราะสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา 36 นี้ ผู้ประกอบธุรกิจนั้นต้องระวางโทษตามมาตรา 56 คือ จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าผู้ประกอบธุรกิจนั้นเป็นผู้ผลิตเพื่อขายหรือเป็นผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ต้องระวางโทษหนักขึ้นคือ จำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา¹⁵

เนื่องจากได้มีผู้บริโภคเป็นจำนวนมากร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญากับผู้ประกอบธุรกิจ เพราะผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่ได้จัดทำสัญญาสำเร็จรูป โดยมีการกำหนดข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบ ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้จัดทำสัญญาฉบับมาตรฐานขึ้นและได้แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจทราบแล้ว แต่ผู้ประกอบธุรกิจไม่นำแบบสัญญาดังกล่าวมาใช้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคก็ไม่อาจบังคับได้ เพราะเสรีภาพของบุคคลตามหลักกฎหมายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมสัญญาซึ่งยึดถือหลักแห่งความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนา และหลักแห่งเสรีภาพในการทำสัญญาโดยเคร่งครัด คือเมื่อคู่กรณีได้แสดงเจตนา และหลักแห่งเสรีภาพในการทำสัญญาโดยเคร่งครัด คือเมื่อคู่กรณีได้แสดงเจตนาทำนิติกรรมสัญญากันโดยชอบด้วยกฎหมาย และด้วยความสมัครใจแล้ว คู่กรณีจะต้องผู้พันและต้องปฏิบัติตามข้อสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด แม้ว่าผลของสัญญานั้นจะทำให้ฝ่ายหนึ่งได้เปรียบอีกฝ่ายหนึ่งก็ตาม ในอดีตหลักการดังกล่าว ได้รับการยอมรับว่าถูกต้องเป็นธรรม แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้หลักแห่งความเสมอภาคและเท่าเทียมกันของบุคคล

ในสภาพความเป็นจริงของสังคมปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า บุคคลไม่มีความเสมอภาคกัน บุคคลไม่มีความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่อยู่ในฐานะผู้บริโภคมักจะไม่อยู่ในฐานะที่มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกับผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบในการทำสัญญากับผู้ประกอบธุรกิจ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา และป้องกันมิให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบในการทำสัญญากับผู้ประกอบธุรกิจ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 กำหนดสิทธิของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น คือ "สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา" และกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านสัญญาขึ้น

¹⁵ เพิ่งอ้าง, น.68-73.

ก) ขอบเขตของการให้ความคุ้มครอง

จากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ซึ่งได้กำหนดสิทธิของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นคือ "สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา" และกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านสัญญาขึ้นโดยบัญญัติมาตรา 35 ทวิ ถึงมาตรา 35 นว กล่าวคือ โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 35 ทวิ ถึงมาตรา 35 นว ดังนี้

1) การกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาได้

ในการประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้นมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือหรือที่ตามปกติประเพณีทำเป็นหนังสือ คณะกรรมการว่าด้วยสัญญามีอำนาจให้การประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาได้ โดยกำหนดให้การประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญา สัญญาที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภคนั้น จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ข้อสัญญาที่จำเป็น ซึ่งหากมิได้ใช้ข้อสัญญาเช่นนั้นจะทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบผู้ประกอบธุรกิจเกินสมควร

(ข) ห้ามใช้ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไข และรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด และเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นส่วนรวมคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาจะให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด

2) การกำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องใช้ข้อสัญญาใด หรือต้องใช้ข้อสัญญาใดโดยมีเงื่อนไขในการใช้สัญญานั้นด้วย

เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องไม่ใช้ข้อสัญญาใดแล้ว ถ้าสัญญานั้นใช้สัญญาดังกล่าว ให้ถือว่าสัญญานั้นไม่มีข้อบังคับเช่นนั้นด้วย ตามข้อ 1) แล้ว ถ้าสัญญาไม่ใช้สัญญาดังกล่าว หรือใช้สัญญาดังกล่าวแต่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ให้ถือว่าสัญญานั้นใช้สัญญาดังกล่าว หรือใช้ข้อสัญญานั้นตามเงื่อนไขนั้นแล้วแต่กรณี

3) การกำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องไม่ใช้ข้อสัญญาใด

เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องไม่ใช้ข้อสัญญาใดแล้ว ถ้าสัญญานั้นใช้ข้อสัญญาดังกล่าว ให้ถือว่าไม่มีข้อสัญญาเช่นนั้น

ข) สภาพบังคับ

จากการศึกษาขอบเขตการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ซึ่งให้ความคุ้มครองผู้บริโภคในด้านสัญญาโดยได้กำหนดสภาพบังคับไว้ดังนี้

1) เป็นแนวทางในเชิงป้องกันโดยหน่วยงานของรัฐ

ตามเจตนารมณ์ของการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคในด้านสัญญาตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ซึ่งหากพิจารณาจากหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) ที่กล่าวว่าเนื่องจากปัจจุบันมีผู้บริโภคเป็นจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิตามที่กฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นๆ บัญญัติไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผู้บริโภคเป็นจำนวนมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า มีเจตนารมณ์ใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาอันไม่เป็นธรรมฯ คือเพื่อคุ้มครองคู่สัญญาฝ่ายที่มีอำนาจต่อรองต่ำกว่าโดยใช้แนวทางของการคุ้มครองผู้บริโภคในรูปแบบกฎหมายปกครอง (Administrative Process) โดยรัฐมีหน้าที่เข้ามาคุ้มครองผู้บริโภคด้านต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางในเชิงป้องกัน โดยหน่วยงานของรัฐเข้ามาแทรกแซงการทำสัญญา ควบคุมในแง่การกำหนดข้อสัญญา หรือห้ามใช้สัญญา

2) มีบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืน

โดยมีบทลงโทษทางอาญา ลงโทษต่อผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่ส่งมอบสัญญาให้กับคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ดังกล่าวนี้ คือ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หากพิจารณาจากบทบัญญัติของมาตรา 35 ทวิ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคในด้านสัญญา กำหนดให้การประชุมธุรกิจการขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้นมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ หรือตามปกติประเพณีทำเป็นหนังสือ คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่มีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจควบคุมสัญญา

3) คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่มีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้า หรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจควบคุมสัญญา

จากบทบัญญัติของมาตรา 35 ทวิ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคในด้านสัญญา กำหนดให้การประกอบธุรกิจการขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้นมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ หรือตามประเพณีทำเป็นหนังสือ

คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่มีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้า หรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจควบคุมสัญญา

แม้กฎหมายดังกล่าวนี้จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคในหลายด้าน เช่น การให้ความคุ้มครองด้านการโฆษณาแต่ก็มุ่งคุ้มครองการปรากฏซึ่งข้อความเท่านั้น ดังนั้นหากการซื้อขายสัตว์เลี้ยงไม่มีการโฆษณา หรือการโฆษณาแต่กระทำโดยวจาแล้วก็ย่อมไม่ได้รับการคุ้มครอง และกฎหมายยังให้อำนาจคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงรายละเอียดต่างๆ ตามที่เห็นสมควร แต่กฎหมายก็ไม่บัญญัติเป็นการบังคับว่าต้องกระทำแก่กรณีใดบ้างและยังให้เป็นดุลพินิจ ส่วนการให้ความคุ้มครองด้านฉลาก การซื้อขายสัตว์เลี้ยงก็ไม่ได้เป็นสินค้าที่ต้องถูกควบคุมโดยฉลาก และการให้ความคุ้มครองด้านสัญญา จะเห็นได้ว่าการซื้อขายสัตว์เลี้ยงไม่ถือเป็นการซื้อขายสินค้าที่ต้องควบคุมด้วยสัญญา และแม้กฎหมายจะเปิดโอกาสให้อำนาจแก่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญามีอำนาจกำหนดให้สัญญาใดๆ เป็นสัญญาที่ต้องควบคุมด้วยสัญญาก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงดุลพินิจไม่ได้บังคับว่าต้องเป็นกรณีใดบ้างเช่นเดียวกับการให้ความคุ้มครองด้านการโฆษณานั้นเอง

3.1.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 เกิดขึ้นเนื่องจากประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่ด้อยประสิทธิภาพในอดีตได้สร้างความบอบช้ำปวดร้าวใจแก่ผู้บริโภคที่ถูกผู้ประกอบการเอาเปรียบจนสุดจะอดกลั้น อันนำไปสู่การใช้ความรุนแรง หรือประท้วงประท้วงด้วยการทุบทำลายหรือประจานความความบกพร่องของสินค้าต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทที่ไม่ถูกต้องและกลายเป็นแบบอย่างที่ไม่ยอมทำกันมาเรื่อยๆ จนส่งผลกระทบต่อระบบธุรกิจการค้าการลงทุนอันจักส่งผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติโดยรวมได้¹⁶ และด้วยเหตุที่ผู้บริโภคประสบปัญหาจากการใช้บังคับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งอันเป็นกฎหมายทั่วไป ซึ่งทำให้ผู้บริโภคประสบกับกระบวนการที่ล่าช้าจะต้องใช้เวลานาน พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 จึงออกแบบมาโดยมุ่งหมายที่จะคุ้มครองผู้บริโภค

¹⁶ ฌานิศา ภูเงิน, “มาตรการกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของผู้ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์: ศึกษากรณีธุรกิจบ้านจัดสรรและอาคารชุด,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2555), น. 60-61.

ซึ่งอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริงไม่ต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดี ไม่ต้องมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่ไม่ได้อยู่ในความรู้เห็นของตน¹⁷

เมื่อพิจารณาจากหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติแล้ว สามารถเห็นวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ได้อย่างชัดเจน ดังนี้¹⁸

1) มีระบบการพิจารณาคดีที่เอื้อต่อการใช้สิทธิของผู้บริโภค เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการเยียวยาแก้ไขด้วยความรวดเร็ว

2) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจหันมาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาของสินค้าและบริการให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2551 จึงมิใช่กฎหมายฝ่ายวิธีสบัญญัติที่เพียงแต่กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ง่ายสะดวก รวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงความยุติธรรมจากศาลได้โดยง่ายเท่านั้น หากแต่ยังได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายสารบัญญัติด้วย ทั้งนี้ เพราะผู้ประกอบการโดยไม่สุจริตนั้นมีใช้เพ่งเริ่มเอาเปรียบผู้บริโภคในขณะคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลเท่านั้น หากแต่ได้อาศัยความรู้และศักยภาพความสันตติจิตเจตนาทางกฎหมายเอาเปรียบผู้บริโภคตั้งแต่เริ่มก่อนนิติสัมพันธ์ทำนิติกรรมสัญญาระหว่างกันแล้ว ประกอบกับมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมายสารบัญญัติบางประการเพื่อจะควบคุมป้องกันมิให้มีการประกอบธุรกิจที่เป็นการเอาเปรียบหรือสร้างความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวมด้วย ดังนั้น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2551 จึงมีบทบัญญัติหลายมาตราด้วยกันที่กำหนดเนื้อหาสาระของกฎหมายที่เข้าลักษณะเป็นกฎหมายสารบัญญัติมากกว่าที่จะเป็นกฎหมายฝ่ายวิธีสบัญญัติ¹⁹

นอกจากการศึกษานี้ ยังเห็นว่าพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ได้มีมาตรการทางกฎหมายซึ่งกำหนดวิธีการดำเนินและกระบวนการพิจารณาคดีไว้สำหรับคดีผู้บริโภคเป็นการเฉพาะ ในเชิงรูปแบบระบบวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคได้กำหนดกลไกต่างๆ เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค ดังนี้

¹⁷ เอื้อน ขุนแก้ว, คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพฯ: บริษัท กรุงสยาม พับลิชชิ่ง จำกัด, 2559), น. 2.

¹⁸ เพ็งอ่าง, น. 3.

¹⁹ ภูวนิศา ภูเงิน, อ่างแล้ว เชิงอรรถที่ 16, น. 61.

(1) ลักษณะของคดีผู้บริโภค

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ได้นิยามความหมายของคดีผู้บริโภค "คดีผู้บริโภค" หมายความว่า "

(1) คดีแพ่งระหว่างผู้บริโภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคตามมาตรา 19 หรือตามกฎหมายอื่น กับผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งพิพาทกันเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายอันเนื่องมาจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ

(2) คดีแพ่งตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย

(3) คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพัวพันกับคดีตาม (1) หรือ (2)

(4) คดีแพ่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้ใช้วิธีพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้"

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค และให้หมายความรวมถึงผู้เสียหายตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคและให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย²⁰

จากนิยาม "คดีผู้บริโภค" มาตรา 3 ตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นสามารถแยกคดีผู้บริโภคออกได้เป็น 4 ประเภท ด้วยกัน

ก) คดีแพ่งระหว่างผู้บริโภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคตามมาตรา 19 หรือตามกฎหมายอื่น กับผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งพิพาทกันเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายอันเนื่องมาจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ ประกอบด้วยเงื่อนไข 2 ส่วน คือ

(1) เป็นคดีแพ่งระหว่างผู้บริโภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคตามมาตรา 19 หรือตามกฎหมายอื่น กับผู้ประกอบการธุรกิจ

หมายความว่า จะต้องเป็นคดีระหว่างบุคคลสองฝ่าย คือ ผู้บริโภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคฝ่ายหนึ่ง กับผู้ประกอบการธุรกิจอีกฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดเป็นโจทก์หรือจำเลยก็ได้ ซึ่งผู้บริโภคนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ซื้อสินค้ามาเพื่อใช้สอยเอง มิใช่ซื้อสินค้ามาเพื่อขายอีกต่อหนึ่ง หากบุคคลดังกล่าวซื้อสินค้ามาขายอีกต่อหนึ่ง บุคคลนั้นย่อมเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ²¹ ส่วนผู้ประกอบการธุรกิจ

²⁰ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 3.

²¹ เอื้อน ชุนแก้ว, *อ้าวแล้ว เชิงอรรถที่* 17, น. 21.

นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ดำเนินการค้าเป็นปกติธุระ หรือเป็นการประจำ (regularly) มิใช่เป็นเฉพาะครั้งคราว หากว่าบุคคลกระทำการใดเฉพาะครั้งคราว บุคคลนั้นก็มิใช่ผู้ประกอบการธุรกิจ²²

(2) เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายอันเนื่องมาจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ

ข้อพิพาทดังกล่าวอาจเกิดจากการที่ผู้บริโภคฟ้องผู้ประกอบการเพื่อเรียกค่าเสียหายที่ได้รับจากการใช้บริการหรือจากการซื้อสินค้าที่ชำรุดบกพร่องหรือผู้ประกอบการฟ้องผู้บริโภคเรียกค่าสินค้าหรือบริการ²³

ข) คดีแพ่งตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย คือ คดีแพ่งตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551

ค) คดีแพ่งเกี่ยวพันกับคดีตาม (1) และ (2) หมายถึงคดีแพ่งที่จะต้องวินิจฉัยความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยต้องวินิจฉัยถึงข้อเท็จจริงระหว่างฝ่ายผู้บริโภคร่วมกับฝ่ายผู้ประกอบการตามมาตรา 3(1) หรือจะต้องวินิจฉัยถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย หรือคดีที่ผู้สืบสิทธิของบุคคลตามมาตรา 3(1) ฟ้องหรือถูกฟ้อง เช่น คดีแพ่งเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันความรับผิดชอบของผู้รับประกันในมูลหนี้ทางแพ่งระหว่างผู้บริโภคร่วมกับผู้ประกอบการ²⁴

ง) คดีแพ่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้ใช้วิธีพิจารณาความตามพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่า หากต่อไปมีกฎหมายบัญญัติให้คดีแพ่งเรื่องใดใช้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคฯ ก็ย่อมถือว่าคดีแพ่งดังกล่าวเป็นคดีผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551

(2) การฟ้องคดี

การฟ้องคดีผู้บริโภคอาจทำได้ 2 รูปแบบด้วยกัน คือ การฟ้องเป็นหนังสือ และการฟ้องด้วยวาจา โดยสาระสำคัญของคำฟ้องต้องมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี รวมทั้งคำขอบังคับชัดเจนพอที่จะทำให้เข้าใจได้ หากศาลเห็นว่าคำฟ้องนั้นไม่ถูกต้องหรือขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้โจทก์แก้ไขคำฟ้องในส่วนนั้นให้ถูกต้องหรือชัดเจนขึ้นก็ได้²⁵ ซึ่งในการฟ้องคดีผู้บริโภคนั้นหากเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการฟ้องผู้บริโภคต้องฟ้องยังศาลที่ผู้บริโภคมี

²² เฟื่องอ้าง, น. 21.

²³ เฟื่องอ้าง, น. 37.

²⁴ เฟื่องอ้าง, น. 41.

²⁵ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 20.

ภูมิลาเนาเท่านั้น แต่ถ้าเป็นกรณีผู้บริโภคมักจะฟ้องผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้บริโภคสามารถที่จะฟ้องผู้ประกอบการธุรกิจโดยเสนอคำฟ้องต่อศาลที่ผู้บริโภคมักจะอยู่ในเขตศาลก็ได้ หรือจะฟ้องคดีไปยังศาลตามวิธีพิจารณาความแพ่งก็ได้ คือ ที่จำเลยมีภูมิลำเนา หรือมูลคดีเกิด²⁶ และในการพิจารณาคดีนั้นจะมีความแตกต่างจากคดีสามัญ ซึ่งเมื่อศาลได้รับคำฟ้องแล้ว ศาลจะกำหนดวันนัดพิจารณาโดยเร็ว และจะกำหนดวันนัดพิจารณาในนัดแรกเพื่อการไกล่เกลี่ย ให้การ และสืบพยานในวันเดียวกัน ส่วนจำเลยนั้นสามารถที่จะยื่นคำให้การเป็นหนังสือก่อนวันนัดพิจารณาก็ได้²⁷ นอกจากนี้ หากเป็นกรณีที่ผู้บริโภคเป็นผู้ยื่นฟ้องผู้ประกอบการธุรกิจ ย่อมได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม ไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียมในการยื่นฟ้อง และค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ เช่น ค่าขึ้นศาล ค่าส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง เว้นแต่ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด²⁸ หมายความว่า หากเป็นกรณีที่ศาลพิพากษาให้ผู้บริโภคแพ้คดี และให้ผู้บริโภคชำระค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนอีกฝ่ายหนึ่ง เช่นนี้ ผู้บริโภคยื่นอุทธรณ์ ผู้บริโภคได้รับยกเว้นเฉพาะค่าฤชาธรรมเนียมที่จะต้องชำระแก่ศาล แต่ผู้บริโภคยังมีหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนอีกฝ่ายหนึ่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ แต่ถ้าปรากฏเหตุ ตามมาตรา 18 วรรคสอง เช่น ผู้บริโภคคนนำคดีมาฟ้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือเรียกร้องค่าเสียหายเกินควร หรือประพฤติดันไม่เรียบร้อย ดำเนินกระบวนการพิจารณาอันมีลักษณะเป็นการประวิงคดีหรือไม่จำเป็น หรือมีพฤติการณ์อื่นที่ศาลเห็นสมควร ศาลจะสั่งให้ผู้บริโภคชำระค่าฤชาธรรมเนียมที่ได้รับยกเว้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้²⁹

(3) การดำเนินกระบวนการพิจารณา

เมื่อศาลได้รับคำฟ้องแล้ว ศาลจะต้องกำหนดวันนัดพิจารณาโดยเร็วและออกหมายเรียกจำเลยให้มาศาลตามกำหนดนัดเพื่อการไกล่เกลี่ย ให้การ และสืบพยานในวันเดียวกัน ทั้งนี้ จำเลยจะยื่นคำให้การเป็นหนังสือก่อนวันนัดพิจารณาก็ได้ ทั้งนี้ กรณีในวันนัดพิจารณาไม่สามารถทำการไกล่เกลี่ยได้ หรือเป็นกรณีที่โจทก์ไม่มาแต่ศาลเห็นว่าควรพิจารณาคดีต่อไป หรือกรณีจำเลยไม่มาศาล และศาลได้กำหนดวันนัดสืบพยาน ซึ่งก่อนการสืบพยาน ศาลจะทำการแจ้งประเด็นข้อพิพาทให้คู่ความ และจะกำหนดให้คู่ความฝ่ายใดนำพยานเข้าสืบก่อนหลังก็ได้³⁰ แต่อย่างไรก็ตาม ประการสำคัญในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคในชั้นนี้ ในคดีผู้บริโภคนั้นได้กำหนดภาระการพิสูจน์ในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิต การบริการ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้อันเห็นของคู่ความที่

²⁶ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 17.

²⁷ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 24.

²⁸ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 39.

²⁹ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 39.

³⁰ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 32.

เป็นฝ่ายผู้ประกอบการโดยเฉพาะ หน้าที่ในการพิสูจน์นั้นตกแก่คู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบการ³¹ ซึ่งในการสืบพยานนั้นตามพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจศาลที่จะเรียกพยานหลักฐานมาสืบเองได้ตามที่เห็นสมควร หรือสามารถเรียกพยานมาสืบเพิ่มเติมก็ได้³² นอกจากนี้ยังให้อำนาจศาลในการซักถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใดๆที่เกี่ยวข้องกับคดี แม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม³³ ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่ความที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

นอกจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคนั้นตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคได้กำหนดการคุ้มครองชั่วคราวไว้ 2 ช่วงด้วยกัน กล่าวคือ วิธีการชั่วคราวก่อนฟ้องคดีและวิธีการชั่วคราวระหว่างพิจารณาคดี

ก) วิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนฟ้องคดี ผู้มีสิทธิขอ คือ ผู้ที่เป็นโจทก์หรือบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิแล้ว หรือกรณีของบุคคลที่มีอำนาจกระทำการแทน ตามมาตรา 19 เหตุที่จะขอมืออยู่ 2 กรณีด้วยกัน คือ³⁴

1) กรณีที่มีเหตุที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งวิธีการคุ้มครองชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 254 (2)

การยื่นคำขอคุ้มครองชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 254(2) เป็นการขอเพื่อให้ศาลมีคำสั่งเพื่อการใช้วิธีการชั่วคราว ดังนี้

1.1) ห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำ หรือกระทำต่อไป ซึ่งการละเมิด หรือการกระทำที่ถูกละเมิด

1.2) มีคำสั่งอื่นใด ในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่โจทก์จะได้รับต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลย

1.3) มีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยโอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่พิพาท หรือทรัพย์สินของจำเลย

1.4) มีคำสั่งหยุด หรือป้องกันการเปลืองไปเปล่าหรือการบอบสลายซึ่งทรัพย์สิน

2) กรณีที่มีความจำเป็นต้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างหนึ่ง เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นส่วนรวม

³¹ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 29.

³² พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 33.

³³ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 34.

³⁴ เอื้อน ขุนแก้ว, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 17, น. 126-127.

ซึ่งถ้าหากศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนฟ้องคดีตามที่ผู้มีสิทธิร้องขอได้ทำการร้องขอแล้วนั้น ผู้ที่ร้องขอจะต้องทำการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด มิฉะนั้นให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นอันถูกยกเลิก นอกจากนี้ หากกรณีเมื่อไม่ทำการยื่นฟ้อง และคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนฟ้องคดีดังกล่าวทำให้ผู้ที่จะถูกฟ้องได้รับความเสียหาย มีสิทธิที่จะยื่นคำขอต่อศาล เพื่อให้ผู้ที่ฟ้องคดีขอใช้คำสั่งใหม่ทดแทนตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรได้ และถ้าผู้ขอไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ขอใช้คำสั่งใหม่ทดแทนแล้ว ศาลมีอำนาจบังคับผู้ที่ฟ้องคดีเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้³⁵

ข) วิธีการชั่วคราวระหว่างพิจารณา

การเริ่มต้นกระบวนการในการคุ้มครองชั่วคราวระหว่างพิจารณาในคดีผู้บริโภคนั้นจะแตกต่างจากบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค การเริ่มต้นวิธีการคุ้มครองชั่วคราวอาจเริ่มต้นโดย ศาลเห็นควร หรือคู่ความร้องขอ หรือ ปรากฏจากรายงานของเจ้าพนักงานคดี ซึ่งมูลเหตุในการขอคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค มาตรา 63 มีดังนี้³⁶

1) มีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายคู่ความหรือผู้บริโภคเป็นส่วนรวม

2) มีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อป้องกันเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่คู่ความหรือผู้บริโภคเป็นส่วนรวม

(4) การทำคำพิพากษาและคำสั่งชี้ขาดคดี

ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคฯ ศาลมีอำนาจพิพากษาเกินคำขอได้ ซึ่งแตกต่างจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ห้ามมิให้พิพากษาเกินคำขอ เว้นแต่เป็นเรื่องที่ในมาตรา 142 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้เท่านั้นจึงจะสามารถกระทำได้ แต่แม้ในคดีผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคฯ มาตรา 39 จะให้อำนาจศาลไว้ก็ตาม แต่การจะใช้อำนาจนั้นต้องปรากฏว่าคดีนั้นเป็นคดีผู้บริโภค และเป็นคดีที่ผู้บริโภคเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดี นอกจากนี้ในการพิพากษาก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้³⁷

ก) ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับจำนวนค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องไม่ถูกต้องหรือ

³⁵ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 61.

³⁶ เอื้อน ขุนแก้ว, *อ้างแล้ว* *เชิงอรรถที่ 17*, น. 131.

³⁷ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 39.

ข) วิธีการบังคับตามคำขอไม่เพียงพอต่อการแก้ไขเยียวยาความเสียหายตามฟ้อง

นอกจากพระราชบัญญัตินี้จะให้อำนาจศาลให้การมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเกินคำขอแล้ว ศาลยังมีอำนาจสงวนสิทธิในการในการแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นแก่ร่างกาย สุขภาพหรืออนามัย ซึ่งในขณะที่ศาลได้ทำการพิพากษานั้นไม่อาจหยั่งรู้ความเสียหายที่แท้จริงว่ามีเพียงใดได้ แต่การสงวนสิทธินี้ศาลจะต้องสงวนสิทธิดังกล่าวขณะมีคำพิพากษา และสงวนสิทธิในการแก้ไขได้ไม่เกิน 10 ปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง³⁸ และกฎหมายยังให้อำนาจศาลในการพิพากษาให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนสินค้าแทนการซ่อมแซมให้แก่ผู้บริโภคได้ หากปรากฏว่าไม่อาจทำการซ่อมแซมหรือทำการซ่อมแซมได้แต่สินค้านั้นอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคในภายหลัง³⁹ และมีอำนาจเรียกคืนสินค้าถ้าหากศาลเห็นว่าสินค้าที่ได้จำหน่ายไปแล้วหรือที่เหลืออยู่ในท้องตลาดอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้บริโภคโดยส่วนรวม และไม่อาจใช้วิธีป้องกันอื่นใดได้⁴⁰

นอกจากกฎหมายจะเยียวยาผู้บริโภคเกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านความเสียหายในสินค้าแล้ว มาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคฯ ยังให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าเสียหายเชิงลงโทษเพิ่มเติมจากค่าเสียหายที่แท้จริงได้⁴¹ ซึ่งค่าเสียหายเชิงลงโทษเป็นการกำหนดค่าเสียหายที่นอกเหนือไปจากค่าเสียหายที่แท้จริง โดยมูลเหตุในการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ กล่าวคือ⁴²

1) เพื่อลงโทษจำเลย (punishment) ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำโดยมิชอบ

2) เพื่อป้องกัน ยับยั้ง (deterrence) การกระทำของจำเลย หรือผู้ประกอบธุรกิจในลักษณะทำนองเดียวกัน (similar misbehaving) มิให้กระทำต่อไปอันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่สาธารณะ

จากการศึกษาการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อตามพระราชบัญญัตินี้ การที่ข้อพิพาทจะเป็นคดีผู้บริโภคหรือไม่จำเป็นต้องมาพิจารณาจากนิยาม คำว่า “ผู้ประกอบธุรกิจ” กับ

³⁸ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 40.

³⁹ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 41.

⁴⁰ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 43.

⁴¹ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 42.

⁴² เอื้อน ขุนแก้ว, *อ้างแล้ว* *เชิงอรรถที่ 17*, น. 97.

“ผู้บริโภคร” ด้วย ซึ่งนิยามดังกล่าวก็ยังไม่มีความชัดเจนเมื่อนำมาใช้กับการซื้อขายสัตว์เลี้ยง เพราะการซื้อขายสัตว์เลี้ยงมีทั้งการซื้อขายจากร้านค้าสัตว์เลี้ยง, จากฟาร์ม หรือจากการซื้อขายบุคคลทั่วไปกันเอง หรือกรณีผู้ซื้อก็ต้องมีตีความเช่นกันว่าถือเป็นผู้บริโภคตามนิยามดังกล่าวหรือไม่ และในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่เกี่ยวกับภาระการพิสูจน์ แม้มาตรา 29 ได้บัญญัติว่าหากเป็นกรณีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการผลิต การประกอบ การออกแบบ หรือส่วนผสมของสินค้า หรือการดำเนินการใดๆ ซึ่งศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่ในความรู้เห็นโดยเฉพาะของผู้ประกอบธุรกิจให้ภาระการพิสูจน์ตกอยู่กับผู้ประกอบธุรกิจก็ตาม แต่บทบัญญัติก็ยังไม่เด็ดขาดว่าภาระการพิสูจน์ตกกับผู้ประกอบธุรกิจเสมอไป หากแต่ยังขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล ทั้งที่ข้อมูลของสัตว์เลี้ยงที่จำหน่ายอยู่ในความรู้เห็นของผู้ประกอบธุรกิจแต่ฝ่ายเดียว และความเจ็บป่วยบกพร่องในสัตว์เลี้ยงไม่อาจเห็นเป็นประจักษ์ได้โดยง่าย บางกรณีเป็นความเจ็บป่วยบกพร่องภายในที่ต้องอาศัยสัตวแพทย์ในการตรวจวินิจฉัย การให้ภาระการพิสูจน์มาตกให้ผู้ซื้อย่อมทำให้ผู้ซื้อเสียเปรียบ และในส่วนของพิจารณาและพิพากษาคดีที่ให้ศาลเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าเสียหาย ทั้งที่ สัตว์เลี้ยงเป็นสินค้าที่มีคุณค่าทางจิตใจแตกต่างจากสินค้าทั่วไป และความรู้สึกรู้สึกของผู้ซื้อแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน เช่น เมื่อกรณีผู้ซื้อพบอาการเจ็บป่วยบกพร่องของสัตว์เลี้ยงที่ซื้อขายแล้ว บางรายพอใจจะเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่หรือบางรายต้องการคืนสัตว์เลี้ยงและรับเงินคืน หรือบางรายต้องการทำการรักษาเลี้ยงสัตว์เลี้ยงที่บกพร่องดังกล่าวต่อไป แต่อยากให้ได้รับชดใช้ความเสียหายสำหรับค่ารักษาค่าสัตวแพทย์ที่ตนต้องเสียไปแทน ดังนั้น การที่ให้ศาลมีดุลพินิจเป็นผู้มีอำนาจกำหนดวิธีการชดใช้เยียวยานั้นอาจไม่ใช่หนทางการเยียวยาความเสียหายสำหรับผู้ซื้ออย่างแท้จริง

3.1.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวตามพระราชบัญญัติอื่นๆ

เนื่องจากธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงถือเป็นธุรกิจตามมาตรา 6(1)⁴³ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ที่กำหนดให้ผู้ที่จะดำเนินการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องทำการยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ต่อกระทรวงพาณิชย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8⁴⁴ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ซึ่งถ้าหากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการดังกล่าวหรือยื่นคำขอจดทะเบียนแต่แสดงรายการเท็จ หรือไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสำนักงานถือว่ามีความผิดตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 มาตรา 19 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน

⁴³ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499, มาตรา 6.

⁴⁴ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499, มาตรา 8.

2,000 บาท กรณีไม่จดทะเบียนอันเป็นความผิดต่อเนื่องต้องโดนปรับอีกวันละไม่เกิน 100 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ⁴⁵

สำหรับพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 ซึ่งสัตว์หมายถึงสัตว์ที่กำหนดไว้ตามมาตรา 3 โดยตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้เจ้าของสัตว์ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการกิจการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือไม่ จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่กฎกระทรวงกำหนด โดยกฎกระทรวงกำหนดระบบป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามมาตรา 7 พ.ศ. 2558 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้เป็นเจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องปฏิบัติตาม เช่น ในหมวด 6 ระบบป้องกันและควบคุมโรคในสุนัขและแมวของกฎกระทรวงดังกล่าว กำหนดให้เจ้าของสุนัขและแมวจะต้องทำการขึ้นทะเบียนตามกำหนดของกรมปศุสัตว์⁴⁶ ต้องพาสุนัขและแมวเข้าทำการฉีดวัคซีน⁴⁷ และต้องจัดให้สัตว์อยู่ในสถานที่เหมาะสม และต้องทำความสะอาดเป็นประจำ⁴⁸ ซึ่งหากเจ้าของสัตว์ไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกิน 1,000 บาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง⁴⁹

ส่วนกรณีหากบุคคลใดประสงค์จะดำเนินการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงนอกจากจะถือเป็นเจ้าของสัตว์ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 แล้ว บุคคลนั้นจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 24⁵⁰

⁴⁵ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499, มาตรา 6.

⁴⁶ กฎกระทรวงกำหนดระบบป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามมาตรา 7 พ.ศ. 2558 ข้อ 10.

⁴⁷ กฎกระทรวงกำหนดระบบป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามมาตรา 7 พ.ศ. 2558 ข้อ 11.

⁴⁸ กฎกระทรวงกำหนดระบบป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามมาตรา 7 พ.ศ. 2558 ข้อ 12.

⁴⁹ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 55.

⁵⁰ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 24 บัญญัติว่า
 “เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดอันเกิดจากการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ผู้ใดทำการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์ต่อไปนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน
 (1) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า สุนัข แมว
 (2) นก ไก่ เป็ด ห่าน รวมถึงไข่สำหรับใช้ทำพันธ์
 (3) ซากสัตว์ตาม (1) หรือ (2)
 (4) สัตว์หรือซากสัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องยื่นคำขอและได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดก่อนที่จะดำเนินการประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้ และใบอนุญาตจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีอายุ 1 ปีนับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาต และถ้าผู้ประกอบธุรกิจประสงค์จะดำเนินการธุรกิจดังกล่าวต่อไปต้องทำการยื่นคำขอก่อนสิ้นอายุ⁵¹ และหากผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการขออนุญาตก่อนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵² หรือกรณีผู้ประกอบธุรกิจได้รับอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์เลี้ยงแล้ว แต่ทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตค้าสัตว์เลี้ยงได้⁵³ และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵⁴ และหากปรากฏภายหลังว่าผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ถูกนายทะเบียนพักใบอนุญาตแล้ว ห้ามผู้ประกอบธุรกิจนั้นดำเนินการต่อไป⁵⁵ ซึ่งหากฝ่าฝืนต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵⁶

นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายสัตว์เลี้ยง ก่อนที่จะดำเนินการธุรกิจจะต้องขออนุญาต และต้องจัดให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่เหมาะสมและสะอาดตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 แล้ว ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 ให้เจ้าของสัตว์ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ครอบครองสัตว์⁵⁷ ซึ่งมีสัตว์ถือเป็นสัตว์ควบคุมตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า ก็คือ สุนัขหรือสัตว์อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง⁵⁸ กำหนดข้อปฏิบัติให้ผู้เป็นเจ้าของต้องดำเนินการต่างๆไว้ ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจะถือว่าเป็นเจ้าของตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 ดังนี้

1) ผู้เป็นเจ้าของสัตว์จะต้องจัดการให้สัตว์ทุกตัวที่อยู่ในความครอบครองได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์โดยถ้าเป็นสุนัขต้องทำการฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสุนัขมีอายุ 2 เดือนขึ้นไป

⁵¹ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 26.

⁵² พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 66.

⁵³ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 38.

⁵⁴ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 66 วรรคสอง.

⁵⁵ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 38 วรรคสาม.

⁵⁶ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, มาตรา 73.

⁵⁷ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 4.

⁵⁸ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 4.

แต่ไม่เกิน 4 เดือน และได้รับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรอง ส่วนกำหนดการฉีดวัคซีนของสัตว์ประเภทอื่นให้เป็นไปตามกฎกระทรวง⁵⁹

2) เมื่อทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์แล้ว ผู้ทำการฉีดวัคซีนจะต้องมอบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ซึ่งแสดงว่าสัตว์ได้รับการฉีดวัคซีนแล้วและมอบใบรับรองการฉีดวัคซีนให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ นอกจากนี้ เจ้าของสัตว์จะต้องแสดงเครื่องหมายดังกล่าวไว้ที่ตัวสัตว์ให้เห็นได้ชัดเจนด้วย⁶⁰

3) กรณีผู้เป็นเจ้าของสัตว์จะทำการโอนขายสัตว์หรือกรรมสิทธิ์ตัวสัตว์ จะต้องมอบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และใบรับรองการฉีดวัคซีนให้แก่ผู้ซื้อ หรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ด้วย⁶¹

สำหรับบทลงโทษหากผู้เป็นเจ้าของไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวมาข้างต้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท⁶² แต่บทลงโทษดังกล่าวอธิบดีหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วแต่กรณี มีอำนาจทำการเปรียบเทียบได้ และหากผู้ฝ่าฝืนได้ชำระค่าปรับแล้วคดีก็เป็นอันเลิกกัน⁶³

ดังนั้น แม้จะมีกฎหมายย่อยอื่นๆที่อาจพอใช้บังคับกับกรณีดังกล่าวได้ แต่กฎหมายที่ได้กล่าวมาไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งให้ความคุ้มครองเยียวยาแก่ผู้บริโภคกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวไว้โดยเฉพาะ กฎหมายต่างๆเหล่านี้จึงไม่อาจใช้บังคับเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อได้โดยตรง

3.1.4 สภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของประเทศไทย

จากการศึกษากฎหมายที่ใช้บังคับเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของประเทศไทยตามข้อ 3.1.1 และข้อ 3.1.2 พบว่ากฎหมายของประเทศไทยยังคงมีปัญหาของการบังคับใช้เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวยู่หลายประการ ดังนี้

การนำหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาบังคับใช้ในการให้คุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวในเรื่องความรับผิดของผู้ขายเพื่อความชำรุดบกพร่องมาตรา 472 - 474 ซึ่งเป็นบทบัญญัติตามทฤษฎีของความรับผิดทางสัญญาที่วางอยู่บนพื้นฐานของ

⁵⁹ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 5.

⁶⁰ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 6.

⁶¹ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 18.

⁶² พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 20.

⁶³ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535, มาตรา 26.

ความเท่าเทียมกันของคู่สัญญา คือ ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะถือว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีอำนาจต่อรองที่เท่าเทียมกัน ไม่มีใครได้เปรียบหรือเสียเปรียบกัน จึงทำให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีเสรีภาพในการทำสัญญาหรือข้อตกลงอย่างไรก็ได้เท่าที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน แม้มาตรา 472 จะบัญญัติว่าหากทรัพย์สินที่ซื้อขายมีความชำรุดบกพร่องผู้ขายต้องรับผิดชอบก็ตาม แต่ก็ยังมีบทบัญญัติของมาตรา 473 ที่บัญญัติยกเว้นความรับผิดของผู้ขายว่าผู้ขายไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบหากความบกพร่องนั้นผู้ซื้อได้รู้หรือควรรู้ได้ถึงความบกพร่องนั้นในเวลาทำการซื้อขายหรือเวลาส่งมอบทรัพย์สิน หรือความบกพร่องนั้นผู้ซื้อได้เห็นเป็นประจักษ์แต่ก็รับไว้ ซึ่งบทบัญญัตินี้กลายเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อต้องระวังตรวจตราความชำรุดบกพร่องของสินค้านั้นเอง นอกจากนี้ ผู้ขายก็ไม่ต้องรับผิดชอบหากความชำรุดบกพร่องนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากรับมอบสินค้าไป ดังนั้น หากผู้ซื้อจะเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบในความเจ็บป่วยบกพร่องของสุนัขหรือแมวที่ซื้อขายก็ต้องทำการพิสูจน์ให้ได้ว่า ความเจ็บป่วยบกพร่องนั้นเป็นสิ่งที่มียูก่อนหรือขณะทำสัญญาหรือรับมอบมาจากผู้ประกอบธุรกิจ ภาระการพิสูจน์จึงตกแก่ผู้ซื้อ ทั้งที่ความเจ็บป่วยบกพร่องของสัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกายของสุนัขหรือแมว ผู้ซื้อไม่สามารถรู้หรือเห็นได้โดยง่ายอย่างสินค้าทั่วไปต้องอาศัยการตรวจวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ และก่อนที่ผู้ซื้อจะรับมอบสุนัขหรือแมวมานั้น สุนัขและแมวย่อมอยู่ในความดูแลของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งผู้ซื้อไม่อาจทราบได้เลยว่าผู้ประกอบธุรกิจทำการเลี้ยงดูให้ความเอาใจใส่แก่สุนัขและแมวก่อนออกจำหน่ายมากน้อยเพียงใด ข้อเท็จจริงดังกล่าวย่อมอยู่ในความรู้เห็นเฉพาะของผู้ประกอบธุรกิจแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น และแม้ว่าในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องโดยผู้ซื้อสามารถทำการพิสูจน์ได้ว่าความชำรุดบกพร่องเป็นสิ่งที่มียูก่อนทำการซื้อขายหรือรับมอบทรัพย์สินมาได้แล้วก็ตาม ผู้ซื้อยังคงมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ว่าความชำรุดบกพร่องนั้นถึงขนาดเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมที่จะใช้งานหรือประโยชน์อันจะมุ่งหมายโดยสัญญาด้วย ซึ่งหากนำมาพิจารณากับกรณีว่าถ้าสุนัขหรือแมวเจ็บป่วยบกพร่องเพียงเล็กน้อยและสามารถทำการรักษาได้ ก็อาจไม่เข้ากรณีว่าทรัพย์สินชำรุดบกพร่องถึงขนาดว่าไม่ได้รับประโยชน์อันจะมุ่งหมายตามสัญญา ย่อมไม่สามารถเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบได้ และเรื่องความรับผิดของผู้ขาย บทบัญญัติดังกล่าวบัญญัติแต่เพียงว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบถ้าสินค้าชำรุดบกพร่อง แต่กฎหมายเรื่องนี้ไม่ได้บัญญัติชัดเจนว่าต้องรับผิดชอบอย่างไรไว้ชัดแจ้งเป็นการเฉพาะ ต้องกลับไปบังคับใช้ตามหลักเรื่องความรับผิดทางนี้มาปรับใช้

แม้ต่อมาจะมีการบัญญัติกฎหมายพระราชบัญญัติต่างๆขึ้นมาเพื่อใช้คุ้มครองผู้ซื้อโดยเฉพาะ แต่ว่าการใช้บังคับยังคงใช้กับสินค้าโดยทั่วไป ไม่ได้มีการบัญญัติเจาะจงว่าเป็นการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว จึงทำให้เกิดปัญหาการคุ้มครองในด้านบทนิยามว่ากรณีเช่นใดบ้างที่จะถือว่าเป็นความบกพร่องที่สามารถเรียกร้องได้ นิยามของคำว่า "ผู้บริโภค" "ผู้ประกอบธุรกิจ" ที่อยู่ในขอบเขตที่สามารถเรียกร้องได้ว่าใครมีสิทธิเรียกร้องและเรียกร้องได้จากผู้ใดอย่างชัดเจน รวมทั้ง

บทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการเรียกร้องการให้ความคุ้มครองไม่ว่าจะเป็นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ที่ให้ความคุ้มครองผู้ซื้อในการรับรู้ข้อมูลข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะทางด้านการโฆษณา ด้านฉลาก หรือด้านสัญญา แต่กฎหมายดังกล่าวจะให้ความคุ้มครองเฉพาะเมื่อมีการโฆษณา หรือเป็นสินค้าที่ต้องมีการควบคุมโดยฉลากหรือโดยสัญญาเท่านั้น ซึ่งการซื้อขายสัตว์เลี้ยงไม่ใช่สินค้าที่ต้องถูกควบคุมในให้ จำต้องมีฉลากและสัญญาแต่อย่างใด จึงไม่ได้รับความคุ้มครองสำหรับกรณีนี้ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคฯ ที่ให้ความคุ้มครองผู้ซื้อที่จะได้รับการเยียวยาโดยสามารถเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ การเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการแก้ไขซ่อมแซมรักษาความบกพร่องได้ก็ตาม แต่ทั้งหมดล้วนเป็นดุลพินิจของศาลและเกิดขึ้นหลังจากศาลเห็นว่าความบกพร่องนั้นมีอยู่ขณะส่งมอบก่อน ทั้งนี้ สัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวเป็นสินค้าที่มีคุณค่าทางจิตใจต่างจากสินค้าทั่วไป ดังนั้น วิธีการเยียวยาความเสียหายที่กฎหมายกำหนดให้ศาลเป็นผู้ใช้ดุลพินิจ ไม่ได้ให้สิทธิผู้ซื้อเป็นผู้มีสิทธิเลือกเองนั้นอาจไม่ใช่หนทางเยียวยาความเสียหายอย่างแท้จริงได้

นอกจากปัญหาที่กล่าวข้างต้นกฎหมายที่ใช้คุ้มครองผู้ซื้อยังคงปัญหาเกี่ยวกับภาระการพิสูจน์ ซึ่งตามประมวลกฎหมายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อมีการให้ความคุ้มครองตามหลักสัญญาในเรื่องความรับผิดของผู้ขายกรณีการซื้อขายสินค้าที่มีความชำรุดบกพร่อง มาตรา 472-473 โดยบัญญัติว่าผู้ขายต้องรับผิดในความชำรุดบกพร่องของสินค้า แต่ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นว่าผู้ขายไม่ต้องรับผิดหากความชำรุดบกพร่องนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากผู้ซื้อทำการรับมอบสินค้ามาแล้ว จากหลักการนี้ทำให้กลายเป็นว่าผู้ซื้อต้องระวังในการตรวจตราสินค้าที่จะทำการซื้อขายเอง เพราะถ้าหากสินค้าที่ทำการซื้อขายปรากฏความชำรุดบกพร่องในภายหลัง ในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดได้นั้น ผู้ซื้อจะต้องทำการพิสูจน์ให้ได้ความชัดเจนว่าความชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้นกับสินค้าเป็นสิ่งที่มียู่แล้วตั้งแต่ก่อนหรือขณะทำการซื้อขาย หรือก่อนรับมอบสินค้ามา นอกจากนี้ยังต้องพิสูจน์ต่อไปอีกว่า ความชำรุดบกพร่องนั้นถึงขนาดเป็นเหตุให้สินค้านั้นเสื่อมราคาหรือเสื่อมประโยชน์อันจะมุ่งหมายที่ได้ใช้หรือมุ่งหมายจากสินค้านั้นด้วย และตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคได้บัญญัติว่าหากศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงใดที่อยู่ในความรู้อันเห็นของผู้ของผู้ประกอบธุรกิจโดยเฉพาะ ให้ศาลกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้มีภาระการพิสูจน์ก็ได้ จะเห็นได้ว่าไม่ใช่บทบังคับเด็ดขาดว่าให้ผู้ประกอบธุรกิจมีภาระการพิสูจน์เสมอไป ผู้ซื้ออาจยังคงมีภาระการพิสูจน์อยู่นั่นเอง ทั้งนี้ การที่ผู้ซื้อได้ซื้อสุนัขและแมวจากบุคคลซึ่งถือว่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจได้ดำเนินกิจการเพื่อผลในเชิงพาณิชย์มีหลักแหล่งที่แน่นอน ย่อมมีความคาดหวังว่าจะได้สุนัขและแมวที่ดีมีคุณภาพและน่าเชื่อถือกว่าการซื้อจากบุคคลธรรมดาทั่วไปซื้อขายกันเอง แต่กฎหมายกลับให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่ผู้ซื้อ โดยจะต้องพิสูจน์ให้ได้ความชัดเจนว่าเป็นความบกพร่องที่มีอยู่ก่อนและเกิดจากความผิดของผู้ประกอบธุรกิจเอง ซึ่งเป็นภาระอย่างยิ่งกับผู้ซื้อ เพราะข้อเท็จจริงที่ว่าความเจ็บป่วยบกพร่องนั้นเกิดจากการเลี้ยงดูที่ไม่ดีของ ผู้ประกอบธุรกิจอย่างไรเพียงใดผู้ซื้อไม่อาจพิสูจน์ได้เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่

ฝ่ายผู้ประกอบการเท่านั้น อีกทั้งในการพิสูจน์ถึงความเจ็บป่วยบกพร่องของสุนัขหรือแมวไม่อาจทำได้โดยผู้ซื้อ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอย่างสัตวแพทย์ทำการตรวจวินิจฉัย ดังนั้น จึงทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อตามหลักกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ผู้ซื้อเป็นฝ่ายเสียเปรียบนั่นเอง

ปัญหาของกฎหมายที่ใช้บังคับเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวยังมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ และการกำหนดค่าเสียหายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่อง บัญญัติแต่เพียงว่าผู้ขายต้องรับผิดถ้าสินค้าที่ขายไปมีความบกพร่อง แต่ไม่ได้บัญญัติว่าต้องรับผิดอย่างไร ในการพิจารณาความรับผิดจึงกลับไปพิจารณาตามหลักเรื่องนี้ ซึ่งความรับผิดทางหนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้ขายมีหน้าที่ตามสัญญาแล้วผิดสัญญาจึงถือว่าไม่ชำระหนี้ จึงจะเกิดสิทธิให้ผู้ซื้อฟ้องผู้ประกอบการได้ ซึ่งหากนำมาใช้กับกรณีการซื้อขายสุนัขและแมวแล้ว เช่น ถ้าสุนัขและแมวมีความเจ็บป่วยบกพร่องผู้ซื้อต้องเรียกให้ผู้ประกอบการทำการรักษาแก้ไขเสียวก่อน ถ้าผู้ประกอบการปฏิเสธจึงจะเกิดสิทธิเรียกร้องทางศาล และศาลจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าเสียหายตามมาตรา 222 และตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคก็เช่นกัน แม้ว่าจะมีบทบัญญัติชัดเจนว่าผู้ซื้อเมื่อสิทธิเรียกให้ทำการซ่อมแซม เปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ และเรียกค่าทดแทนความเสียหายก็ตาม แต่การเรียกร้องนี้ผลจะเป็นเช่นใดล้วนเป็นดุลพินิจของศาล และเกิดขึ้นเมื่อศาลเชื่อว่าความชำรุดบกพร่องนั้นมีอยู่ก่อนหรือขณะทำสัญญาหรือส่งมอบสินค้าแก่ผู้ซื้อ ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่ากฎหมายในการกำหนดความรับผิดยังคงให้เป็นดุลพินิจของศาล ซึ่งหากใช้กับการซื้อขายสินค้าทั่วไป การที่ศาลสั่งให้ทำการซ่อมแซมสินค้า หรือหากซ่อมแซมไม่ได้ก็ให้เปลี่ยนสินค้าให้ใหม่นั้น กรณีเช่นนี้หากสินค้าได้รับการซ่อมแซมจนใช้งานได้ปกติ หรือได้รับสินค้าใหม่ทดแทนโดยการเปลี่ยนสินค้าให้ ความชำรุดบกพร่องความเสียหายย่อมระงับไปเพราะถือได้ว่ามีสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการจะได้จากการทำสัญญาตรงตามวัตถุประสงค์แล้ว แต่เมื่อนำมาใช้กับกรณีการซื้อขายสุนัขและแมว แม้สุนัขและแมวถือเป็นสินค้าชนิดหนึ่งแต่ก็มีความแตกต่างตรงที่เป็นสินค้าที่มีผลต่อจิตใจของผู้ซื้อ กรณีที่สุนัขหรือแมวเจ็บป่วยการที่จะรอให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบการทำการแก้ไขก่อน บางกรณีไม่อาจรอได้เพราะหากปล่อยให้เนิ่นช้าสุนัขหรือแมวที่เจ็บป่วยบกพร่องอยู่แล้วอาจมีอาการแยลงและถึงขั้นตายได้ หรือกรณีศาลสั่งให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบโดยการเปลี่ยนสุนัขหรือแมวให้ใหม่ กรณีเช่นนี้ย่อมไม่อาจทดแทนความรู้สึกความรักความผูกพันที่ผู้ซื้อที่มีต่อสุนัขหรือแมวตัวเก่าได้ ผู้ซื้ออาจต้องการเรียกร้องที่เก็บสุนัขหรือแมวไว้และให้ผู้ประกอบการทำการรักษาต่อไป ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ควรให้ผู้ซื้อเมื่อสิทธิเลือกหนทางเยียวยาความเสียหายได้เอง

นอกจากปัญหาความรับผิดของผู้ประกอบการแล้ว ในส่วนของค่าเสียหายก็มีปัญหาในการกำหนดค่าเสียหายของประเทศไทย ซึ่งจากที่ศึกษาพบว่ายังคงมีปัญหาอยู่ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นความรับผิดเรื่องความชำรุดบกพร่อง หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคก็ตาม มุ่งเน้น

ให้ความสำคัญไปที่มูลค่าของราคาทรัพย์สินเป็นสำคัญ โดยหากพิจารณาการกำหนดค่าเสียหายโดยคำนึงการชดเชยเยียวยาแบบสินค้าทั่วไป วิธีการคืนเงินตามราคาซื้อขาย หรือหากเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ทดแทนย่อมถือว่าความเสียหายระงับสิ้นไป แต่ถ้าเป็นการกำหนดค่าเสียหายเช่นนี้กับสัตว์เลี้ยงแล้ว การเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่อาจไม่สามารถชดเชยความเสียหายของผู้เสียหายได้ เพราะการเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ไม่อาจทดแทนความรักความผูกพันที่ผู้ซื้อที่มีต่อสัตว์เลี้ยงตัวเก่าได้ การกำหนดค่าเสียหายในกรณีดังกล่าวนอกจากจะต้องคำนึงถึงความเสียหายที่เป็นตัวเงินแล้วยังต้องคำนึงถึงจิตใจของผู้ซื้อด้วย ดังนั้น แม้การชดเชยค่าเสียหายผู้ซื้อจะมีสิทธิได้รับตามความเสียหายที่แท้จริงก็ตาม แต่สิทธินั้นศาลจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาและมีคำสั่ง ซึ่งศาลต้องทำการพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์และสภาพแวดล้อมอื่นๆอีก ซึ่งที่ผ่านมาก็มักจะไม่เกินมูลค่าของสินค้าเสมอๆทั้งที่ผู้บริโภคอาจได้รับความเสียหายมากกว่านั้น และในขณะที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ผู้บริโภคฯ ให้ศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษโดยกำหนดได้เกินกว่าค่าเสียหายที่แท้จริงได้ถึง 2 เท่า หรือ 5 เท่ากรณีค่าเสียหายไม่เกิน 50,000 บาทก็ตามแต่ก็ยังคงเป็นเพียงดุลพินิจของศาล จากปัญหานี้ หากพิจารณาความคุ้มครองผู้บริโภคกรณีการซื้อขายสุนัขและแมว การที่ให้ศาลเป็นผู้กำหนดค่าเสียหาย ถ้าศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการชดเชยโดยการคืนราคาสัตว์เลี้ยง หรือเปลี่ยนสุนัขหรือแมวให้ใหม่ในราคาที่เท่ากัน หากผู้ซื้อพอใจความเสียหายย่อมยุติไป แต่ถ้ากรณีผู้ซื้อไม่ต้องการแค่รับเงินคืนตามราคาสุนัขหรือแมวหรือไม่ต้องการแค่เปลี่ยนสุนัขหรือแมวใหม่แทนตัวเดิมในราคาที่เท่ากันเพียงอย่างเดียว แต่อาจต้องการเรียกร้องรวมถึงค่ารักษาค่าสัตวแพทย์ที่ตนเสียไปด้วย หรืออาจเกิดกรณีผู้บริโภคบางรายอาจต้องการทำการรักษาสุนัขหรือแมวตัวเดิมต่อไป โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบชดเชยค่ารักษาที่เสียไปรวมทั้งในอนาคต ซึ่งค่ารักษาค่าสัตวแพทย์ที่เกินกว่าราคาสุนัขหรือแมวที่ผู้ซื้อเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบเป็นที่แน่นอนว่าผู้ประกอบธุรกิจมักจะปฏิเสธ และศาลก็อาจให้ผู้ซื้อได้รับตามที่ต้องการก็ได้ แต่ค่ารักษาอาจไม่เกินกว่าราคาสุนัขหรือแมว ซึ่งหลักการนี้ไม่พบบัญญัติของกฎหมายที่ชัดเจนว่าผู้ซื้อจะมีสิทธิได้รับเท่าไรเพียงใด ทุกอย่างล้วนเป็นดุลพินิจของศาล

นอกจากนี้ ยังพบว่าประเทศไทยยังขาดมาตรการเชิงป้องกันปัญหาอันถือว่าเป็นมาตรการสำคัญที่ใช้คุ้มครองผู้ซื้อ ไม่มีการบัญญัติการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องกระทำเปิดเผยข้อมูลของสุนัขและแมวที่จะจำหน่าย บังคับให้ต้องมีการรับประกันสินค้าหรือการรับรองคุณภาพสินค้าไว้ในกฎหมายไว้ชัดเจน แต่มีปรากฏและมีการใช้ไปในทางของการแสดงเจตนาการให้คำมั่นของคู่สัญญาโดยถือเป็นข้อตกลงอย่างหนึ่งของสัญญาเท่านั้น ซึ่งหากฝ่ายใดได้ให้การรับรองรับประกันไว้แล้วย่อมเกิดเป็นหน้าที่และหนี้ขึ้นตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ดังนั้น จากที่ได้กล่าวถึงปัญหาการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวข้างต้น จึงทำให้เห็นได้ชัดเจนว่ายังไม่มียกเว้นของกฎหมายของประเทศไทยที่จะสามารถให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว (Puppy Lemon Law) ของประเทศสหรัฐอเมริกา

หลายครอบครัวในประเทศสหรัฐอเมริกามักจะมองหาสิ่งที่เป็นเพื่อนเล่นให้กับพวกเขา ซึ่งสัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งที่จะต้องสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี และในบางครอบครัวถือว่าสัตว์เลี้ยงเป็นสมาชิกในครอบครัวด้วย

การซื้อสัตว์เลี้ยงในประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ซื้อมักจะเลือกซื้อจากร้านขายสัตว์เลี้ยง และเมื่อพวกเขาได้เข้าไปยังร้านขายสัตว์เลี้ยงและพบกับบรรดาสัตว์ทั้งหลายแล้ว ก็จะเกิดความเอ็นดู และอยากได้มาครอบครองทันที สำหรับราคาสัตว์เลี้ยงในการซื้อขายนั้น ผู้ประกอบธุรกิจหรือพนักงานขายจะทำการเสนอราคากับผู้ซื้อ ซึ่งราคาสัตว์เลี้ยงจะไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่าย เมื่อมีการเสนอราคาและเกิดการต่อรอง ผู้ประกอบธุรกิจก็มักจะแจ้งกับผู้ซื้อว่าลูกสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นสายพันธุ์ดีและมีสุขภาพแข็งแรงจนทำให้ผู้ซื้อตัดสินใจและตกลงราคาและรับมอบสัตว์เลี้ยงกลับมา เมื่อผู้ซื้อรับสัตว์เลี้ยงกลับไปดูแลแม้จะเป็นระยะเวลาสั้นๆก็จะเกิดความผูกพัน แต่ปัญหาที่พบคือ ภายหลังที่รับมอบสัตว์เลี้ยงมากลับพบว่า สัตว์เลี้ยงมีอาการป่วย ไม่ร่าเริง กระโดดโลดเต้นเหมือนเช่นเคย จนต้องพาสัตว์เลี้ยงไปพบสัตวแพทย์และพบว่าสัตว์เลี้ยงมีความผิดปกติ โดยสาเหตุเนื่องมาจากทางพันธุกรรมที่สืบทอดมาจากแม่พันธุ์ ในการรักษาค่าใช้จ่ายมีจำนวนมาก ปัญหาดังกล่าวนี้น หากปัญหาเกิดกับการซื้อสัตว์เลี้ยงในรัฐที่มีกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะ (Puppy Lemon Law) ย่อมเป็นที่น่าพอใจสำหรับผู้ซื้อรายนั้น เพราะกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติให้ทางเลือกกับผู้ซื้อไว้ชัดเจนว่า ผู้ซื้อที่มีสิทธิเลือกให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ความเสียหายในกรณีดังกล่าวอย่างไร เช่น สามารถจะขอเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ หรือขอเงินคืนตามราคาสัตว์เลี้ยง นอกจากนี้ผู้ซื้อยังมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาสัตว์คืนบางส่วนในจำนวนเงินที่เหมาะสมได้⁶⁴

⁶⁴ Stephanie K. Savino, “Puppy Lemon Law : Think Twice before Buying that Doggy in the Window,” (J.D.Candidate, The Dickinson School of Law of the Pennsylvania State University, 2010), p.643-644.

3.2.1 ความสำคัญของสัตว์เลี้ยงกับชาวอเมริกัน และความเป็นมาของกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law)

3.2.1.1 ความสำคัญของสัตว์เลี้ยงกับชาวอเมริกา⁶⁵

ในปี 2007-2008 จากการศึกษาของ National Pet Owner Survey แสดงให้เห็นว่าประมาณ 45 ล้านครอบครัวในประเทศสหรัฐอเมริกามีการเลี้ยงสุนัข และอีก 38 ล้านครอบครัวมีการเลี้ยงแมวเป็นสัตว์เลี้ยง และยังพบว่าสัตว์เลี้ยงที่มีและอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดูเป็นสุนัขประมาณ 75 ล้านตัว ส่วนแมวมีอยู่ประมาณ 88 ล้านตัว โดยครอบครัวที่มีการเลี้ยงสัตว์ก็มักจะเลี้ยงแบบเป็นสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ชาวอเมริกันจะมีการนำสัตว์เลี้ยงไปร่วมฉลองในวันหยุดของเขาและยังเรียกแทนตนเองว่า “พ่อ-แม่” ถึง 87 เปอร์เซ็นต์ และมีครอบครัวที่จัดงานวันเกิดให้กับสัตว์เลี้ยงถึง 63 เปอร์เซ็นต์ และมีครอบครัวที่เข้าครัวทำอาหารสำหรับสัตว์เลี้ยงถึง 52 เปอร์เซ็นต์เลยทีเดียว ซึ่งการสำรวจยังพบว่าอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงมีเงินแพร่สะพัดมากกว่า 43 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ความสำคัญของสัตว์เลี้ยงกับชาวอเมริกันนั้นพบว่า สัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งที่มอบความเพลิดเพลิน ความผ่อนคลายความตึงเครียด มอบความสุขและมิตรภาพให้กับเจ้าของสัตว์เลี้ยง นอกจากนี้เจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องพาสัตว์เลี้ยงออกเดินเล่นจึงเป็นช่องทางให้ผู้ที่เป็นเจ้าของได้มีการออกกำลังกายมากขึ้น และยังทำให้มีสังคมมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมส่งผลต่อสุขภาพทำให้ความดันโลหิต คอเลสเทอรอล และไตรกลีเซอไรด์ของเจ้าของสัตว์เลี้ยงลดลง และยังทำให้ผู้ที่เลี้ยงสัตว์มีการปรับเปลี่ยนทางอารมณ์มีความอดทนและสามารถควบคุมได้ดีขึ้น จากการศึกษาเปรียบเทียบดังกล่าว ย่อมทำให้เห็นชัดว่าผู้ที่เลี้ยงสัตว์เลี้ยงมีการออกกำลังกายมากขึ้นและทำให้ร่างกายแข็งแรงขึ้นและเจ็บป่วยลดลง ทั้งนี้ ในมหาวิทยาลัยในรัฐโอไฮโอ (Ohio) ได้ทำการศึกษาและเปิดเผยว่า สุนัขเป็นสิ่งที่สามารถช่วยสนับสนุนคุณภาพชีวิตและสร้างมิตรภาพและบรรเทาความตึงเครียดแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยยังพบว่า นักเรียนที่อาศัยอยู่กับสัตว์เลี้ยงจะมีการผ่อนคลายความเครียดและความรู้สึกหดหู่ลงได้ Alan Entin นักจิตวิทยาเชื่อว่า สัตว์เลี้ยงจะมอบความรักโดยไม่มีเงื่อนไขให้กับเจ้าของ เขาอธิบายว่า การที่เจ้าของสัตว์เลี้ยงกลับมาแล้วสุนัขก็แสดงความรัก จะทำให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงรู้สึกไม่โดดเดี่ยวและผ่อนคลายความเหงาได้ แม้ว่าสัตว์เลี้ยงจะบำบัดความหดหู่ได้เสียทีเดียว แต่มันก็สามารถทำให้ลดภาวะซึมเศร้ากับหลายๆคนให้บรรเทาเบาบางลงได้

ผลการศึกษาวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ย่อมทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สัตว์เลี้ยงมีอิทธิพลและมีความสำคัญต่อประชาชนหลายคนประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างมาก มันช่วย

⁶⁵ เพิ่งอ้าง, น. 645-646.

เยียวยาภาวะทางอารมณ์และความรู้สึกทางด้านจิตใจได้เป็นอย่างดี สัตว์เลี้ยงจึงมีความสำคัญยิ่งกว่า การซื้อขายสินค้าทั่วไปสำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา นั่นเอง

3.2.1.2 ความหมายและความเป็นมาของกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง ประเภทสุนัขและแมว

กฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy lemon Law) คือ กฎหมายที่คุ้มครองสิทธิและช่วยให้ผู้ซื้อได้รับคืนเงินค่าสัตว์เลี้ยงและหรือค่ารวมถึงค่าสัตวแพทย์ค่ารักษา สัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายและข้อบังคับของแต่ละรัฐซึ่งแตกต่างกันไปตามกฎหมายของแต่ละรัฐด้วย⁶⁶ จากการศึกษาเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงพบว่า แม้ว่าประโยชน์จากการเลี้ยงสัตว์จะมีมากมาย แต่ในหลายๆครั้งผู้ซื้อหรือเจ้าของสัตว์เลี้ยงมักจะพบกับความผิดหวังเมื่อทราบภายหลังว่าสัตว์เลี้ยงที่พวกเขาซื้อมานั้นเป็นสัตว์เลี้ยงที่มาจากฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง (puppy mill) เพราะฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเป็นสถานที่ที่มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจในเชิงพาณิชย์ที่ดำเนินการผลิตและผสมพันธุ์สัตว์เลี้ยงและทำการออกทะเบียนประวัติ หรือที่เรียกว่า "pedigreed dogs" และทำการกระจายสัตว์เลี้ยงไปยังร้านค้าปลีกสัตว์เลี้ยงตามเมืองต่างๆโดยหวังเพียงกำไร ซึ่งมันจะแตกต่างจากผู้เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงที่ดำเนินการเป็นงานอดิเรก บุคคลเหล่านี้จะผสมพันธุ์สัตว์ด้วยความตั้งใจที่จะพัฒนาสายพันธุ์ให้ดีขึ้น จึงจะเห็นได้ว่ามีฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเป็นจำนวนมากที่ดำเนินการโดยมุ่งหวังผลกำไรมากกว่าการพัฒนาพันธุ์สัตว์เลี้ยง เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมส่งผลต่อสัตว์เลี้ยงที่ได้จากการผสมพันธุ์มีความบกพร่องทางพันธุกรรมและทางร่างกาย ซึ่ง Marti Ryan โฆษกของ America Service ได้เปรียบฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเป็นเหมือนเช่นโรงงาน โดย Marti Ryan อธิบายว่า การเพาะพันธุ์สุนัขในฟาร์มเพาะพันธุ์มุ่งหวังแต่เพียงเพื่อผสมพันธุ์ และหากมีความล้มเหลวในการผสมพันธุ์แล้ว พวกเขาก็จะทำการกำจัดสัตว์เลี้ยงที่มาจากฟาร์มเพาะพันธุ์ที่ล้มเหลวดังกล่าวโดยการนำออกขาย เช่นเดียวกับการกำจัดเครื่องจักรเสียที่ไม่สามารถใช้งานได้โรงงานนั่นเอง ปัจจุบันธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงขนาดใหญ่สามารถสร้างรายได้ถึง 500,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปีให้กับฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเลยทีเดียว⁶⁷

ธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงไม่ได้เพิ่งปรากฏในอเมริกา แต่ธุรกิจดังกล่าวได้มีมานานแล้วตั้งสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพราะความล้มเหลวในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

⁶⁶ Brittany Redelico and Alyson O'Connor with Julie M. Fagan, Ph.D, "The New Puppy Lemon Law: A Universal Solution to Puppy Mill in discrepancies," สืบค้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2559, <https://rucore.libraries.rutgers.edu/rutgers-lib/41398/PDF/1/>, น. 2.

⁶⁷ Stephanie K. Savino, *อ้างแล้ว* *เชิงอรรถที่ 64*, น. 646.

ทางการเกษตร ทำให้เกษตรกรชาวอเมริกาพยายามหาหนทางในการสร้างรายได้ โดยการเพาะพันธุ์สัตว์เพื่อขาย the United States Department of Agriculture จึงเริ่มที่จะส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจดังกล่าว และด้วยความที่ความต้องการสัตว์เลี้ยงเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ธุรกิจร้านค้าปลีกสัตว์เลี้ยงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงจะเป็นผู้ดำเนินการเพาะพันธุ์และกระจายสัตว์เลี้ยงให้กับร้านค้าปลีกนั่นเอง อย่างไรก็ตาม แม้ฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงและร้านค้าปลีกสัตว์เลี้ยงที่รับมาจากฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงจะมีพฤติกรรมที่ผสมพันธุ์สัตว์เลี้ยงโดยไม่สนใจสวัสดิภาพของสัตว์เลี้ยง แต่ก็เป็นเรื่องที่น่าเศร้าว่าผู้ซื้อชาวอเมริกาหลายรายทำการซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านค้าปลีกขายสัตว์เลี้ยงมากกว่าที่จะเลือกซื้อจากผู้ผสมพันธุ์สัตว์เลี้ยงที่ดำเนินการเป็นงานอดิเรก ที่เป็นเช่นนี้เป็นผลเนื่องมาจากหลายปัจจัย ดังนี้⁶⁸

(1) การซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านค้าปลีกมีราคาที่ค่อนข้างถูกกว่า ซึ่งเมื่อพิจารณาปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันของสหรัฐอเมริกาพบว่ามีอัตราการว่างงานสูงขึ้น เป็นที่น่ากังวลว่าธุรกิจดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นรวดเร็ว โดยหลายคนหันมาสนใจธุรกิจการเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเพิ่มมากขึ้น เพราะพวกเขาสามารถดำเนินการได้เองอย่างอิสระ

(2) ผู้ซื้ออาจพอใจในการซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยงมากกว่าผู้ที่เพาะพันธุ์สัตว์ที่มีมาตรฐาน เพราะการซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยง พนักงานขายไม่ได้สนใจหรือใส่ใจว่าผู้ที่รับสัตว์ไปเลี้ยงจะเป็นอย่างไร หรือที่อยู่ใหม่ของสัตว์เป็นอย่างไรจะมีความเหมาะสมกับสัตว์เลี้ยงหรือไม่ ในทางตรงกันข้ามผู้ที่เพาะพันธุ์สัตว์ที่มีมาตรฐาน ซึ่งมักจะลงเลหรือปฏิเสธการขายสัตว์เลี้ยงให้กับผู้ซื้อที่มีลักษณะการใช้ชีวิตที่ไม่เหมาะสมกับการที่รับสัตว์เลี้ยงตัวนั้นๆ ไปดูแล

จากทั้งสองกรณี จึงเป็นเหตุผลที่ผู้ซื้อจะเลือกให้ความสนใจกับร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยงทั่วไป เพราะราคาที่ถูกลงและหลีกเลี่ยงการโดนปฏิเสธจากผู้เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงที่มีมาตรฐานที่จะไม่จำหน่ายสัตว์เลี้ยงให้กับตน

แม้ว่าผู้ซื้ออาจจะพอใจในการซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยง เพราะมันสามารถทำการต่อรองราคาได้ตามความพอใจทั้งของผู้ประกอบธุรกิจและผู้ซื้อก็ตาม แต่หลายครั้งผู้ซื้อ ก็มักจะเกิดความไม่พอใจในภายหลังหากได้รู้ว่าสัตว์เลี้ยงที่ทำการเลือกซื้อมานั้นมีอาการป่วย ซึ่งในปี 2004 ตำรวจของรัฐเทนเนสซี (Tennessee) ได้กล่าวว่า ในรัฐเทนเนสซีพบว่ามีสุนัขประมาณ 2,000 ตัว และแมวประมาณ 21 ตัวที่แต่ละบ้านเลี้ยงไว้จะถูกให้อาศัยอยู่ในกรงร่วมกันถึง 4 ตัว ซึ่งกรงมีขนาดเล็กและสูงเพียง 3 เมตร นอกจากนี้ยังพบซากอาหารอยู่ในบริเวณนั้น โดยที่ใต้กรงไม่มีถาดรองแต่อย่างใด ทำให้สัตว์เหล่านั้นต้องยืนและนอนบนพื้นกรงในสภาพแบบนั้น ที่ชน

⁶⁸ เฟิงอว้าง, น. 647.

ของพวกมันเลอะไปด้วยอุจจาระและปัสสาวะ ในรูหูก็เต็มไปด้วยสิ่งอุดตัน ฟันและขนหลุดมีสภาพ หลุดร่วงด้วย⁶⁹

Debbie Leddy รองผู้อำนวยการของ Associate Director of Williamson Animal Control กล่าวว่า มีเพียง 15 เปอร์เซ็นต์ของสัตว์ที่มีน้ำและอาหารกินที่เพียงพอ สุขุมมีความหวาดระแวงและกลัวการถูกสัมผัส Leddy กล่าวต่อไปว่า สัตว์ส่วนมากจะมีอาการขี้ดขี้ขลาดเป็นอย่างมาก มีอาการน้ำตาไหลตาติดเชื้อและมีขี้ตาเต็มเข้าตาเป็นจำนวนมาก หลังจากทำการทดสอบโดยสัตวแพทย์ ดร. Paulu Schuerer พบว่ามีสัตว์จำนวนมากมีการติดเชื้อราที่ผิวหนัง ติดเชื้อที่ทางเดินปัสสาวะ อุจจาระร่วง มีการติดเชื้อปรสิต และติดเชื้อโรคในระบบสืบพันธุ์ ซึ่งเชื้อโรคทั้งหลายเหล่านี้เป็นสาเหตุของเยื่อตาอักเสบรุนแรงและก่อให้เกิดขี้ตาเต็มเข้าตาด้วย⁷⁰

จากการศึกษาที่กล่าวข้างต้นไปแล้วนั้นว่า ฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงขนาดใหญ่สามารถสร้างรายได้ให้กับฟาร์มเป็นจำนวนถึง 500,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี ทั้งที่ผู้ประกอบการเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเหล่านี้มีต้นทุนที่เล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจเลยว่าทำไมธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงจึงสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้ดีเป็นประจำทุกปี เมือง Tarzana ในรัฐแคลิฟอร์เนีย Aida Akhavan ผู้บริโภครายหนึ่งซึ่งซื้อสุนัขพันธุ์ Maltese puppy ในราคา 1,900 ดอลลาร์สหรัฐ และหลังจากซื้อได้ไม่นานพบว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการอ่อนแรง จึงได้ทำการพาไปพบสัตวแพทย์และก็พบว่าสัตว์เลี้ยงมีความบกพร่องที่เกิดจากมาจากโรคที่มีประจำตัวมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งในการรักษาโดยการผ่าตัดนั้นจำเป็นต้องใช้เงินเป็นจำนวนถึง 3,200 ดอลลาร์สหรัฐซึ่งมากกว่าราคาสัตว์เลี้ยงเสียด้วยซ้ำ⁷¹

แม้ว่าผู้ซื้อบางรายอาจโชคดีที่ซื้อสัตว์เลี้ยงจากฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงสัตว์มาแล้วมีสุขภาพดีก็ตาม แต่พวกเขาส่วนใหญ่มักจะพบว่าสัตว์เลี้ยงเหล่านั้นมีอาการไม่เป็นมิตร หรือไม่ได้รับการสร้างมิตรอย่างถูกต้อง โดย Carol Araneo-Mayer ผู้ร่วมก่อตั้ง Adopt-A-Pet กล่าวว่า สุขุมที่มีความปกติควรได้จะอยู่อาศัยอยู่กับแม่และพี่น้องครอบครัวของมันก่อน 8-10 สัปดาห์ ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายว่า สัตว์เลี้ยงเป็นจำนวนมากที่มาจากฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงถูกแยกออกมาก่อนครบกำหนดดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลให้ผู้ซื้อพบว่า สัตว์เลี้ยงของพวกเขาไม่รู้จักวิถีเล่นการเข้ากับสัตว์ตัวอื่น และมีอาการหวาดกลัวผู้คน และนอกจากนี้ Colleen Shelly กล่าวว่าสัตว์เลี้ยงของเธอจะมีอาการไม่เล่นไม่เคลื่อนไหวในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย Marc Bekoff นักจิตวิทยาและบรรณาธิการของหนังสือ

⁶⁹ เฟิงอ๋าง, น. 648.

⁷⁰ เฟิงอ๋าง, น. 648.

⁷¹ เฟิงอ๋าง, น. 648.

“The Encyclopedia of Animal Behavior” อธิบายว่า สัตว์เลี้ยงที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์มักจะไม่เป็นมิตร และอาจจะกัดคนได้⁷²

ในปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกาไม่สามารถทราบจำนวนฟาร์มเพาะพันธุ์ สัตว์เลี้ยงได้แน่นอน ซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า มีผู้ประกอบการธุรกิจหลายรายไม่ได้ทำการ ลงทะเบียนเพื่อดำเนินการประกอบการธุรกิจดังกล่าวทั้งที่ตามกฎหมายกำหนดให้จำเป็นต้องกระทำเสีย ด้วยซ้ำ แต่มีการสำรวจพบว่าเมือง Lancaster ในรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) มีสัตว์เลี้ยงที่เกิด จากการเพาะพันธุ์เพื่อจำหน่ายประมาณ 200,000 ตัวต่อปี นอกจากนี้รายงานของ Ed Sayres ประธานของสมาคมอเมริกันเพื่อป้องกันการทารุณกรรมสัตว์(the American Society for the Prevention) ก็ยังพบอีกว่าไม่มีร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยงร้านไหนที่จะยอมแจ้งแก่ผู้บริโภคว่าสัตว์เลี้ยงใน ร้านของตนมาจากฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง

กฎหมายที่ใช้คุ้มครองผู้ซื้อเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยงในประเทศ สหรัฐอเมริกาความจริงมีใช้มานานแล้วกว่า 15 ปี โดยในปี 1992 มีการบัญญัติเป็นกฎหมายขึ้นครั้งแรก ชื่อพระราชบัญญัติสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลางที่กำหนดขึ้นเพื่อการค้า การเพาะพันธุ์สุนัขและแมว มุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองควบคุมดูแลสัตว์ที่จะจำหน่าย แต่ไม่ได้มีเนื้อหาที่ ใช้คุ้มครองเยียวยาความเสียหายของผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง ข้อกำหนดของกฎหมายจึงไม่สามารถใช้กับธุรกิจ ซื้อขายสัตว์เลี้ยงไปยังซื้อได้โดยตรง ซึ่งรวมถึงธุรกิจนับพันที่ซื้อขายโดยใช้อินเทอร์เน็ต⁷³ จากการทำ กฎหมายไม่มีความครอบคลุมในส่วนที่เป็นบทบัญญัติบังคับผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิธีการดูแลสัตว์เลี้ยง ก่อนนำออกจำหน่าย จึงประสบปัญหาว่าผู้ประกอบการธุรกิจได้ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหวังแต่เพียงผล กำไรค่านึงแต่การเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงให้ได้จำนวนมากๆไว้สำหรับการขายเท่านั้น สัตว์เลี้ยงจึงไม่ได้รับการดูแลที่ดีถูกจัดเก็บในกรงพื้นที่ที่จำกัด อาหารไม่ได้คุณค่าตามโภชนาการ ไม่ได้รับการตรวจสอบสุขภาพ จากสัตวแพทย์ สภาพที่อยู่ไม่สะอาดมีทั้งปัสสาวะและอุจจาระและเศษอาหารจำนวนมาก ทำให้สัตว์เลี้ยง มีสภาวะที่ไม่แข็งแรง ซึ่งปัญหานี้นำไปสู่ปัญหาที่ร้ายแรงทำให้ลูกสัตว์เลี้ยงที่จะจำหน่ายมีอาการ ติดเชื้อที่หูและปัญหาระบบทางเดินหายใจ และพบความผิดพลาดทางพันธุกรรมเนื่องจากการมุ่งแต่จะ เพาะพันธุ์ให้ได้จำนวนมากๆ ส่งผลให้สัตว์เลี้ยงเป็นจำนวนมากมีความผิดปกติด้านบุคลิกภาพ เป็นโรค

⁷² เฟิงอ๋าง, น. 648.

⁷³ Brittany Redelico and Alyson O'Connor with Julie M. Fagan, Ph.D., อ๋างแล้ว เชียงธรรมที่ 66, น. 2.

มีปัญหาด้านวิสัยทัศน์หรือปัญหาการได้ยินจำนวนมาก⁷⁴ แม้จะมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับใช้คุ้มครองสัตว์เลี้ยงที่จะจำหน่ายได้

เมื่อเกิดปัญหาว่ากฎหมายที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมเพื่อใช้คุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงได้อย่างเพียงพอ กฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) จึงถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้คุ้มครองสำหรับการซื้อขายสัตว์เลี้ยง⁷⁵ โดยในปี 1992 รัฐมิชิแกนได้มีการออกกฎหมายเพื่อใช้คุ้มครองผู้ซื้อกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะ (Puppy Lemon Law) ขึ้นครั้งแรก โดยกฎหมายนี้กำหนดให้การซื้อขายสัตว์เลี้ยงต้องทำเป็นสัญญา⁷⁶ ซึ่งเป็นการนำแนวคิดของกฎหมาย Lemon Law ที่ใช้สำหรับคุ้มครอง ผู้ซื้อกรณีการซื้อยานยนต์ที่ชำรุดบกพร่องไม่ตรงตามตรงตามมาตรฐานของคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อชาวอเมริกันจำนวนมากมองเห็นอำนาจของกฎหมายนี้ และตระหนักว่าควรนำมาใช้กับการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) ด้วย ทำให้ขณะนี้ มีจำนวน 22 รัฐ ที่มีการบัญญัติหมายสำหรับผู้ซื้อที่ซื้อสัตว์เลี้ยงจากตัวแทนจำหน่ายสัตว์เลี้ยง มีการกำหนดช่วงเวลาของการเรียกร้องสำหรับสัตว์เลี้ยงป่วยและมีอาการของโรครวมทั้งกรณีความบกพร่องทางพันธุกรรมและพิการแต่กำเนิด กฎหมายนี้เป็นการอุดช่องโหว่และสิ่งบกพร่องที่ผู้ประกอบการกิจการค้าเป็นช่องทางหาประโยชน์จากการซื้อขายสัตว์เลี้ยง และคุ้มครองผู้ซื้อเนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่มักไม่ได้ตระหนักถึงที่มาของสัตว์จึงทำให้มักพบว่าสุขภาพของสัตว์เลี้ยงที่ซื้อมาจากร้านขายสัตว์เลี้ยงมักเป็นโรค การสร้างกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะ (Puppy Lemon Law) ถูกยอมรับและใช้ควบคุมความรับผิดชอบในระดับผู้ประกอบการที่เป็นตัวแทน และร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงให้มีความยุติธรรมขึ้น มีความเหมาะสมของการเยียวยาที่เป็นประโยชน์สำหรับทั้งผู้ซื้อและเพื่อประโยชน์ของสุขภาพของสัตว์เลี้ยง และมีวิธีการแก้ปัญหาโดยให้มีการรับประกันสัตว์เลี้ยงและเป็นการรับรองว่าผู้ซื้อจะได้สัตว์เลี้ยงที่มีสุขภาพดี⁷⁷

ประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบไปด้วย 50 มลรัฐ และปัจจุบันมีจำนวน 22 มลรัฐ คือ แอริโซนา อาร์คันซอ แคลิฟอร์เนีย คอนเนตทิคัต เดลาแวร์ ฟลอริดา อิลลินอยส์ เมน แมรี่แลนด์ แมสซาชูเซต มินนิโซตา เนบราสกา เนวาดา นิวแฮมป์เชียร์ นิวเจอร์ซีย์ นิวยอร์ก โอเรกอน เพนซิลเวเนีย โรดไอส์แลนด์ เซาท์แคโรไลนา วอร์มอนต์ เวอร์จิเนีย ที่มีการบัญญัติกฎหมายคุ้มครอง

⁷⁴ เฟ็งอ้าง, น. 3.

⁷⁵ เฟ็งอ้าง, น. 3.

⁷⁶ เฟ็งอ้าง, น. 2.

⁷⁷ เฟ็งอ้าง, น. 12.

ผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงเป็นการเฉพาะ (Puppy Lemon Law)⁷⁸ และจากการศึกษากฎหมายนี้เป็นการแก้ปัญหาของผู้ประกอบธุรกิจที่มีประสิทธิภาพรับผิดชอบต่อความเจ็บป่วยบกพร่องของสัตว์เลี้ยงที่ไม่ได้เกิดจากตน จึงกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการเปิดเผยข้อมูลของสัตว์เลี้ยง ทำให้ผู้ซื้อได้ประโยชน์จากกฎหมายนี้ ซึ่งกฎหมาย Puppy Lemon Law เป็นกฎหมายที่มีโครงสร้างที่เหมาะสมมีความเข้มงวดและบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจปฏิบัติตามทั้งหมดเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริง⁷⁹ และกฎหมายนี้ทำให้เห็นถึงการให้ความเยียวยาปัญหาและระยะเวลาในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง เนื้อหาการคุ้มครองของกฎหมายพบว่าแต่ละรัฐส่วนใหญ่ให้การคุ้มครองคล้ายกันว่าสามารถทำการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจเยียวยาความเสียหายกรณีพบการเจ็บป่วยหรือสัตว์เลี้ยงป่วยเป็นโรครภายใน 7-20 วัน และสามารถเรียกร้องภายใน 10 วัน ถึง 2 ปีในกรณีผู้ซื้อพบว่าสัตว์เลี้ยงที่ตนซื้อไปมีความบกพร่องทางพันธุกรรมตั้งแต่กำเนิดอยู่ก่อนแล้ว และการให้ความชดเชยเยียวยาความเสียหายของ แต่ละมลรัฐมีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่อาจจะแตกต่างกันในส่วนของความคุ้มครองชนิดของสัตว์เลี้ยงเท่านั้น ซึ่งรัฐส่วนใหญ่จะให้ความคุ้มครองทั้งการซื้อขายสุนัขและแมว แต่จะมีเพียง 6 รัฐที่ไม่คุ้มครองกรณีการซื้อขายแมว คือ รัฐเดลาแวร์ แมรีแลนด์ โอเรกอน แพนซิลเวเนีย โรดไอส์แลนด์ เหตุที่การให้ความคุ้มครองชนิดของสัตว์มีความแตกต่างกัน เนื่องจากกฎหมายจะมุ่งให้การคุ้มครองตามสัตว์เลี้ยงที่แต่ละรัฐนิยมเลี้ยงมากที่สุดและเกิดปัญหาจากการซื้อขายสัตว์เลี้ยงชนิดดังกล่าวจนกลายเป็นปัญหาสำคัญซึ่งควรได้รับการคุ้มครอง ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละรัฐจะให้การคุ้มครองกรณีการซื้อขายสุนัขและแมว เพราะสุนัขและแมวเป็นสัตว์ที่มีความใกล้ชิดผูกพัน สามารถตอบโต้ทางความรู้สึกและอารมณ์ของ ผู้เลี้ยงได้มากกว่าสัตว์เลี้ยงประเภทอื่น

ความพิเศษของกฎหมาย Puppy Lemon Law นอกจากที่ให้ผู้ซื้อ มีอำนาจในการฟ้องให้ผู้ประกอบธุรกิจชดเชยค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจากกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงไว้เป็นกรณีเฉพาะแล้ว ลักษณะของกฎหมายนี้ ในแต่ละรัฐยังมีบทบัญญัติที่เป็นมาตรการป้องกันปัญหาด้วย เช่น รัฐแคลิฟอร์เนียที่บัญญัติให้ต้องมีการตรวจสอบสุขภาพและจัดให้สุนัขและแมวมีการได้รับ

⁷⁸ Charlotte Walden, "Table of Pet Purchaser Protection Acts," สืบค้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2016, <https://www.animallaw.info/topic/table-pet-purchaser-protection-acts>

⁷⁹ Brittany Redelico and Alyson O'Connor with Julie M. Fagan, Ph.D., *อ้างแล้ว* *เชิงอรรถที่ 66*, น. 2.

วัคซีนก่อนจำหน่าย⁸⁰ พร้อมทั้งต้องแจ้งรายละเอียดข้อมูลสัตว์เลี้ยงเกี่ยวกับสุขภาพแหล่งที่มา และ ข้อมูลที่จำเป็นอื่นๆ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมายสำหรับกรณีผู้ซื้อที่ซื้อสุนัขหรือแมวไปแล้วพบความบกพร่องเป็นหนังสือและส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่ผู้ซื้อพร้อมการขายสัตว์เลี้ยงด้วย⁸¹ และในรัฐนิวเจอร์ซีย์ก็เช่นกัน กฎหมายกำหนดไปในทางเดียวกันว่า ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลสัตว์เลี้ยง ต้องมีการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์เบื้องต้นก่อนการจำหน่าย พร้อมทั้งสิทธิเรียกร้องเป็นหนังสือพร้อม การส่งมอบสุนัขและแมวที่ซื้อขาย⁸² เป็นต้น และกฎหมายมีการกำหนดความรับผิดชอบสำหรับผู้ประกอบ ธุรกิจที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวไว้โดยเฉพาะและอย่างชัดเจนด้วย

จากการศึกษาพบว่า กฎหมายแต่ละรัฐที่บัญญัติกฎหมายเฉพาะนี้ มีการ ให้ความคุ้มครองผู้ซื้อในลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ว่ารัฐแคลิฟอร์เนียและรัฐนิวเจอร์ซีย์จะเป็นรัฐที่ให้ ความคุ้มครองทั้งการซื้อขายทั้งสุนัขและแมวและมีความโดดเด่นในการคุ้มครองเยียวยาผู้ซื้อที่ แตกต่างจากรัฐอื่น ในขณะที่รัฐส่วนใหญ่จะให้การเยียวยาในส่วนของค่ารักษาและค่าสัตวแพทย์ก็ตาม แต่มักจะรับคืนไม่เกินกว่ามูลค่าราคาของสัตว์เลี้ยง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วค่ารักษารวมทั้งค่า สัตวแพทย์มักมีค่าใช้จ่ายที่สูงและมากกว่าเป็นอย่างมาก ในส่วนนี้เองรัฐแคลิฟอร์เนียสามารถเรียก ค่าบริการทางการแพทย์สำหรับค่ารักษาสัตว์และสัตวแพทย์ได้มากถึง 150 เปอร์เซ็นต์ของราคาซื้อ ขายสัตว์เลี้ยง และรัฐนิวเจอร์ซีย์ที่สามารถเรียกชดเชยค่าความเสียหายเกี่ยวกับค่าบริการทางการแพทย์ สำหรับการรักษาสัตว์เลี้ยงและค่าสัตวแพทย์ได้ถึงสองเท่าของราคาสัตว์เลี้ยง ดังนั้น ในการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว (Puppy Lemon Law) ผู้เขียน จึงทำการศึกษากฎหมายดังกล่าวของรัฐแคลิฟอร์เนียและรัฐนิวเจอร์ซีย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา อันจะได้ทำการศึกษาและกล่าวต่อไป

3.2.2 การคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว (Puppy Lemon Law) ของรัฐแคลิฟอร์เนีย (California State)

รัฐแคลิฟอร์เนียมีการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและ แมวไว้ใน California Code Healthy and Safety Code โดยมีการบัญญัติคุ้มครองผู้ซื้อจากการซื้อ ขายสัตว์เลี้ยงทั้งจากผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยงซึ่งบัญญัติ California Code

⁸⁰ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122210, California Code.

⁸¹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122140, California Code.

⁸² N.J.S.A.56:8-95 (b) (credits) L.1999.c. 336. § 4. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

Healthy and Safety Code 122125-122220 ส่วนของ Division 105 Communicable Prevention and Control : Part 6 Veterinary Public Healthy and Safe : Charter 5 Sale of Dogs and Cats : Article 2 Retail Sale of Dogs and Cats โดยมีชื่อเฉพาะว่า “Lockyer-Polanco-Farr Pet Protection Act”⁸³ ซึ่งบทบัญญัติจะคุ้มครองผู้ซื้อเฉพาะการซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่เป็นทั้งสุนัขและแมว แม้จะมีกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติให้ความคุ้มครองผู้ซื้อจากการซื้อขายสุนัขและแมวแล้ว แต่ก็ไม่ได้กระทบต่อสิทธิของผู้ซื้อตามกฎหมายอื่น⁸⁴ ดังนั้น การใช้สิทธิขอซื้อในการซื้อขายสุนัขและแมวตามกฎหมาย Puppy Lemon Law ย่อมไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ซื้อที่จะฟ้องร้องหรือดำเนินคดีถ้าหากเข้าตามเงื่อนไขของกฎหมายอื่นด้วย

3.2.2.1 ขอบเขตการให้คุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

ตามที่ได้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวแล้วจะพบว่า บทบัญญัติของกฎหมายของรัฐแคลิฟอร์เนียของประเทศสหรัฐอเมริกา มีการบัญญัติให้ความคุ้มครองแก่ผู้ซื้ออย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดนิยามของคำว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง (Pet dealer) ไว้ใน Code Healthy and Safety Code 122125 (b) หมายถึง “บุคคลผู้ประกอบกิจการร้านจำหน่ายปลีสุนัขหรือแมว หรือทั้งสองอย่าง และโดยอาศัยอำนาจของการค้าสุนัขหรือแมวหากต้องการครอบครองจะต้องมีใบอนุญาตตาม มาตรา 6066 ของประมวลกฎหมายภาษีสรรพากร สำหรับ วัตถุประสงค์ของกฎหมายข้อนี้ การขายสุนัขหรือแมวแยกจากครอกสัตว์เดียวถือว่าเป็นการขายเพียงหนึ่งครั้งตามมาตรา 6019 ของประมวลกฎหมายภาษีสรรพากร คำนิยามนี้ไม่นำมาใช้กับผู้เพาะพันธุ์ของสุนัขที่ควบคุมตามข้อ 1 (เริ่มมาตรา 122045) หรือกับบุคคลใด บริษัท หุ่นส่วนบริษัท หรือสมาคมอื่น ๆ ที่เพาะพันธุ์หรือเลี้ยงสุนัขในสถานที่ของบุคคล บริษัท หุ่นส่วน บริษัท หรือสมาคมอื่น ๆ ที่ได้ขาย โอนหรือมอบสุนัข ในจำนวนน้อยกว่า 50 ตัว ในปีก่อนหน้า”⁸⁵ นอกจากนี้การบัญญัติในส่วนของผู้ประกอบธุรกิจแล้วยังมีการนิยามความหมายของ “ผู้ซื้อ”(purchaser) ไว้ชัดเจนโดยเฉพาะเช่นกัน โดยตาม Code Healthy and Safety Code

⁸³ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122125, California Code.

⁸⁴ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122195, California Code.

⁸⁵ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122125(b), California Code.

122125 (c) หมายถึง ผู้ที่ซื้อสุนัขหรือแมวจากผู้จำหน่ายสัตว์เลี้ยง โดยมีได้มีวัตถุประสงค์ในการขายสัตว์เลี้ยงต่ออีกทอดหนึ่ง⁸⁶

ส่วนนิยามกรณีความบกพร่องของสัตว์เลี้ยงนั้น ในรัฐแคลิฟอร์เนียไม่มีบัญญัติไว้ชัดเจน แต่ก็มีกรณีเจื่อนใจความรับผิดชอบที่แสดงว่าสิทธิเรียกร้องของผู้ประกอบธุรกิจไว้โดยหากเกิดขึ้นตามเงื่อนไขกรณีดังกล่าวที่ถือว่าสุนัขหรือแมวมีความบกพร่องภายหลังการซื้อขายแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ซึ่งตามมาตรา 122160 บัญญัติว่า หากผู้ซื้อได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 15 วันหลังจากวันที่ได้รับมอบสัตว์เลี้ยงมาว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วยอยู่ก่อนหรือได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 1 ปีหลังจากวันที่ได้รับมอบสัตว์เลี้ยงมาว่าสัตว์เลี้ยงมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิด หรือทางพันธุกรรมอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของสัตว์เลี้ยง หรือมีแนวโน้มว่าจะต้องเข้าทำการรักษา หรือต้องมีการผ่าตัดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (nonelective surgical procedure) ซึ่งพิจารณาแล้วว่ามี ความบกพร่องไม่เหมาะสมแก่การจำหน่าย ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชดใช้เยียวยาความเสียหายแก่ผู้ซื้อหรือกรณีสัตว์เลี้ยงตาย ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือมอบสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้ที่มีมูลค่าเทียบเท่าตัวเดิม และกรณีมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์เลี้ยงก่อนตายต้องชดใช้คืนแก่ผู้ซื้อด้วย⁸⁷

สำหรับเงื่อนไขเกี่ยวกับการชดใช้ต่างๆ กฎหมายก็ได้บัญญัตินิยามต่อไปอีกว่า กรณีการซื้อสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ตามมาตรา 122140 (b)(6)(f) “โรคความเจ็บป่วยความบกพร่องอันมีมาแต่กำเนิด หรือเนื่องมาจากกรรมพันธุ์” คือ ความผิดปกติของร่างกายซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสุนัข ในเวลาทำการซื้อขาย หรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคต จะต้องเป็นหนึ่งในสิ่งที่เห็นได้ชัด ณ เวลาที่ซื้อขายหรืออาจทราบได้จากประวัติการรักษาพยาบาลซึ่งได้รับการเปิดเผยข้อมูล โดยอำนาจแห่งบทบัญญัติข้อนี้”⁸⁸ ส่วนคำว่า “การผ่าตัดอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (nonelective surgical procedure)”

⁸⁶ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122125, California Code.

(c) For purposes of this article, "purchaser" means a person who purchases a dog or cat from a pet dealer without the intent to resell the animal.”

⁸⁷ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122160, California Code.

⁸⁸ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122140, California Code..

ให้หมายถึง กระบวนการผ่าตัดซึ่งจำเป็นในการคงไว้ หรือ ฟื้นฟูสุขภาพของสุนัข, จำเป็นในการป้องกันไม่ให้สุนัขรู้สึกเจ็บปวด หรืออึดอัดไม่สบาย หรือ จำเป็นในการแก้ไขความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อความสามารถในการเดิน, วิ่ง, กระโดด หรือการทำหน้าที่ตามปกติของร่างกาย ซึ่งถูกบัญญัติใน มาตรา 122140 (b)(6)(c)⁸⁹

เมื่อได้พิจารณานิยามของคำว่า “ผู้ซื้อ” ตามนัยแห่งกฎหมาย “Puppy Lemon Law” ของรัฐแคลิฟอร์เนียจะเห็นได้ว่าการบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ผู้ซื้อที่จะได้รับความคุ้มครองกรณีซื้อขายสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) จะต้องเป็นผู้ที่ซื้อสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านขายสัตว์เลี้ยงโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ในการขายสัตว์เลี้ยงต่ออีกทอดหนึ่ง และนอกจากนี้ยังทำให้เห็นว่ากฎหมายดังกล่าวมีการบัญญัติกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับผู้ซื้อที่ซื้อสัตว์เลี้ยงไว้ชัดเจนเลยว่ากรณีเช่นใดบ้างที่ผู้ซื้อจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง “Puppy Lemon Law”

3.2.2.2 มาตรการคุ้มครองผู้ซื้อตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

กฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) ของรัฐแคลิฟอร์เนียเป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองผู้ซื้อเป็นการเฉพาะโดยมีการกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจให้จำต้องปฏิบัติก่อนการนำสัตว์เลี้ยงออกจำหน่ายแก่ผู้ซื้อไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีลักษณะเป็นการรับรองรับประกัน และมีลักษณะในเชิงป้องกันปัญหาแก่ผู้ซื้อก่อนทำการซื้อขาย ดังนี้

(1) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำการตรวจสอบสุขภาพของสัตว์เลี้ยงก่อนที่จะนำไปรวมกับสัตว์เลี้ยงตัวอื่นๆเพื่อจำหน่าย ซึ่งหากพบว่ามีอาการเจ็บป่วยจะต้องทำการแยกต่างหากจากสัตว์เลี้ยงตัวอื่นที่มีสุขภาพดี⁹⁰ โดยการตรวจสอบสุขภาพต้องกระทำโดยสัตวแพทย์ภายใน 5 วันหลังจากรับสัตว์เลี้ยงมาเพื่อวางจำหน่าย นอกจากนี้ผู้ประกอบธุรกิจต้องให้สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบสุขภาพสัตว์เลี้ยงทุกตัวในทุกๆ 15 วันตราบที่ยังวางจำหน่ายเพื่อขาย และหากพบการเจ็บป่วย

⁸⁹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122140, California Code.

(b)(6)(c) For the purpose of this article, "nonelective surgical procedure" means a surgical procedure that is necessary to preserve or restore the health of the dog, to prevent the dog from experiencing pain or discomfort, or to correct a condition that would interfere with the dog's ability to walk, run, jump, or otherwise function in a normal manner.

⁹⁰ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122135, California Code.

หรือติดโรคหรือเป็นโรคติดต่อต้องให้สัตว์เลี้ยงรับการรักษาโดยไม่ชักช้า⁹¹ ทั้งยังต้องนำสัตว์เลี้ยงดังกล่าวแยกออกจากสัตว์เลี้ยงที่มีสุขภาพดีไปไว้ยังอีกพื้นที่หนึ่ง และพื้นที่ที่ใช้เป็นที่แยกสัตว์เลี้ยงที่มีอาการเจ็บป่วยนั้นจะต้องไม่ใช่เป็นที่อยู่ของสัตว์เลี้ยงที่มีสุขภาพดีและต้องไม่ใช่พื้นที่ในการจัดเก็บภาชนะบรรจุอาหารหรือที่เก็บขามอาหารหรือเครื่องใช้อื่นๆของสัตว์เลี้ยงตัวอื่นที่มีสุขภาพดี และพื้นที่นั้นจะต้องมีการระบายอากาศหรือการกำจัดของเสียโดยอาจทำที่ระบายออกไปซึ่งต้องไม่ให้อากาศของพื้นที่นั้นมีปะปนกับอากาศที่บริสุทธิ์ของพื้นที่ที่อยู่สำหรับสัตว์เลี้ยงอื่นที่มีสุขภาพดี โดยพื้นที่ดังกล่าวหากจะนำมาใช้สำหรับสัตว์เลี้ยงอื่นที่มีสุขภาพดี จะต้องดำเนินการฆ่าเชื้อก่อน⁹²

(2) ผู้ประกอบธุรกิจร้านขายสัตว์เลี้ยงจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ในการดำเนินธุรกิจดังกล่าวที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง มิฉะนั้นจะถือว่าผิดกฎหมาย⁹³

(2.1) เก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์เครื่องใช้ของสัตว์เลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ

(2.2) จัดให้สัตว์เลี้ยงมีอาหารและน้ำดื่มที่เพียงพอ

(2.3) จัดให้มีพื้นที่เพียงพอเหมาะสมกับอายุ ขนาด น้ำหนัก และสายพันธุ์ของสุนัข พื้นที่เพียงพอ หมายถึง พื้นที่เพียงพอสำหรับสุนัขที่จะลุกขึ้นยืน นั่งลง และหมุนตัวได้อย่างอิสระโดยการเคลื่อนไหวร่างกายตามปกติ โดยหัวสุนัขต้องไม่สัมผัสด้านบนของกรง และนอนเหยียดลงในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ

(2.4) จัดให้มีบ้านสุนัขบนพื้นตะแกรงโลหะกับแผ่นรอง พื้นลาด หรืออุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายกันซึ่งสามารถรักษาให้อยู่ในลักษณะที่ถูกสุขลักษณะ

(2.5) จัดให้สุนัขมีการสร้างความสัมพันธ์กับทางสังคมอย่างเพียงพอ และการออกกำลังกายอย่างเพียงพอ สำหรับวัตถุประสงค์ของบทบัญญัตินี้ "การสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม" หมายถึง การติดต่อกับปะทางกายภาพกับสุนัขอื่น ๆ หรือกับมนุษย์

(2.6) ล้างมือก่อนและหลังจากที่มีการสัมผัสกับสุนัขที่ติดเชืหรือเป็นโรคติดต่อ

(2.7) การรักษาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้:

⁹¹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122135(a), California Code.

⁹² California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122120, California Code.

⁹³ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122155, California Code.

ก) ระบบสัญญาณเตือนไฟไหม้ที่เชื่อมต่อกับสถานีกลาง ที่จะแจ้งเตือนหน่วยดับเพลิงท้องถิ่นในกรณีเกิดเพลิงไหม้

ข) รักษาระบบเครื่องฉีดน้ำดับเพลิง

(2.8) ต้องแจ้งสัตวแพทย์โดยไม่ชักช้าเมื่อมีกรณีความจำเป็น

(3) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องไม่มีการครอบครองสุนัขเพื่อนำออกจำหน่ายที่มีอายุน้อยกว่าแปดสัปดาห์ ตามที่บัญญัติตาม มาตรา 122155 (b)⁹⁴ และมาตรา 122359(b)⁹⁵ ยังเสริมว่าห้ามทำการเสนอขายหรือแลกเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงที่มีอายุน้อยกว่าแปดสัปดาห์ เว้นแต่มีกฎหมายอื่นยกเว้นไว้ และแม้จะอายุครบแปดสัปดาห์แล้วก็ตามหากสัตว์เลี้ยงตัวนั้นยังไม่หย่าขาดจากนม ก็ห้ามผู้ประกอบธุรกิจนำออกจำหน่ายด้วย

(4) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงนั้นในการทำการซื้อขายก่อนจะส่งมอบสัตว์เลี้ยงแต่ละตัวให้กับผู้ซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องเขียนแบบข้อมูลต่างๆในแบบฟอร์มมาตรฐานที่กำหนดโดยกระทรวงกิจการผู้บริโภคและส่งมอบแบบฟอร์มนี้ให้กับผู้ซื้อในการซื้อขายทุกครั้ง อันประกอบไปด้วยข้อมูลดังกล่าวดังนี้⁹⁶

ก) สำหรับแมว:⁹⁷

1) ชื่อและที่อยู่ของผู้ผสมพันธุ์สัตว์และตัวแทนซื้อขายในกรณีที่ทราบหรือหากไม่ทราบแหล่งที่มาของแมว ถ้าแมวนั้นได้รับจากตัวแทนซื้อขายที่ได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการเกษตรสหรัฐอเมริกา ให้ระบุชื่อ ที่อยู่และหมายเลขประจำตัวประชาชนของตัวแทนซื้อขาย

2) วันเดือนปีเกิดของแมว เว้นแต่กรณีไม่ทราบแหล่งที่มาของแมว และวันที่ตัวแทนซื้อขายได้รับแมว

⁹⁴ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122155, California Code.

(b) A pet dealer shall not be in possession of a dog that is less than eight weeks old.

⁹⁵ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Pet Store Animal Care, § 122359, California Code.

⁹⁶ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122140, California Code.

⁹⁷ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122140(a), California Code.

3) บันทึกการฉีดวัคซีนและให้ยาถ่ายพยาธิ (ถ้ามี) ในเวลาที่มีการขาย
แมว รวมถึงวันที่ดำเนินการและชนิดของวัคซีนหรือการรักษาพยาธิ

4) การบันทึกของโรคที่ทราบ หรือการเจ็บป่วยที่แมวเป็นโรคใน
ช่วงเวลาของการขาย นอกจากนี้ข้อมูลนี้ต้องถูกเปิดเผยด้วยวาจาแก่ผู้ซื้ออีกด้วย

ข) สำหรับสุนัข:⁹⁸

1) ชื่อและที่อยู่ของผู้ผสมพันธุ์สัตว์(หากทราบ) หรือหากไม่ทราบที่มา
ของสุนัข ถ้าสุนัขนั้นได้รับจากตัวแทนซื้อขายที่ได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการเกษตรสหรัฐอเมริกา
ให้ระบุชื่อ ที่อยู่และหมายเลขประจำตัวประชาชนของตัวแทนซื้อขาย

2) วันเดือนปีเกิดของสุนัขและวันที่ผู้จำหน่ายได้รับสุนัขมา หากสุนัข
ไม่ได้ประกาศหรือขาย ในฐานะที่เป็นพันธุ์แท้ ที่ไม่ได้รับการจดทะเบียนหรือไม่สามารถจดทะเบียนได้
ให้ผู้ประกอบธุรกิจประเมินวันเดือนปีเกิดได้

3) สายพันธุ์, เพศ, สีและการระบุตำหนิ ณ เวลาที่ทำการซื้อขาย,
ถ้าหากสุนัขมาจากแหล่งที่ได้รับการรับรองจากระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกาจะต้องมีป้ายระบุชื่อสุนัข
รอยสักหรือหมายเลขที่คอสำหรับสัตว์ หากไม่ทราบสายพันธุ์หรือเป็นพันธุ์ผสมจะต้องบันทึกในประวัติ
ของสุนัขด้วยเช่นกัน

4) หากสุนัขที่จะถูกขายสามารถจดทะเบียนได้ ต้องระบุชื่อและเลข
ทะเบียนของพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์และจำนวนสัตว์ที่เกิดในครอกเดียวกันในกรณีที่ทราบ

5) บันทึกการฉีดวัคซีนและการถ่ายพยาธิที่ได้รับการกำหนดไว้ (ถ้ามี)
ณ เวลาที่ทำการซื้อขายสุนัข รวมถึงวันที่ให้ยา(ถ้ามี) และประเภทของวัคซีนหรือการรักษาพยาธิ

6) บันทึกการรักษาของสัตว์แพทย์ใดๆ หรือยาที่สุนัขได้รับ
ในระหว่างที่สัตว์เลี้ยงอยู่ในความครอบครองของผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายสัตว์เลี้ยง และอย่างไร
อย่างหนึ่งต่อไปนี้:

ก) ค่าแถมซึ่งลงนามโดยผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงใน
ช่วงเวลาที่ขาย ซึ่งประกอบด้วย :

(1) สุนัขปลอดจากโรคหรือเจ็บป่วย

(2) สุนัขปลอดจากความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด หรือความ
บกพร่องทางพันธุกรรม ที่มีผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัข ณ เวลาที่มีการขาย หรือมีแนวโน้มที่จะส่ง
ผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคตได้

⁹⁸ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale
of Dogs And Cats, § 122140(b), California Code.

ข) ประวัติโรค, ความเจ็บป่วย, ความบกพร่องอันมีมาแต่กำเนิด หรือ ความบกพร่อง อันเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ ซึ่งอาจส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัข ณ เวลาที่ซื้อขาย หรืออาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคต พร้อมทั้งค่าแกลง ลงนามโดยสัตวแพทย์ ผู้ได้รับอนุญาตในรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยมีการรับรองการขายสุนัข, แนะนำการรักษาที่จำเป็นสำหรับสุนัข (ถ้ามี), การยืนยันว่าโรค, ความเจ็บป่วย, ความบกพร่องนั้นไม่มีความจำเป็นถึงขนาดต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล หรือเข้ารับการผ่าตัดอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หรือไม่มีความเป็นไปได้ ที่จะต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล หรือต้องเข้ารับการผ่าตัดอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต ค่าแกลงของสัตวแพทย์ไม่จำเป็นต้องระบุเกี่ยวกับประวัติในลำไส้ หรือปรสิตภายนอกร่างกาย เว้นแต่ การมีอยู่ของปรสิตนั้นทำให้สุนัขเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง หรืออาจเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง ค่าแกลงมีผลใช้ได้เป็นเวลาเจ็ดวันนับแต่มีการตรวจร่างกายสุนัข

(5) การเปิดเผยข้อมูลตามข้อ 4. ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายทั้งสัตว์เลี้ยง จะต้องได้รับการลงนามรับรองความถูกต้องของข้อความ นอกจากนี้ข้อมูลทางการแพทย์ดังกล่าวตามใบรับรองแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องเปิดเผยด้วยวาจาให้แก่ผู้ซื้ออีกครั้งด้วย และ ผู้ซื้อยอมรับใบรับรองดังกล่าวด้วย⁹⁹

(6) หากสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นสัตว์เลี้ยงที่สามารถจดทะเบียนกับสมาคมทะเบียนประวัติ(pedigree organization) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จัดหาเอกสารที่จำเป็นในการจดทะเบียนนั้น ให้แก่ผู้ซื้อ ภายใน 120 วัน หลังจากวันที่ซื้อขายสุนัขนั้น ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่อาจจัดหาเอกสารที่จำเป็นในการจดทะเบียนมาให้ผู้ซื้อ ภายใน 120 วัน หลังจากวันที่ซื้อขาย หากผู้ซื้อได้ยื่นคำบอกกล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ขาย ผู้ซื้อจะมีสิทธิยึดหน่วงสัตว์ และได้รับการคืนเงินส่วนหนึ่ง เป็นจำนวน 75 เปอร์เซ็นต์ ของราคาซื้อขาย รวมทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ มีสิทธิคืนสุนัข และเอกสารทั้งหมด ที่ได้รับการจัดหามาให้ก่อนหน้านี้ และได้รับเงินคืนเต็มจำนวน รวมทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม¹⁰⁰

(7) เมื่อผู้ประกอบธุรกิจนำสัตว์เลี้ยงมาเพื่อจะทำการจำหน่ายจะต้องรับการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ภายใน 5 วันหลังจากได้รับมาเพื่อวางจำหน่ายก่อน และต้องมีการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ทุก 15 วันในขณะที่สุนัขที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หากพบว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการป่วยผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องให้

⁹⁹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122140(e), California Code.

¹⁰⁰ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122200, California Code.

สัตวแพทย์การรักษาโดยไม่ชักช้า และถ้าสัตว์เลี้ยงได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคติดต่อหรือติดเชื้อเจ็บป่วย จะต้องถูกขังอยู่ในกรงแยกต่างหากจากสุนัขที่มีสุขภาพดี จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ระบุ ว่าสัตว์เลี้ยงตัวนั้นหายจากการเจ็บป่วยหรือการติดเชื้อ ทั้งนี้ พื้นที่ที่แยกสัตว์เลี้ยงที่เจ็บป่วยหรือติดเชื้อจะต้องตรงตามเงื่อนไขต่อไปนี้¹⁰¹

ก) พื้นที่นั้นจะไม่ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นที่อยู่ของสัตว์เลี้ยงที่มีสุขภาพดีตัวอื่น ๆ หรือสัตว์เลี้ยงที่อยู่ระหว่างรอการตรวจสอบสัตวแพทย์

ข) พื้นที่นั้นจะไม่ถูกนำมาใช้สำหรับการจัดเก็บภาชนะบรรจุอาหารหรือเก็บขามอาหาร หรือเครื่องใช้อื่น ๆ ของสุนัขที่มีสุขภาพดี

ค) พื้นที่นั้นจะต้องมีพัดลมดูดอากาศที่สร้างการหมุนเวียนของอากาศจากบริเวณพื้นที่นั้นแยกออกไปต่างหากให้พ้นจากสถานที่ของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และการกำจัดของอากาศเสียจากพื้นที่ดังกล่าวต้องทำโดยการใช้เครื่องทำความร้อนและเครื่องปรับอากาศเพื่อไม่ให้อากาศพื้นที่ดังกล่าวไปหมุนเวียนกับอากาศที่บริสุทธิ์กับบริเวณของสัตว์อื่น ๆ ที่มีสุขภาพดี

ง) เมื่อมีการกำจัดสัตว์เลี้ยงที่เป็นโรคติดต่อหรือติดเชื้อแล้ว บริเวณนั้นที่จะต้องได้รับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อก่อนถึงให้สัตว์ตัวอื่นที่มีสุขภาพดีสามารถอยู่ได้

(8) ในกรณีที่สุนัขมีการคืนสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเนื่องจากการเจ็บป่วยโรคหรือสภาพพิการที่มีมาแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรม ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้สัตวแพทย์ทำการรักษาที่เหมาะสม¹⁰²

(9) ผู้ประกอบธุรกิจปลีกทุกคนจะต้องปิดป้ายแสดงถิ่นที่สุนัขได้รับการผสมพันธุ์และถิ่นที่รับซื้อ มา โดยเปิดเผยที่กรงของสุนัขแต่ละตัวที่ทำการเสนอขาย¹⁰³

(10) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกราย ต้องปิดป้ายระบุข้อความว่า “สามารถตรวจสอบข้อมูลแหล่งที่มาของสุนัขเหล่านี้ และการรักษาทางการแพทย์ของสุนัขเหล่านี้ได้” และ “ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะได้รับสำเนาค่าแกลงสิทธิของผู้ซื้อ” โดยตามแบบที่กฎหมาย

¹⁰¹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122210, California Code.

¹⁰² California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122145(d), California Code.

¹⁰³ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122215, California Code.

กำหนด (10-point type) ในที่ที่ใกล้กับกรงสุนัขที่สุด นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกคนจะต้องทำการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ซื้อที่ประสงค์จะซื้อสัตว์เลี้ยงทันที¹⁰⁴

(11) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกคนจะต้องจัดทำหนังสือแจ้งสิทธิแก่ผู้ซื้อเมื่อทำการซื้อขาย รวมถึงผู้จะซื้อ หากผู้จะซื้อร้องขอด้วย โดยจะต้องทำเป็นเอกสารแยกออกมาต่างหากจากเอกสารอื่น โดยให้เป็นไปตามแบบฟอร์มของกฎหมาย คือตัวอักษรที่มีขนาด 10 (10-point type) ทั้งนี้ ผู้ซื้อจะต้องลงนามในหนังสือแจ้งสิทธิ เพื่อยืนยันว่าได้อ่านตรวจทานการแจ้งสิทธินั้นแล้ว การแจ้งสิทธิจะบัญญัติข้อความว่าเป็น “คำแถลงกฎหมายแคลิฟอร์เนีย ว่าด้วยการควบคุมการซื้อขายสุนัข” ซึ่งการซื้อขายสุนัขอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อ และระบุข้อความว่า¹⁰⁵

" กรณีหากสัตว์เลี้ยงที่แข็งแรงเป็นหนังสือว่า สัตว์เลี้ยงที่ทำการชื้อขายนั้น ไม่เหมาะสมที่จะชื้อขาย เนื่องจากความเจ็บป่วย หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นภายใน 15 วัน นับแต่วันส่งมอบสุนัขแก่ผู้ซื้อ หรือภายใน 1 ปี ในกรณีที่เป็นการชื้อของที่มีมาแต่กำเนิด หรือเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ ผู้ซื้อจะมีสิทธิเลือกที่จะกระทำการได้ ดังนี้

(1) คืนสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเพื่อรับคืนเงินค่าสัตว์เลี้ยงตามราคาซื้อขายรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และคืนค่าค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผล ในการทำการรักษาสัตว์เลี้ยงในวงเงินไม่เกินกว่าราคาชื้อขายสัตว์เลี้ยงเดิมที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ

(2) เปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้ที่มีมูลค่าเทียบเท่าตัวเดิมแก่ผู้ซื้อและคืนค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผลในวงเงินไม่เกินกว่าราคาชื้อขายเดิมที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ

(3) เก็บสัตว์เลี้ยงไว้เลี้ยง และรับเงินค่าชดเชยค่ารักษาพยาบาลในราคาที่เหมาะสมผล เป็นจำนวนมากกว่า 150 เปอร์เซ็นต์ของราคาสุนัข รวมกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในกรณีที่สุนัขของผู้ซื้อตาย อาจได้เงินค่าชื้อสัตว์เลี้ยงคืน รวมทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือสุนัขตัวใหม่มาทดแทน ตามความต้องการของผู้ซื้อ ในราคาที่เท่ากันและค่าชดเชยในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผล สำหรับค่าวินิจฉัยและค่ารักษาพยาบาล ถ้าหากสัตว์เลี้ยงผู้ได้รับการรับรองจากรัฐนี้ ชี้แจงเป็นหนังสือว่า สุนัขนั้นตายลงจากความเจ็บป่วย หรือโรค อันเกิดขึ้นภายใน 15 วัน นับแต่ผู้ซื้อได้รับการครอบครองสุนัขนั้นทางกายภาพแล้ว หลังจากชื้อมาจาก

¹⁰⁴ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122215, California Code.

¹⁰⁵ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122190, California Code.

ผู้ประกอบการจรรยาบรรณจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หรือชี้แจงว่า สัตว์เลี้ยงนั้นตายลงเนื่องจากความบกพร่องอันมีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องอันเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ ภายในหนึ่งปี นับแต่ผู้ซื้อได้รับกาส่งมอบครอบครองสุนัขนั้นแล้วจากผู้ประกอบการซื้อสัตว์เลี้ยง ค่ารักษาพยาบาลเหล่านี้จะต้องไม่เกินราคาซื้อขายสุนัข ที่คำนวณรวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

ในการใช้สิทธิต่างๆเหล่านี้ หากผู้ซื้อจะยื่นข้อเรียกร้องต่อผู้ประกอบการ จะต้องบอกกล่าวไปยังผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยเร็วที่สุด แต่ต้องไม่เกิน 5 วัน นับแต่รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากสัตวแพทย์ โดยผู้ซื้อจะต้องบอกผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหา และให้ข้อมูลชื่อ และเบอร์โทรศัพท์ของสัตวแพทย์ผู้ซึ่งทำการวินิจฉัยแก่ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง

ถ้าหากผู้ซื้อต้องการเรียกร้องให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบต้องแสดงคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์เป็นหนังสือ ตามแบบที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกล่าวอ้างว่าสัตว์นั้นไม่เหมาะสมสำหรับการซื้อขาย และรายการค่ารักษาพยาบาลทั้งหมดซึ่งเกี่ยวเนื่องกับข้อเรียกร้องนั้นต่อผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ไม่น้อยกว่า 5 วัน นับแต่ได้รับคำวินิจฉัยเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์

ในกรณีที่ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องการจะคัดค้านคำวินิจฉัย หรือใบสำคัญรับเงินของสัตวแพทย์ ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงอาจร้องขอให้ผู้ซื้อนำสัตว์เลี้ยงไปตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ผู้ถือใบอนุญาตที่ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นผู้เลือกสัตว์เลี้ยงเลือกได้ โดยผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ

ในกรณีที่สัตว์เลี้ยงตาย ไม่จำเป็นจะต้องส่งคืนศพสุนัขแก่ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หากผู้ซื้อได้ส่งหนังสือคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์ ผู้ถือใบอนุญาต ซึ่งชี้แจงถึงสาเหตุการตายแล้ว

ถ้าหากคู่กรณีไม่อาจแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องได้ภายใน 10 วันทำการ หลังจากได้รับคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์ หรือหลังจากการตรวจร่างกายสุนัขโดยสัตวแพทย์ของผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ผู้ซื้ออาจยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อแก้ปัญหาข้อพิพาทนี้ได้ หากคู่สัญญาฝ่ายใดกระทำการโดยทุจริต คู่สัญญาอีกฝ่ายอาจเรียกเก็บค่าทนายความ ในราคาที่สมเหตุสมผลได้

หากผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่ได้แย้งใดๆ ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องคืนเงิน หรือชดใช้ค่าเสียหาย ภายใน 10 วันทำการ นับแต่ได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ หากผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงแสดงให้เห็นว่า สุนัขของผู้ซื้อสามารถจดทะเบียนได้กับสมาคมทะเบียนประวัติ (pedigree organization) ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ประกอบการจดทะเบียน ภายใน 120 วัน หลังจากวันที่

ผู้ซื้อได้รับสัตว์เลี้ยงไป หากผู้ประกอบการจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่อาจส่งมอบเอกสารภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะคืนสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ประกอบการจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง โดยได้รับเงินคืนเต็มจำนวน รวมกับภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ หากผู้ซื้อเลือกที่จะเก็บสุนัขนั้นไว้ ได้รับเงินคืน 75 เปอร์เซ็นต์ รวมกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

คำแถลงนี้เป็นบทสรุปของตัวบทกฎหมายหลักของการเยียวยาผู้ซื้อที่บังคับใช้อยู่กฎหมายแคลิฟอร์เนียยังมีมาตรการป้องกันอื่นๆที่จะคุ้มครองการละเมิดสิทธิจากผู้ประกอบการจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหากผู้มีข้อสงสัยประการใด สามารถขอสำเนาตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องอันบังคับใช้ได้อยู่ได้ โดยหนังสือแจ้งสิทธินี้จะต้องจัดทำขึ้นแยกต่างหากเป็นเอกสารอีกอันหนึ่งเนื้อหาหนังสือแจ้งสิทธิจะต้องทำตามแบบของกฎหมาย ผู้ซื้อจะต้องลงนามในหนังสือแจ้งสิทธิเพื่อเป็นการยืนยันว่าเขาหรือเธอได้อ่านหนังสือแจ้งสิทธินี้แล้วผู้ค้าสัตว์เลี้ยงต้องอนุญาตให้บุคคลใดๆก็ตามตรวจสอบหนังสือแจ้งสิทธิ เมื่อมีการร้องขอ"

(12) ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องทำบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับสุขภาพ สถานะ และนิสัยของสุนัขและแมวแต่ละตัว หลังจากที่ทำกรขายระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหลังจากที่จำหน่ายสัตว์เลี้ยง โดยบันทึกยังต้องประกอบด้วยข้อมูลทั้งหมดตามข้อ 4 และ ข้อ 9 บันทึกเหล่านั้นจะต้องให้เจ้าหน้าที่องค์กรมนุษยธรรม เจ้าหน้าที่ควบคุมสัตว์และเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายหากมีการเรียกตรวจสอบ¹⁰⁶

(13) หากผู้ประกอบการรู้อยู่แล้วว่าสัตว์เลี้ยงที่จำหน่ายที่เป็นโรคเจ็บป่วย หรือมีข้อบกพร่องใดๆอันจะต้องได้รับการรักษาพยาบาล หรือทำการผ่าตัด แต่ยังมีกรเสนอขายโดยไม่ระบุในข้อมูลโรค เจ็บป่วย หรือมีข้อบกพร่องใดๆอันจะต้องได้รับการรักษาพยาบาล หรือทำการผ่าตัดในคำแถลงตามข้อ 4 (ข) ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ละเมิดบทบัญญัติจะรับโทษโดยจะถูกปรับ เป็นจำนวนเงินมากกว่าหนึ่งพันดอลลาร์(\$1,000) หรือถูกระงับการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นเวลามากกว่า 30 วัน หรือทั้งสองอย่าง หากพบว่ามีกรกระทำผิดครั้งที่สอง ผู้ประกอบการซื้อขายสัตว์เลี้ยงจะถูกปรับ เป็นจำนวนเงินมากกว่า สองพันดอลลาร์(\$2,500) หรือถูกระงับการจำหน่าย เป็นเวลามากกว่า 90 วัน หรือทั้งสองอย่าง สำหรับการกระทำผิดครั้งที่สาม ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะถูกปรับ เป็นจำนวนเงินมากกว่า ห้าพันดอลลาร์(\$5,000) หรือถูกระงับการจำหน่าย เป็นเวลามากกว่า 6 เดือน หรือทั้งสองอย่าง สำหรับการกระทำผิดครั้งที่สี่ และหลังจากนี้ ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะถูกปรับ เป็นจำนวนเงินมากกว่าหนึ่งหมื่นดอลลาร์(\$10,000) หรือถูกระงับการจำหน่าย เป็นเวลามากกว่า 1ปีหรือทั้งสองอย่าง แต่หากการฝ่าฝืนนี้

¹⁰⁶ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122145, California Code.

เกิดขึ้นเกินกว่า 5 ปีก่อนการกระทำผิดครั้งล่าสุดจะไม่ถูกนำมานับเป็นจำนวนครั้งในการฝ่าฝืนตามที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ การฟ้องร้องต่อศาลเรื่องค่าปรับ หรือขอให้ศาลมีคำสั่งให้ระงับการประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงของผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงอาจดำเนินการโดยพนักงานอัยการประจำเขตปกครองซึ่งเกิดการกระทำนั้นขึ้น หรือโดยพนักงานอัยการประจำเมืองในเมืองซึ่งมีการกระทำนั้นเกิดขึ้น¹⁰⁷

(14) นอกจากการฝ่าฝืนกรณีตามข้อ (12) แล้ว หากผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหน้าที่ตามกฎหมายตั้งแต่ ข้อ (1)-(11) จะต้องได้รับโทษทางแพ่งถึงหนึ่งพันดอลลาร์ในการละเมิดต่อครั้ง และอาจถูกดำเนินคดีโดยอัยการเขตในนามของบุคคลของรัฐแคลิฟอร์เนียในเขตมุลคดีที่เกิดขึ้นในเขตศาลหรือโดยทนายความในเมืองที่มุลคดีเกิด และไม่มีเป็นการจำกัดหรืออนุญาตให้กระทำการใด ๆ หรือการละเลย ซึ่งฝ่าฝืนมาตรา 5971 แห่งประมวลกฎหมายอาญา¹⁰⁸

3.2.2.3 มาตรการเยียวยาและสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

(1) กรณีที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาจากการซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข

และแมว

(1.1) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อซื้อมาจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วพบว่ามีอาการเจ็บป่วย โดยได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 15 วันหลังจากรับการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วว่าการเจ็บป่วยนั้นเป็นสิ่งที่มิได้อยู่แล้วก่อนทำการซื้อขาย หรือได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 1 ปีหลังจากวันที่ได้รับมอบสัตว์เลี้ยงมาว่าสัตว์เลี้ยงมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิด หรือทางพันธุกรรมอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของสัตว์เลี้ยง หรือมีแนวโน้มว่าจะต้องเข้าทำการรักษา หรือต้องมีการผ่าตัดซึ่งพิจารณาแล้วว่ามีควมบกพร่องไม่เหมาะสมแก่การจำหน่าย¹⁰⁹

(1.2) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อมาจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วตาย โดยการตายนั้นสัตวแพทย์ได้รับรองภายใน 15 วันหลังจากรับการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วว่า สัตว์เลี้ยงตายเนื่องมาจากอาการเจ็บป่วยอยู่ก่อนทำการซื้อขาย หรือ

¹⁰⁷ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122205, California Code.

¹⁰⁸ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122150, California Code.

¹⁰⁹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122160(a), California Code.

สัตว์แพทย์ได้รับรองภายใน 1 ปีหลังจากรับการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วว่าเป็นความบกพร่องที่มีมาตั้งแต่กำเนิดหรือเนื่องจากพันธุกรรม¹¹⁰ นอกจากนี้ ยังมีข้อสันนิษฐานการตายของสัตว์เลี้ยงว่า หากสัตว์ตายลงภายในระยะเวลา 15 วัน หลังวันที่ผู้ประกอบการส่งมอบสัตว์เลี้ยงให้แก่ผู้บริโภค ให้สันนิษฐานว่า ความเจ็บป่วยที่ทำให้สัตว์เลี้ยงตายลงมีอยู่ก่อนหรือขณะที่ซื้อขายสัตว์เลี้ยงนั้นด้วย¹¹¹ ซึ่งหมายความว่าหากความตายนั้นแม้ไม่มีใบรับรองจากสัตว์แพทย์ก็ตาม หากผู้ประกอบการจะโต้แย้งข้อสันนิษฐานนี้ย่อมเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการในการมีภาระการพิสูจน์นั่นเอง

(2) เงื่อนไขที่ผู้ซื้อจะเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจเยียวยากรณีการ ซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

การที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาจากผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติ
ดังต่อไปนี้¹¹²

(2.1) แจ้งผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่ช้ากว่า 5 วันหลังจากที่ได้รับการวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงมีการเจ็บป่วยหรือมีความบกพร่องพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรม และต้องแจ้งชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของสัตวแพทย์ที่ทำการวินิจฉัยด้วย¹¹³

(2.2) ส่งสัตว์เลี้ยงคืนไปยังผู้ประกอบการ พร้อมคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรของสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงนั้นมีความไม่เหมาะสมการการซื้อขาย เพราะสัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วย หรือมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่มีอยู่ก่อนหรือในขณะที่ทำการส่งมอบสัตว์เลี้ยงแก่ผู้บริโภค โดยต้องดำเนินการโดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่ช้ากว่า 5 วันหลังจากที่ได้รับคำวินิจฉัยจากสัตวแพทย์¹¹⁴

¹¹⁰ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122160(b), California Code.

¹¹¹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122165(a), California Code.

¹¹² California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122170, California Code.

¹¹³ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122170(a), California Code.

¹¹⁴ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122170(b), California Code.

(2.3) แสดงหลักฐานที่เป็นคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากสัตวแพทย์ในกรณีที่สัตว์เลี้ยงตาย โดยคำวินิจฉัยต้องระบุว่า สัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วย หรือมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่มีอยู่ก่อนหรือในขณะที่ทำการส่งมอบสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ซื้อ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องทำการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงหรือเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้แทนตัวที่ตาย¹¹⁵

(2.4) ซึ่งคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์ตามข้อ (2.1)-(2.3) ต้องประกอบไปด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้¹¹⁶

- ก) ชื่อผู้บริโภคที่ซื้อสุนัขที่ได้รับการตรวจสอบวินิจฉัย
- ค) สายพันธุ์และอายุของสุนัข(ถ้าทราบ)
- ง) สัตวแพทย์ที่ทำการตรวจสอบวินิจฉัย
- จ) คำอธิบายว่าสัตว์เลี้ยงมีการเจ็บป่วยอย่างไรที่ทำให้มีสภาพไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่ายหรือเหตุที่ทำให้สัตว์เลี้ยงตาย
- ฉ) ผลการวิจัยที่ถูกต้องของการตรวจสอบหรือการชันสูตรศพรวมทั้งผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการหรือสำเนาของรายงานการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

(3) สิทธิของผู้ซื้อที่จะเรียกร้องให้ผู้ประกอบการเยียวยากรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

(3.1) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อมาจากผู้ประกอบการแล้วพบว่ามีอาการเจ็บป่วย โดยมีการรับรองจากสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขข้อ (1.1) ผู้ซื้อสามารถเลือกให้ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องชดใช้เยียวยาความเสียหายทางหนึ่งทางใดได้ ดังต่อไปนี้¹¹⁷

- (ก) คืนสุนัขให้แก่ผู้ขายสัตว์เลี้ยง เพื่อรับเงินคืนในจำนวนที่ได้จ่ายไปเท่ากับค่าสัตว์เลี้ยง รวมกับภาษีมูลค่าเพิ่ม และชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับค่าตรวจรักษาและค่าสัตวแพทย์ เป็นจำนวนไม่เกินกว่าราคาสุนัขรวมกับภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ

¹¹⁵ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122170(c), California Code.

¹¹⁶ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122180, California Code.

¹¹⁷ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122160(a), California Code.

(ข) เปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้ที่มีมูลค่าเทียบเท่าตัวเดิมแก่ผู้ซื้อ และชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับค่าตรวจรักษาและค่าสัตวแพทย์ ในวงเงินไม่เกินกว่าราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ

(ค) ทำการรักษาสุนัขให้แก่ผู้ซื้อต่อไป และชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับค่าตรวจรักษาและค่าสัตวแพทย์ ในวงเงินไม่เกินร้อยละ 150 ของราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงเดิมที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม

(3.2) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วตายลงตามเงื่อนไขข้อ (1.2) ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือมอบสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้ที่มีมูลค่าเทียบเท่าตัวเดิม และกรณีมีค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ จะต้องชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับค่าตรวจรักษาและค่าสัตวแพทย์ ในวงเงินไม่เกินกว่าราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย¹¹⁸

อนึ่ง “ค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสม” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายค่าบริการทางการแพทย์ในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผล คือ การรับบริการการรักษานั้นได้กระทำขึ้นอย่างเหมาะสม สำหรับการตรวจวินิจฉัย และการรักษาความเจ็บป่วย หรือ ความบกพร่องอันมีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องอันเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ โดยสัตวแพทย์ และ มูลค่าของบริการอันที่คล้ายคลึงกันนั้น ให้เปรียบเทียบกับมูลค่าของบริการอันคล้ายคลึงกันนั้น ซึ่งได้กระทำโดยสัตวแพทย์ผู้อื่นที่มีใบรับรอง และความใกล้เคียงกับสัตวแพทย์ผู้ทำการรักษา¹¹⁹

(3.3) หากมีกรณีที่ผู้ซื้อเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้คืนเงินสำหรับค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับค่ารักษาสัตว์เลี้ยงรวมทั้งค่าสัตวแพทย์ ตามข้อ (3.1) และข้อ (3.2) ผู้ซื้อจะต้องมีใบเสร็จจากสัตวแพทย์แยกประเภทของค่าธรรมเนียมสำหรับการวินิจฉัยและการรักษาความเจ็บป่วยหรือบกพร่องพิการตั้งแต่กำเนิดหรือสภาพทางพันธุกรรม¹²⁰

¹¹⁸ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122160(b), California Code.

¹¹⁹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122165(c), California Code.

¹²⁰ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122180(b), California Code.

(3.4) การชดใช้คืนและการชำระเงินคืนสำหรับกรณีตามข้อ (3.1) และ ข้อ (3.2) ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชำระคืนให้แก่ผู้บริโภคที่อาสาสมและจำเป็น หรือกรณีต้องไม่ช้ากว่า 10 วันหลังจากวันที่ผู้ซื้อได้คืนสัตว์เลี้ยงกลับไปยังผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง¹²¹

(4) ภาระการพิสูจน์, ข้อยกเว้นความรับผิด และการฟ้องร้องคดี

เนื่องจากตามมาตรา 122165 ที่ได้กล่าวมาแล้ว ในข้อ (1.2) ได้กำหนดข้อสันนิษฐานไว้ว่า หลังจากที่ผู้ซื้อรับมอบการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจแล้ว ต่อมาสัตว์เลี้ยงได้ตายลงภายในระยะเวลา 15 วัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ความเจ็บป่วยที่ทำให้สัตว์เลี้ยงตายลงมีอยู่ก่อนหรือขณะที่ซื้อขายสัตว์เลี้ยงนั้น ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจแม้จะยังไม่ได้รับการตรวจสอบรับรองจากสัตวแพทย์ กฎหมายก็ให้สันนิษฐานเลยว่าความตายนั้นมีอยู่ก่อนการซื้อขาย ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจจำต้องรับผิด นอกจากนี้ ในข้อ (1.1) ได้กำหนดว่ากรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วพบว่ามีอาการเจ็บป่วย โดยได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวแล้ว¹²² ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดตามข้อ (3.1) และในข้อ (1.2) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วตาย โดยการตายนั้นสัตวแพทย์ได้รับรองตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวแล้ว¹²³ ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดตามข้อ (3.2) นั้น

แม้จะกฎหมายจะได้บัญญัติข้อสันนิษฐานความรับผิดไว้แล้วก็ตาม แต่ถ้าหากเข้ากรณีในส่วนของข้อยกเว้นความรับผิดที่กฎหมายได้บัญญัติรับรองไว้ แม้จะเข้ากรณีตามเงื่อนไขของกฎหมายให้ต้องรับผิดชดใช้ความเสียหายก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจไม่จำต้องรับผิดในกรณีดังต่อไปนี้¹²⁴

(ก) ความเจ็บป่วย หรือความตายนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจที่เกิดมาจากการทารุณ หรือความประมาทเลินเล่อ หรือเป็นผลมาจากการบาดเจ็บเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น หรือ ความเจ็บป่วยอันเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการส่งมอบสุนัขให้แก่ผู้ซื้อ

¹²¹ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122180(c), California Code.

¹²² California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122185(a), California Code.

¹²³ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122185(b), California Code.

¹²⁴ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122175, California Code.

(ข) ผู้ซื้อไม่ได้นำสัตว์เลี้ยงไปรักษาตามที่สัตวแพทย์ ผู้ตรวจแนะนำ กำหนด และทำการวินิจฉัยไว้เบื้องต้น

(ค) แม้ว่าจะมีคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์ตามข้อ (1.1) และข้อ (1.2) ซึ่งเป็นเงื่อนไขให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบก็ตาม แต่ความเจ็บป่วย หรือบกพร่องนั้นผู้ประกอบธุรกิจได้ทำการแจ้งไว้ในบันทึกค่าแถมที่กฎหมายบังคับที่กล่าวมาให้ข้อ (4) ข)(6)ข) ในหัวข้อ 3.2.2.2 แก่ผู้ซื้อขณะทำการซื้อขายอยู่ก่อนแล้ว

(ง) กรณีผู้ซื้อเลือกที่จะคืนสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ซื้อต้องคืนเอกสารคืนเอกสารทั้งหมดแก่ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจได้ให้แก่ผู้ซื้อเพื่อการจดทะเบียนเลี้ยง แต่ผู้ซื้อไม่ได้ส่งคืนให้ เว้นแต่ หากผู้ซื้อลงนามในหนังสือชี้แจงโดยรับรองว่า เอกสารทั้งหมดได้สูญหาย หรือเสียหาย โดยผู้ซื้อไม่ได้เจตนา

ทำให้เห็นว่า ที่กล่าวทั้งหมดนี้เป็นข้อยกเว้นตามกฎหมายที่ยกเว้นความรับผิดของผู้ประกอบธุรกิจให้ไม่ต้องรับผิดแก่ผู้ซื้อไว้ ดังนั้นหากไม่เข้าข้อยกเว้นดังกล่าวนี้แล้ว ก็ย่อมเป็นไปตามข้อสันนิษฐานตามกฎหมายเช่นเดิมที่ให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดแก่ผู้ซื้อ แต่ทั้งนี้กฎหมายยังได้เปิดโอกาสว่า หากในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีความประสงค์ที่จะต่อสู้เพื่อยกเว้นไม่ต้องรับผิดคดีใช้ในกรณีการตายของสัตว์เลี้ยงที่ระบุไว้ในข้อ (3.1) และ (3.2) แล้ว ผู้ประกอบธุรกิจสามารถจะทำการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์อีกครั้ง ซึ่งเป็นสัตวแพทย์ที่ผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เลือกก็ได้ แต่ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชำระค่าใช้จ่ายของการตรวจสอบนี้เอง¹²⁵

เมื่อกฎหมายได้บัญญัติว่า ถ้าหากผู้ซื้อได้ใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว ผู้ซื้อก็ต้องดำเนินการคดีขึ้นและการชำระเงินคืนสำหรับกรณีตามข้อ (3.1) และ (3.2) โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชำระคืนให้แก่ผู้ซื้อไม่เกิน 10 วันทำการตามใบเสร็จรับเงินของสัตวแพทย์สำหรับค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสมและจำเป็น หรือกรณีต้องไม่ช้ากว่า 10 วันหลังจากวันที่ผู้ซื้อได้คืนสัตว์เลี้ยงกลับไปยังผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง¹²⁶ แต่ถ้าหากผู้ซื้อและผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่สามารถที่ทำการตกลงกันได้ภายใน 10 วันทำการหลังจากที่ได้แจ้งคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์แก่ผู้ประกอบธุรกิจ หรือหลังจากที่ได้รับการตรวจสอบจากสัตวแพทย์อีกครั้งโดยสัตวแพทย์ที่ผู้ประกอบธุรกิจเลือกตามข้อ (3.4) แล้ว ผู้ซื้อสามารถดำเนินการฟ้องคดีในศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อแก้ไขปัญหาคือพิพาท หรืออาจส่งไปยังอนุญาโตตุลาการ ซึ่งถ้าตกลง

¹²⁵ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122185, California Code.

¹²⁶ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122180(c), California Code.

ร่วมกันได้ให้ทำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษร¹²⁷ ซึ่งถ้าหากมีการต่อสู้คดีกันแล้ว คู่ความที่ชนะคดีมีสิทธิเรียกเก็บค่าทนายความที่เหมาะสมได้ ถ้าหากคู่ความอีกฝ่ายดำเนินการโดยไม่สุจริตหรือปฏิเสธการชดใช้เยียวยาตามกฎหมายตามที่ผู้ซื้อร้องขอ¹²⁸

ดังนั้น จากที่ได้ศึกษากฎหมายมีการบัญญัติให้ความคุ้มครองแก่ผู้ซื้อกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของรัฐแคลิฟอร์เนียของประเทศสหรัฐอเมริกาตามข้อ 3.2.1 และข้อ 3.2.2 พบว่ามีการบัญญัติการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงและแมวไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งในมีการบัญญัติแยกประเภทสัตว์เลี้ยงที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายการซื้อขายสัตว์เลี้ยงโดยระบุว่าหมายถึงสุนัขและแมวแยกต่างหากจากการกรณีการซื้อขายสินค้าทั่วไปอย่างชัดเจน และมีการบัญญัติความหมายของผู้ประกอบธุรกิจว่าหมายถึงบุคคลใด และเมื่อผู้ซื้อได้ทำการซื้อสัตว์เลี้ยงจากบุคคลดังกล่าวแล้วพบความบกพร่องและเข้าเงื่อนไขการให้ความคุ้มครองย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายทันทีโดยไม่ต้องมาพิจารณาว่า กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นกรณีจะถือว่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจและเมื่อได้รับความเสียหายจากบุคคลดังกล่าวได้ตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อหรือไม่อย่างไรอย่างเช่นพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ได้กล่าวมาแล้วอีกนอกจากบทบัญญัตินิยามคำว่าผู้ประกอบธุรกิจก็ยังมีบทบัญญัตินิยามของคำว่า “ผู้ซื้อ” ตามนัยแห่งกฎหมาย “Puppy Lemon Law” ของรัฐแคลิฟอร์เนียว่า ผู้ซื้อที่จะได้รับความคุ้มครองกรณีซื้อขายสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) จะต้องเป็นผู้ที่ซื้อสัตว์เลี้ยงจากผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านขายสัตว์เลี้ยงโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ในการขายสัตว์เลี้ยงต่ออีกทอดหนึ่ง และในส่วนนิยามคำว่าสัตว์เลี้ยงที่มีความบกพร่องในรัฐแคลิฟอร์เนียไม่มีบัญญัติไว้ชัดเจนอย่างรัฐนิวเจอร์ซีย์ แต่ก็มีกรณีเงื่อนไขความรับผิดชอบที่แสดงถึงสิทธิเรียกร้องของผู้ประกอบธุรกิจไว้โดยชัดเจน เช่น ตามมาตรา 122160 ของกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ว่ากรณีที่ถือว่าสุนัขหรือแมวมีความบกพร่องภายหลังการซื้อขายที่จะสามารถเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงรับผิดชอบได้ ความบกพร่องนั้นได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 15 วันหลังจากวันที่ได้รับมอบสัตว์เลี้ยงมาว่าสัตว์เลี้ยงมีความบกพร่องอาการเจ็บป่วยอยู่ก่อน หรือได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 1 ปีหลังจากวันที่ได้รับมอบสัตว์เลี้ยงมาว่าสัตว์เลี้ยงมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิด หรือทางพันธุกรรมอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของสัตว์เลี้ยง หรือมีแนวโน้มว่าจะต้องเข้าทำการรักษา หรือต้องมีการผ่าตัดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งพิจารณาแล้วว่ามี ความบกพร่องไม่เหมาะสมแก่การจำหน่าย หรือ กรณี

¹²⁷ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122185(b), California Code.

¹²⁸ California Health And Safety Code, Sale of Dogs And Cats, Retail Sale of Dogs And Cats, § 122185(c), California Code.

สัตว์เลี้ยงตาย ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือมอบสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้ที่มีมูลค่าเทียบเท่าตัวเดิม และกรณีมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์เลี้ยงก่อนตายต้องชดเชยคืนแก่ผู้ซื้อ เป็นต้น ซึ่งสิทธิดังกล่าวเกิดขึ้นทันทีโดยไม่ต้องจำต้องฟ้องคดี และหากเมื่อใช้สิทธิเรียกร้องแล้วผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดก็มีสิทธิฟ้องศาลเพื่อเรียกร้องสิทธิดังกล่าวได้ แต่การจะใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าว กฎหมายก็ได้กำหนดวิธีการให้ผู้บริโภคจำต้องปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้ซื้อต้องดำเนินการเช่นไรถึงจะมีสิทธิเรียกร้องได้ เช่น ต้องแจ้งผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่ช้ากว่า 5 วันหลังจากที่ได้รับการวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงมีการเจ็บป่วยหรือมีความบกพร่องพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรม และต้องแจ้งชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของสัตวแพทย์ที่ทำการวินิจฉัยด้วย หรือ ส่งสัตว์เลี้ยงคืนไปยังผู้ประกอบธุรกิจ พร้อมคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรของสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงนั้นมีความไม่เหมาะสมการการซื้อขาย เพราะสัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วย หรือมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่มีอยู่ก่อนหรือในขณะที่ทำการส่งมอบสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ซื้อ โดยต้องดำเนินการโดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่ช้ากว่า 5 วันหลังจากที่ได้รับคำวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ และแสดงหลักฐานที่เป็นคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากสัตวแพทย์ในกรณีที่สัตว์เลี้ยงตาย โดยคำวินิจฉัยต้องระบุว่า สัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วย หรือมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่มีอยู่ก่อนหรือในขณะที่ทำการส่งมอบสัตว์เลี้ยงแก่ผู้บริโภค เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องทำการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงหรือเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้แทนตัวที่ตาย เป็นต้น

นอกจากกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของรัฐแคลิฟอร์เนียได้บัญญัติการชดเชยเยียวยาความเสียหายสำหรับผู้ซื้อสำหรับกรณีการซื้อขายสุนัขและแมวอันเป็นการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อภายหลังความเสียหายเกิดแล้ว กรณีดังกล่าวยังมีการบัญญัติที่แตกต่างกันจากประเทศไทย ซึ่งกฎหมายมีการกำหนดบทบัญญัติในกฎหมายที่เป็นมาตรการทางกฎหมายในลักษณะป้องกันก่อนความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ซื้อไว้อย่างชัดเจน เช่น กำหนดวิธีการดูแลสัตว์เลี้ยง, พื้นที่ในการจัดเก็บสัตว์เลี้ยงเพื่อจำหน่าย การตรวจสอบสุขภาพและต้องมีใบรับรองจากสัตวแพทย์ที่ชัดเจนถึงความสมบูรณ์แข็งแรงของสัตว์เลี้ยงก่อนจำหน่าย และมีการบัญญัติในส่วนของบทลงโทษไว้ต่างหากชัดเจนสำหรับกรณีการฝ่าฝืนด้วย เป็นต้น ซึ่งมาตรการดังกล่าวนี้ย่อมเป็นการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคตั้งแต่ต้นเหตุ และยังถือเป็นการให้ความคุ้มครองผู้ซื้ออย่างแท้จริง

3.2.3 การคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว (Puppy Lemon Law) ของรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey)

รัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) มีการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) ไว้ใน Sales or Advertisements of Merchandise ของ Law and Public Safety Division of Consumer Affairs ส่วน Title 56. Trade Names, Trade-marks and

Unfair Trade Practices. โดยอยู่ใน Chapter 8. Frauds, Etc. โดยมีชื่อเฉพาะว่า “Pet Purchase Protection Act.” ซึ่งบทบัญญัตินี้เนื้อหาการให้ความคุ้มครองจากการซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเท่านั้น ไม่คุ้มครองการซื้อสัตว์เลี้ยงจากพ่อค้าอิสระที่ไม่ได้ดำเนินธุรกิจในรูปแบบร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง เพราะว่ากรณีดังกล่าวมีบทบัญญัติคุ้มครองตามกฎหมายทั่วไปแล้ว แต่ทั้งนี้บทบัญญัติดังกล่าวจะคุ้มครองเฉพาะกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่เป็นสุนัขและแมวเช่นเดียวกับรัฐแคลิฟอร์เนีย นอกจากนี้ แม้จะมีบทบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติให้ความคุ้มครองผู้ซื้อจากการซื้อขายสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะข้างต้น แต่ก็ไม่ได้กระทบต่อสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นได้กำหนดไว้ ดังนั้น การใช้สิทธิของผู้ซื้อในการซื้อขายสัตว์เลี้ยงตามกฎหมาย Puppy Lemon Law ย่อมไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ซื้อที่จะฟ้องร้องหรือดำเนินคดีถ้าหากเข้าตามเงื่อนไขของกฎหมายอื่นด้วย

3.2.3.1 ขอบเขตการให้คุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

จากการศึกษาพบว่า กฎหมายการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงของรัฐนี้จะให้ความคุ้มครองจากการซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเท่านั้น ไม่คุ้มครองการซื้อสัตว์เลี้ยงจากพ่อค้าอิสระที่ไม่ได้ดำเนินธุรกิจในรูปแบบร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจึงถือเป็นผู้ประกอบการตามบทบัญญัตินี้ กฎหมายยังมีการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงแจ้งถึงที่มาว่าสัตว์เลี้ยงมาจากผู้เพาะพันธุ์รายใด หรือจากพ่อค้าคนกลางที่นำสัตว์เลี้ยงส่งต่อจากผู้เพาะพันธุ์มายังร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงด้วย โดยมีการกำหนดนิยามของคำว่า “ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” หมายถึง ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ตาม section 1 of P.L.1941, c. 151 (C.4:19-15.1).¹²⁹ ซึ่งตาม section 1 of P.L.1941, c. 151 (C.4:19-15.1) “ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” หมายความว่าสถานที่ใด ๆ ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของที่อยู่ซึ่งใช้เป็นที่เก็บสัตว์นั้น แต่หมายถึงสถานที่เก็บหรือแสดงให้เห็นซึ่งสัตว์นั้นสำหรับวัตถุประสงค์ในการขายให้กับประชาชนสำหรับการการเช่าชมส่วนบุคคลและเพื่อนำไปเพื่อมิตรภาพมากกว่าเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจหรือการวิจัย¹³⁰ และบทบัญญัติได้นิยามความหมายของผู้ซื้อไว้ชัดเจนโดยเฉพาะในคำว่า “ผู้บริโภค” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งทำ

¹²⁹ N.J.S.A.56:8-93 (credits) L.199.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹³⁰ N.J.S.A. 4:19-15.1 (Credits) L.1941, c. 151, p. 495, § 1. Amended by L.1978, c. 82, § 1, eff. July 19, 1978; L.1983, c. 525, § 1, eff. Jan. 17, 1984; L.1997, c. 247, § 1, eff. Dec. 8, 1997; L.2011, c. 142, § 1, eff. June 11, 2012.

การซื้อแมวหรือสุนัขซึ่งไม่ใช่เพื่อการค้าอีกต่อหนึ่ง¹³¹ จากนิยามย่อหมายถึงผู้ซื้อที่เป็นคู่สัญญาจริงนั่นเอง และบทบัญญัติก็มีการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงแจ้งถึงที่มาว่าสัตว์เลี้ยงมาจากผู้เพาะพันธุ์รายใด หรือจากพ่อค้าคนกลางที่นำสัตว์เลี้ยงส่งต่อจากผู้เพาะพันธุ์มายังร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงด้วย ดังนั้น จึงมีผู้เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง(Breeder) และพ่อค้าคนกลาง(Broker) เข้ามาเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ซื้อตามบทบัญญัตินี้ ดังนั้น กฎหมายจึงได้ให้คำนิยามไว้ว่า “ผู้เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง” (Breeder) หมายความว่า บุคคลหนึ่งบุคคลใด ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือสมาคมอื่นๆซึ่งดำเนินการธุรกิจเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง¹³² ส่วน "พ่อค้าคนกลาง"(Broker) หมายความว่า บุคคลหนึ่งบุคคลใด, ห้างหุ้นส่วน, บริษัท หรือสมาคมอื่นๆซึ่งดำเนินการขายสุนัขหรือแมวไปยังร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้ทำการเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่ทั้งนี้พระราชบัญญัตินี้จะเป็นการให้ความคุ้มครองเฉพาะกรณีการซื้อสัตว์เลี้ยงที่เป็นสุนัขหรือแมวเท่านั้น ตามนิยามว่า สัตว์หมายถึง แมวหรือสุนัข¹³³

ส่วนนิยามคำว่าความบกพร่องของสัตว์เลี้ยงในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ก็ได้บัญญัติไว้โดยตรง แต่มีบทนิยามบัญญัติว่า คำว่า “ไม่เหมาะสมแก่การจำหน่าย” (Unfit for purchase) ซึ่งตามนิยามบัญญัติไว้ว่า “ไม่เหมาะสมในการจำหน่าย” หมายความว่า การติดเชื้อโรคใดๆ ความผิดปกติ ความพิการ การเจ็บป่วยทางร่างกาย หรือ ความบกพร่องที่มีมาตั้งแต่กำเนิด หรือการถ่ายทอดทางพันธุกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสัตว์ ไม่ว่าจะเห็นเป็นประจักษ์ หรือจากการวินิจฉัย หรือมีแนวโน้มหรือก่อนนำออกจำหน่ายหรือทำการส่งมอบแก่ผู้บริโภค หรือการตายภายใน 14 วันนับตั้งแต่วันที่ทำการส่งมอบแก่ผู้บริโภค ยกเว้นการตายโดยอุบัติเหตุ หรือผลของการบาดเจ็บในช่วงเวลาดังกล่าว จะต้องหมายถึงความไม่เหมาะสมเพื่อจำหน่าย¹³⁴

¹³¹ N.J.S.A .56:8-93 (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹³² N.J.S.A .56:8-93 (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹³³ N.J.S.A .56:8-93 (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹³⁴ N.J.S.A. 56:8-93 (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

3.2.3.2 มาตรการคุ้มครองผู้ซื้อตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

กฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง (Puppy Lemon Law) ของรัฐนิวเจอร์ซีย์เป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองผู้ซื้อเป็นการเฉพาะโดยมีการกำหนดหน้าที่ของ ผู้ประกอบธุรกิจให้จำต้องปฏิบัติก่อนการนำสัตว์เลี้ยงออกจำหน่ายแก่ผู้ซื้อไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีลักษณะเป็นการรับรองรับประกัน และมีลักษณะในเชิงป้องกันปัญหาแก่ผู้ซื้อก่อนทำการซื้อขายด้วย พร้อมทั้งกำหนดความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจสำหรับการฝ่าฝืนหน้าที่ดังกล่าวไว้ ดังนี้

(1) ผู้ประกอบธุรกิจหรือรวมถึงลูกจ้างของร้านขายสัตว์เลี้ยงต้องจัดให้มีการตรวจสอบสัตว์เลี้ยงโดยสัตวแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพในรัฐภายในระยะเวลา 5 วันก่อนเสนอให้มีการซื้อสัตว์เลี้ยง โดยผลการตรวจสอบจะบันทึกเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในใบประวัติและใบรับรองสุขภาพตามที่บัญญัติในลักษณะที่ 56 ของกฎหมาย โดยในเอกสารดังกล่าวต้องระบุ ชื่อและที่อยู่ของสัตวแพทย์ผู้ทำการตรวจสอบ รวมทั้งต้องแนบผลการตรวจและการทำการรักษา(ถ้ามี) และต้องจัดให้มีการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์อีกครั้งในทุกๆ 14 วันจนกว่าจะมีการขายด้วย¹³⁵ นอกจากนี้ เจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องทำการตรวจสอบสุขภาพร่างกายสัตว์เลี้ยงอีกครั้งโดยสัตวแพทย์ภายใน 72 ชั่วโมงก่อนส่งมอบสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ซื้อ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งการเปิดเผยสภาพข้อมูลสุขภาพของสัตว์เลี้ยง เว้นแต่ ผู้ซื้อจะสละสิทธิในการทำการตรวจสอบอีกครั้งดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร เจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องทำสำเนาการสละสิทธิดังกล่าวให้ผู้ซื้อก่อนที่จะมีการลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยง และการสละสิทธิดังกล่าวต้องทำตามแบบฟอร์มที่กฎหมายกำหนดด้วย¹³⁶

(2) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานดังกล่าว ต้องกักสัตว์ที่ถูกวินิจฉัยว่าเป็นโรคติดต่อที่สามารถแพร่เชื้อไปยังสัตว์อื่นได้ หรือที่ติดเชื้อมาจากโรคติดต่อนั้น หรือสัตว์ที่มีความเจ็บป่วยหรืออยู่ภายในสภาพใดๆ ที่ไม่อาจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเหล่านั้น จนกว่าจะได้รับการตรวจรักษาจากสัตวแพทย์ที่มีใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพภายในรัฐและวินิจฉัยว่าสัตว์นั้นๆ ปลอดภัยจากการเจ็บป่วยของการติดเชื้อมาจากโรคใดๆ หรือสัตว์นั้นเหมาะสมแก่การ

¹³⁵ N.J.S.A. 56:8-95 (b) (credits) L.1999.c. 336. § 4. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹³⁶ N.J.S.A. 56:8-95 (g) (credits) L.1999.c. 336. § 4. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

จำหน่ายแล้ว บรรดาสัตว์ทั้งหลายที่ถูกกำหนดให้รับการกักกันเนื่องจากความในอนุมาตรานี้จะต้องถูกกักกันในพื้นที่กักกันแยกตัวออกจากสัตว์อื่นๆของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง¹³⁷

(3) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกร้านจะต้องปิดประกาศอย่างชัดเจนบนกรงหรือรั้วล้อมของสัตว์แต่ละตัว โดยในประกาศต้องมีการเปิดเผยรายละเอียด ดังนี้¹³⁸

(3.1) วันและสถานที่เกิดของสัตว์แต่ละตัวและอายุที่แท้จริงของสัตว์หรือหากไม่ทราบซึ่งอาจจะเป็นการประมาณอายุโดยการพิสูจน์จากสัตวแพทย์

(3.2) เพศลักษณะสีและข้อมูลบ่งเฉพาะอื่นใดเกี่ยวกับสัตว์รวมถึงป้ายชื่อรอยสักเบอร์ปลอกคอข้อมูลในรูปแบบของไมโครชิพ

(3.3) ชื่อและที่อยู่ของสัตวแพทย์ที่ช่วยดูแลรักษาสัตว์ขณะที่อยู่ในการดูแลของร้านขายสัตว์เลี้ยงและระบุถึงวันแรกที่ได้ตรวจสอบสัตว์ชนิดนั้น

(3.4) ชื่อนามสกุลและที่อยู่โดยละเอียดสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ เพื่อสามารถใช้ติดต่อผู้เพาะพันธุ์สัตว์หรือที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) (ถ้ามี)ก็ให้บันทึกไว้, หมายเลขของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ที่กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาออกให้ และถ้าผู้เพาะพันธุ์อยู่ในรัฐที่กำหนดให้ผู้เพาะพันธุ์สัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตในการดำเนินการเพาะพันธุ์ต้องระบุหมายเลขใบอนุญาตของผู้เพาะพันธุ์ของรัฐดังกล่าวมาด้วย

(3.5) กรณีผู้เป็นพ่อค้าคนกลางมิได้เป็นบุคคลเดียวกันกับผู้เพาะพันธุ์ ต้องระบุชื่อนามสกุลและที่อยู่โดยละเอียดสถานที่ประกอบธุรกิจของพ่อค้าคนกลาง เพื่อสามารถใช้ติดต่อได้หรือที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) (ถ้ามี)ก็ให้บันทึกไว้, หมายเลขของพ่อค้าคนกลางที่กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาออกให้ และถ้าพ่อค้าคนกลางอยู่ในรัฐที่กำหนดให้ต้องได้รับใบอนุญาตในการดำเนินการเป็นตัวแทนส่งสัตว์เลี้ยงต้องระบุหมายเลขใบอนุญาตของพ่อค้าคนกลางของรัฐดังกล่าวมาด้วย

(3.6) ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปิดป้ายเป็นข้อความกลางที่มีลักษณะข้อความคำว่า“สิทธิ์ที่คุณควรรู้”ตามแบบที่กฎหมายกำหนดเป็นอักษรชนิดตัวหนาขนาดตัวอักษร 12 ขึ้นไป ตามด้วยข้อความที่มีขนาดตัวอักษร10ขึ้นไปโดยมีข้อความดังนี้ “รัฐได้กำหนดกฎหมายให้ร้านขายสัตว์เลี้ยงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเสนอขายบรรดาแมวหรือสุนัข ปิดประกาศรายงานข้อมูลของ

¹³⁷ N.J.S.A. 56:8-95 (d) (credits) L.1999.c. 336. § 4. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹³⁸ N.J.S.A. 56:8-95 (c) (credits) L.1999.c. 336. § 4. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

กระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับผลการตรวจสอบผู้เพาะพันธุ์หรือพ่อค้าคนกลางซึ่งเป็นข้อมูลระยะเวลาล่วงหน้า 2 ปีก่อนหน้าจนถึงเวลาที่มีการเสนอขายสัตว์ครั้งแรก ในสถานที่ที่สามารถเห็นได้ชัดเจนหรือบริเวณใกล้กรงหรือรั้วล้อมรอบสัตว์เลี้ยงแต่ละตัว หากผู้ใดไม่พบเห็นรายงานค่าแกลงที่ถูกกำหนดไว้ดังกล่าว กรุณาขอรับรายงานที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และกรณีหากมีข้อสงสัยอื่นใด กรุณาติดต่อหน่วยงานคุ้มครองผู้ซื้อของรัฐนิวเจอร์ซีย์ เลขที่ 124 ถนนเฮลเซเมื่อนีวาร์กมลรัฐนิวเจอร์ซีย์เลขไปรษณีย์ 07102 เบอร์โทรศัพท์(973) 504-6200. หรือสามารถค้นหารายงานผลการตรวจสอบผู้เพาะพันธุ์และนายหน้าของแมวและสุนัขแต่ละตัวและรายงานการตรวจสอบอื่นๆของกระทรวงการเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกาได้ที่เว็บไซต์หน่วยงานบริการการตรวจสอบสัตว์และพืชของกระทรวงการเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกา(ต่อไปนี้จะเรียกว่า“APHIS”) ประชาชนมีสิทธิที่เข้าถึงข้อมูลเพิ่มเติมจาก APHIS เกี่ยวกับประวัติเพาะพันธุ์และนายหน้าภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติข้อมูลอิสระของสหพันธรัฐ

นอกจากนี้ รายการตามข้อ 3.1) - 3.6) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่กำหนดให้เปิดเผย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอื่นๆเท่าที่จำเป็นให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอตามความในอนุมาตรานี้เพื่อว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องได้ตลอดเวลา

(4) ผู้ประกอบกิจการร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องจัดให้มีการลงนามรับรองในการซื้อขายระหว่างเจ้าของหรือผู้ประกอบกิจการร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงกับผู้ซื้อ ซึ่งเป็นแบบฟอร์มหนังสือแจ้งสิทธิที่ออกโดยผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของรัฐ (Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety)¹³⁹ ซึ่งแบบฟอร์มการแจ้งสิทธิดังกล่าวต้องประกอบไปด้วยข้อความดังนี้¹⁴⁰

(4.1) ข้อความทั้งหมดแห่งบรรดาสีทธิและความรับผิดชอบที่ถูกกำหนดตามกฎหมาย คือ ถ้าภายใน 14 วันหลังจากการขายและส่งมอบสัตว์ไปยังผู้ซื้อแล้ว ปรากฏว่า

¹³⁹ N.J.S.A .56:8-93 (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

“Director” means the Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety.”

¹⁴⁰ N.J.S.A.56:8-95 (f) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

สัตว์เลี้ยงมีอาการป่วยหรือตาย ซึ่งได้รับการรับรองโดยสัตวแพทย์แล้วว่า สัตว์เลี้ยงนั้นไม่เหมาะสมสำหรับการขาย เพราะมีความเจ็บป่วยซึ่งไม่ใช่การพิการแต่กำเนิด หรือการตายของสัตว์นั้นจากเหตุอื่นซึ่งไม่ใช่อุบัติเหตุ ซึ่งมีอยู่ก่อนจำหน่ายย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย หรือ ถ้าปรากฏว่าสัตว์ป่วยหรือตายภายใน 180 หลังจากวันที่ทำการจำหน่ายและสัตวแพทย์ให้การรับรองว่า ความตายที่เกิดขึ้นภายใน 180 วันดังกล่าว เนื่องมาจากสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือตายเพราะสาเหตุหรือสภาพเกิดจากสภาพเช่นว่านั้น ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบได้

(4.2) ข้อความและคำอธิบายทั้งหมดซึ่งสิทธิของผู้ซื้อในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงชดเชยความเสียหายหากเข้ากรณีตามข้อ 1)

(4.3) ข้อความที่ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ซื้อในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรองเหตุตามข้อ 1) เพื่อใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ซื้อรับผิดชอบตามกฎหมาย

(4.4) ข้อความทั้งหมดแห่งบรรดาสหสิทธิของผู้ซื้อ ซึ่งสิทธิในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงและลูกจ้างของงร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงดังกล่าวในการรับผิดชอบตามกฎหมาย

(4.5) สิทธิและหน้าที่ของผู้ซื้อในการเรียกร้องตามกฎหมายที่ต้องกระทำการแจ้งแก่ผู้ประกอบธุรกิจ, การแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องถิ่นและการแจ้งผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของรัฐ (Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety) กรณีหากพบกรณีตามข้อ 1) รวมถึงระบุชื่อและที่อยู่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องถิ่นอันมีเขตอำนาจเหนือร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงนั้น

(4.6) รายละเอียดโดยละเอียดของชื่อที่อยู่ทั้งหมด, ที่อยู่จดหมายทางอิเล็กทรอนิกส์(E-Mail) (ถ้ามี) และเลขที่ใบอนุญาตของผู้เพาะพันธุ์สัตว์และพ่อค้าคนกลางขายสัตว์เลี้ยงในกรณีที่มีใช้บุคคลคนเดียวกัน

(4.7) เลขที่ใบอนุญาตผู้เพาะพันธุ์สัตว์ภายในรัฐในกรณีที่ผู้เพาะพันธุ์สัตว์ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตภายในรัฐที่ผู้เพาะพันธุ์ประกอบธุรกิจและเลขที่ใบอนุญาตผู้เป็นพ่อค้าคนกลางภายในรัฐถ้านายหน้าแตกต่างจากผู้เพาะพันธุ์และพ่อค้าคนกลางต้องมีใบอนุญาตในรัฐที่ดำเนินการ

(4.8) ข้อความซึ่งเป็นการรับรองความถูกต้องของเอกสารโดยผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นผู้ให้การรับรองข้อมูลของผู้เพาะพันธุ์และพ่อค้าคนกลางขายสัตว์เลี้ยงตามข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการดูแลรักษาและปกป้องสัตว์และการปฏิบัติงานที่มี

สุขอนามัยของที่อยู่ของสัตว์เลี้ยงของผู้เพาะพันธุ์และพ่อค้าคนกลางขายสัตว์เลี้ยงว่าเป็นไปตามกฎหมาย

(5) หนังสือแจ้งสิทธิดังกล่าวตามข้อ (4) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องได้รับการลงนามของผู้บริโภคในเอกสารดังกล่าวและระบุวันที่ในขณะที่ทำการซื้อขายโดยผู้ซื้อ และต้องจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวส่งให้ผู้ซื้อลงนามรับรองและทำการเก็บสำเนานั้นไว้ที่ ณ ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ซึ่งสำเนาของหนังสือแจ้งสิทธิทั้งหมดต้องพร้อมสำหรับให้เจ้าพนักงานของหน่วยงานคุ้มครองผู้ซื้อทำการตรวจสอบได้หากมีการร้องขอ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่มีอำนาจกระทำการใดๆ ที่เป็นการลดสิทธิหรือยกเว้นสิทธิของผู้ซื้อที่จะใช้เรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ความเสียหายที่ถูกกำหนดตามบทบัญญัติ¹⁴¹

(6) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานดังกล่าว จะต้องทำการให้สัตว์เลี้ยงได้รับวัคซีนหรือทำการฉีดวัคซีนตามคำสั่งของสัตวแพทย์ก่อนที่จะทำการจัดจำหน่ายเท่านั้น¹⁴²

(7) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ทำการโฆษณาใดๆ สำหรับการขายสัตว์โดยผู้เพาะพันธุ์ในรัฐที่มีใบอนุญาตจากกระทรวงการเกษตรของสหรัฐอเมริกาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรือวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการประกาศบนอินเทอร์เน็ตหรือหน้าเว็บไซต์จะต้องมีการแสดงซึ่งชื่อผู้เพาะพันธุ์ รัฐของผู้เพาะพันธุ์อาศัยอยู่ และหมายเลขใบอนุญาตของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ที่ออกโดยกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา เพื่อที่จะผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลนี้ได้โดยง่าย¹⁴³

(8) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องรับผิดชอบเพื่อการชดเชยความเสียหายหรือการชดใช้คืนอื่นใดแก่ผู้ซื้อ ซึ่งการที่ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติใดๆ ของกฎหมายบัญญัตินี้ หรือการลงนาม

¹⁴¹ N.J.S.A .56:8-95 (f) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁴² N.J.S.A .56:8-95 (e) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁴³ N.J.S.A .56:8-95 (o) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

ในเอกสารใดๆที่กระทำโดยเจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง¹⁴⁴

(9) ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องรับผิดชอบถ้ากระทำพฤติกรรมใดๆที่เป็นการหลอกลวง ถ้ากระทำการใดๆที่ผูกมัดหรือพยายามผูกมัดให้ตนละเว้นบทบัญญัติใดๆตามบทบัญญัตินี้ เว้นแต่บทบัญญัติที่ให้อำนาจไว้โดยเฉพาะตามกฎหมาย. ของบทบัญญัตินี้ ตามที่กล่าวข้อ (1) ที่กำหนดว่า ที่ผู้ซื้ออาจทำการยกเว้นการตรวจสอบสุขภาพสัตว์เลี้ยงก่อนทำการส่งมอบภายใน 72 ชั่วโมง¹⁴⁵

(10) ห้ามมิให้ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงในการขาย, การเสนอขาย หรือการซื้อเพื่อขายต่อสัตว์เลี้ยงอีกทอดหนึ่งที่มาจากผู้เพาะพันธุ์สัตว์หรือพ่อค้าคนกลางที่มีลักษณะดังต่อไปนี้¹⁴⁶

(10.1) ไม่ปฏิบัติตามบรรดาข้อกำหนดแห่งกฎหมายเกี่ยวกับบำรุงรักษาและการดูแลสัตว์ และไม่ปฏิบัติตามสุขอนามัยสำหรับการดูแลที่อยู่ของสัตว์เลี้ยง ณ ขณะที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้ทำการรับซื้อ

(10.2) ไม่มีใบอนุญาตที่ออกโดยกระทรวงการเกษตรของสหรัฐอเมริกาที่สามารถใช้ได้ในปัจจุบัน

(10.3) ไม่มีใบอนุญาตของรัฐที่ผู้เพาะพันธุ์หรือพ่อค้าคนกลางดำเนินธุรกิจอยู่นั้นกำหนดให้ต้องมีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจในรัฐนั้น

(10.4) ได้รับการอ้างในรายงานการตรวจสอบของกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาว่าฝ่าฝืนโดยตรงโดยอ้อมซึ่งพระราชบัญญัติสวัสดิภาพสัตว์แห่งสหพันธรัฐ 7 U.S.C. s. 2131 et seq., หรือข้อบังคับสวัสดิภาพสัตว์แห่งสหพันธรัฐที่สอดคล้องไปในทางเดียวกัน 9 C.F.R. s.1.1 et seq., ภายในระยะเวลา 2 ปีก่อนที่ร้านจำหน่ายสัตว์จะรับซื้อสัตว์เลี้ยง

(10.5) การได้มาซึ่งสัตว์เลี้ยงจากผู้เพาะพันธุ์ พ่อค้าคนกลาง หรือบุคคลอื่นใด ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์กรที่กระทำการตามข้อ (10.1) - (10.4)

(11) ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือบุคคลใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามที่กล่าวมาใน ข้อ 3. ซึ่งบัญญัติอนุมาตรา c. แห่งมาตรา 4 ของ P.L. 1999, c. 336 (C.56: 8-95)

¹⁴⁴ N.J.S.A. 56:8-95 (n) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁴⁵ N.J.S.A. 56:8-95 (m) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁴⁶ N.J.S.A. 56:8-95.1 (credits) L.2015, c. 7. § 3, eff. June 1, 2015.

หรือข้อ 10 ซึ่งบัญญัติในมาตรา 3 ของ P.L. 2015, c. 7 (C.56:8-95.1) หรือละเอียดที่จะไม่จัดหาข้อมูลหรือนำข้อมูลที่เป็นเท็จซึ่งข้อมูลตามที่ข้อกำหนดต้องมีตามข้อ 4. ซึ่งบัญญัติในอนุมาตรา f ของมาตรา 4 ใน P. L. 1999, c. 336 (C.56: 8-95) แห่งบทบัญญัตินี้ ต้องโทษปรับ 500 ดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการฝ่าฝืนในแต่ละครั้ง¹⁴⁷

(12) นอกจากการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อเฉพาะรายแล้ว ตามบทบัญญัตินี้ ยังมีลักษณะคุ้มครองผู้ซื้อซึ่งมีลักษณะเป็นบทลงโทษผู้ประกอบการในเชิงป้องกัน โดยกำหนดขั้นตอนต่างๆไว้ ดังนี้

(12.1) กรณีซื้อได้ทำการให้สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบและรับรองในกรณีสัตว์เลี้ยงที่ซื้อมาแล้วภายหลังพบว่ามีอาการเจ็บป่วย ติดเชื้อโรค บกพร่องหรือพิการตั้งแต่กำเนิด หรือทางพันธุกรรมเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องต่อผู้ประกอบการ กฎหมายยังกำหนดว่า เมื่อได้รับใบรับรองจากสัตวแพทย์ผลการตรวจแล้ว ผู้ซื้อจะต้องแจ้งถึงอาการเจ็บป่วยหรือความตายของสัตว์พร้อมชื่อร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ซื้อสัตว์มา พร้อมสำเนาใบรับรองของสัตวแพทย์ต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำท้องที่ที่ร้านขายสัตว์เลี้ยงตั้งอยู่ และแจ้งต่อผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้ซื้อในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของรัฐ (Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety) เมื่อผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้ซื้อในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของรัฐ (Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety) ต้องส่งสำเนาเอกสารรายงานใดๆที่ได้รับมาไปยังเจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องที่ที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงตั้งอยู่ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องบันทึกและเก็บบันทึกการรายงานและเอกสารที่ได้มาจากผู้ซื้อ¹⁴⁸

(12.2) การแจ้งผลการตรวจตามข้อ (12.1) นั้น กระทำไว้ก่อนวันที่ 1 พฤษภาคมนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ครั้งแรกและทุกๆปีหลังจากนี้ เจ้าพนักงานสาธารณสุขท้องที่มีเขตอำนาจเหนือร้านขายสัตว์เลี้ยงจะต้องทำการตรวจสอบแฟ้มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายงานที่ยื่นส่งตามข้อ (12.1) และจะต้องสรุปรายงานส่งต่อไปยังเทศบาลที่ร้านขายสัตว์เลี้ยงที่ตั้งอยู่ เพื่อวัตถุประสงค์ดังนี้

¹⁴⁷ N.J.S.A. 56:8-95.1 (credits) L.2015, c. 7. § 5, eff. June 1, 2015.

¹⁴⁸ N.J.S.A. 56:8-96 (b) (credits) L.1999.c. 336. § 5. Amended by L.2012, c.17, § 433. eff. June 29, 2012.

ก) เพื่อพิจารณาให้มีการเพิกถอนใบอนุญาตร้านขายสัตว์เลี้ยงตาม
เงื่อนไข ดังนี้¹⁴⁹

1) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรอง
โดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดย
กำเนิดหรือพันธุกรรม ,หรือความเจ็บป่วยที่เกิดจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือ
พันธุกรรม ถึง 15 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการขายในแต่ละปี ;

2) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรอง
โดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพความบกพร่อง
หรือเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึง 25 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการขายใน
แต่ละปี

3) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรอง
โดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุของความตายที่เกิดสภาพ
ความบกพร่องหรือเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึง 10 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้
ทำการขายในแต่ละปี

4) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรอง
โดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุของความตาย ที่เกิดสภาพ
ความบกพร่องหรือเจ็บป่วยที่มีมาโดยกำเนิดถึง 5 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการ
ขายในแต่ละปี

ข) เพื่อพิจารณาให้มีการระงับใบอนุญาตไว้ชั่วคราวเป็นระยะเวลา
90 วันตามเงื่อนไข ดังนี้¹⁵⁰

1) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรอง
โดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดย
กำเนิดหรือพันธุกรรม ,หรือความเจ็บป่วยที่เกิดจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือ
พันธุกรรมถึง 10 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการขายในแต่ละปี

2) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรอง
โดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพความบกพร่อง

¹⁴⁹ N.J.S.A. 56:8-96 (c) (credits) L.1999.c. 336. § 5. Amended by L.2012,
c.17, § 433. eff. June 29, 2012.

¹⁵⁰ N.J.S.A. 56:8-96 (d) (credits) L.1999.c. 336. § 5. Amended by L.2012,
c.17, § 433. eff. June 29, 2012.

หรือเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึง 15 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการขายในแต่ละปี

3) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุของความตายที่เกิดสภาพความบกพร่องหรือเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึง 5 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการขายในแต่ละปี

4) ถ้าร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่ามีสัตว์เลี้ยงที่ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุของความตายที่เกิดสภาพความบกพร่องหรือเจ็บป่วยที่มีมาโดยกำเนิดถึง 3 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์ที่ได้ทำการขายในแต่ละปี

3.2.2.3 มาตรการเยียวยาและสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

(1) กรณีที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาความเสียหายจากการซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว¹⁵¹

(1.1) ถ้าระยะเวลาภายใน 14 วันหลังจากการขายและส่งมอบสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ซื้อ แล้วปรากฏว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการป่วยหรือตาย ซึ่งได้รับการรับรองโดยสัตวแพทย์แล้วว่า สัตว์เลี้ยงนั้นไม่เหมาะสมสำหรับการขาย เพราะมีความเจ็บป่วยซึ่งไม่ใช่การพิการแต่กำเนิดหรือการตายของสัตว์นั้นจากเหตุอื่นซึ่งไม่ใช่อุบัติเหตุ ซึ่งมีอยู่ก่อนจำหน่าย

(1.2) ถ้าปรากฏว่าสัตว์ป่วยหรือตายภายใน 180 หลังจากวันที่ทำการจำหน่ายและสัตวแพทย์ให้การรับรองว่า ความตายที่เกิดขึ้นภายใน 180 วันดังกล่าว เนื่องมาจากสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือตายเพราะสาเหตุหรือสภาพเกิดจากสภาพเช่นว่านั้น

(2) เงื่อนไขกรณีที่ผู้ซื้อจะเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจเยียวยากรณีการซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

การที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาจากผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

¹⁵¹ N.J.S.A. 56:8-95 (h) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

(2.1) ผู้ซื้อจะต้องมีแสดงใบรับรองสัตวแพทย์ตามที่กำหนดไว้ว่าเป็นกรณีตามข้อ (1.1) และ ข้อ (1.2) เว้นแต่กรณีที่ผู้ประกอบการจากร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ไม่ได้มอบหนังสือแจ้งสิทธิตามความข้อ (4) ในหัวข้อ 3.2.2.2 แม้ผู้ซื้อไม่อาจจัดใบรับรองของสัตวแพทย์ได้ภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย ผู้ซื้อก็ยังสามารถมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ประกอบการชดใช้ความเสียหายตามกฎหมายได้¹⁵²

(2.2) ในใบรับรองของสัตวแพทย์ตามข้อ 2.1) นั้น สัตวแพทย์ต้องจัดทำใบรับรองให้ผู้ซื้อเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 7 วันหลังจากผู้ซื้อได้นำสัตว์เลี้ยงให้สัตวแพทย์ทำการวินิจฉัยรับรอง ซึ่งใบรับรองตามมาตรฐานนี้ต้องประกอบไปด้วย¹⁵³

ก) ชื่อของเจ้าของ
 ข) วันที่หรือช่วงวันที่ทำการตรวจสอบ
 ค) พันธุ์ สี เพศและอายุของสัตว์
 ง) ค่าแถลงรายการผลการตรวจของสัตวแพทย์
 จ) คำแถลงที่สัตวแพทย์รับรองว่าสัตว์ชนิดนั้น “ไม่เหมาะสมสำหรับการซื้อ”

ฉ) รายการรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาซึ่งเกิดขึ้นในวันที่มีการรับรอง

ช) กรณีหากต้องมีการทำการรักษาสัตว์เลี้ยงให้ระบุงการการรักษาโดยประมาณการที่คาดว่าจะต้องทำการรักษาหรือที่ต้องพยายามรักษาสัตว์เลี้ยง

ซ) กรณีที่สัตว์ถึงแก่ความตายต้องระบุงสาเหตุที่เป็นไปได้ที่ทำให้สัตว์ถึงแก่ความตาย

ฌ) ชื่อและที่อยู่ของสัตวแพทย์ที่ให้การรับรองและลงวันที่วันที่ได้ทำการรับรอง

(2.3) เมื่อมีการรับรองของสัตวแพทย์ตามข้อ (2.2) แล้ว ให้ผู้ซื้อนำส่วนนี้แจ้งไปยังผู้ประกอบการจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง เพื่อแจ้งทางเลือกการใช้สิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ความเสียหาย และต้องทำความยืนยันทางเลือกตามมาตรา 56:8-95 (i) ที่เรียกร้องให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือการ

¹⁵² N.J.S.A. 56:8-95 (h) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁵³ N.J.S.A. 56:8-95 (j) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

ยืนยันทางเลือกดังกล่าวต้องได้รับการลงลายมือชื่อรับรองจากผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงและผู้ซื้อพร้อมกัน และต้องจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวที่ลงนามรับรองแล้วให้ผู้ซื้อ ส่วนอีกฉบับหนึ่งให้ทำการเก็บไว้ ณ สถานที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง การยืนยันทางเลือกการใช้สิทธิดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบตามที่กฎหมายกำหนด¹⁵⁴ ซึ่งตรงกับมาตรา 56:8-96 ที่กำหนดไว้ว่า กรณีหากผู้ซื้อที่ซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านขายสัตว์แล้วปรากฏในเวลาต่อมาว่า สัตว์มีอาการเจ็บป่วยหรือตายหลังจากวันที่ซื้อ และนำสัตว์เลี้ยงไปพบสัตวแพทย์ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสัตวแพทย์ได้ทำการรับรองผลการตรวจรักษา และได้ใช้สิทธิในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการชดใช้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้จึงจะมีสิทธิได้รับการชดใช้จากผู้ประกอบธุรกิจ¹⁵⁵

(3) สิทธิของผู้ซื้อในเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจเยียวยาความเสียหายจากการซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

(3.1) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วพบว่ามีอาการเจ็บป่วย โดยมีการรับรองจากสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขข้อ (1.1) ผู้ซื้อสามารถเลือกให้ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชดใช้เยียวยาความเสียหายทางหนึ่งทางใดได้ ดังต่อไปนี้¹⁵⁶

ก) สิทธิที่จะส่งคืนสัตว์และรับการคืนเงินเต็มจำนวนของราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงรวมกับภาษีมูลค่าเพิ่ม และการชดใช้คืนซึ่งค่าบริการทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรอง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์

ข) สิทธิที่จะเก็บสัตว์เลี้ยงไว้และได้รับการชดใช้ค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรอง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์ รวมถึงค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเนื่องจากการรักษาหรือพยายามรักษาสัตว์เลี้ยง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรอง

ค) สิทธิที่จะคืนสัตว์และเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่แทนตัวเดิมตามแต่ที่ผู้ซื้อจะเลือกในราคาที่เท่ากับราคาตัวเดิม รวมทั้งมีสิทธิได้รับการชดใช้คืนค่าใช้จ่ายในการให้

¹⁵⁴ N.J.S.A. 56:8-95 (k) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁵⁵ N.J.S.A. 56:8-96 (a) (credits) L.1999.c. 336. § 5. Amended by L.2012, c.17, § 433. eff. June 29, 2015.

¹⁵⁶ N.J.S.A. 56:8-95 (i) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

สัตว์แพทย์ทำการรับรอง และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์

ง) ในกรณีที่สัตว์เลี้ยงตายเพราะสาเหตุอื่นที่มีใข้อุบัติเหตุ ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะได้รับเงินคืนเต็มราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงรวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม, หรือรับสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ตามความต้องการของผู้ซื้อในมูลค่าที่เท่ากัน รวมถึงมีสิทธิได้รับการชดใช้เงินคืนในค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรอง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์

สิทธิของผู้ซื้อในการได้รับการชดใช้เงินคืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์เลี้ยงตามข้อ ก) - ง) ผู้ซื้อที่มีสิทธิได้รับคืนตามจริง แต่มากที่สุดเป็นเงินจำนวนไม่เกินสองเท่าของราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่ป่วยหรือตายรวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม

(3.2) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงนั้นจะต้องปฏิบัติตามสิทธิที่ผู้ซื้อเรียกร้องภายในระยะเวลาไม่เกินกว่า 10 วันหลังจากได้รับใบรับรองของสัตวแพทย์และได้รับการยืนยันการใช้สิทธิในหนังสือแบบฟอร์มของการเลือกสิทธิในการให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ความเสียหายตามกฎหมาย

(4) การฟ้องร้องคดี และการโต้แย้งความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจ

เนื่องจากตามที่ศึกษามาในข้อ (1.1) และ ข้อ (1.2) ซึ่งได้กำหนดว่ากรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจแล้วพบว่ามีอาการเจ็บป่วย หรือตาย หรือบกพร่องตั้งแต่กำเนิด หรือทางพันธุกรรม ซึ่งสาเหตุดังกล่าวมีอยู่ก่อนทำการซื้อขายและโดยได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบตามข้อ (3.1) และในข้อ (3.2) ซึ่งถือเป็นข้อสันนิษฐานทางกฎหมายที่เมื่อเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ผู้ประกอบธุรกิจย่อมมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามข้อ (3.2) ที่บัญญัติไว้ว่าผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามสิทธิที่ผู้ซื้อเรียกร้องภายในระยะเวลาไม่เกินกว่า 10 วันหลังจากได้รับใบรับรองของสัตวแพทย์และได้รับการยืนยันการใช้สิทธิในหนังสือแบบฟอร์มของการเลือกสิทธิในการให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ความเสียหายตามกฎหมาย แต่ถ้าหากผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการตามกฎหมาย บทบัญญัติของรัฐนิวเจอร์ซีย์ไม่ได้บัญญัติอำนาจในการฟ้องคดีไว้โดยเฉพาะแบบรัฐแคลิฟอร์เนีย แต่ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 56:8-95 (a) โดยระบุว่าแม้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดที่นำมาใช้ตามบทบัญญัติข้อ 56 แห่งพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้นำมาใช้บังคับกับร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และมีกำหนดขอบเขตการในการฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำอื่นใดไว้ แต่ถ้าหากการกระทำดังกล่าวของเจ้าของ, ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือรวมถึงลูกจ้างของร้านนั้น ที่กระทำการเพื่อจำหน่ายสัตว์เลี้ยงในรัฐนี้ โดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว และข้อกำหนดในหมวดนี้ ถือว่าเป็น

การกระทำที่หลอกลวง¹⁵⁷ ดังนั้น เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจไม่กระทำการตามบทบัญญัติแล้ว ผู้ซื้อย่อมมีอำนาจฟ้องคดีตามกฎหมายทั่วไปได้

แต่ทั้งนี้ แม้กฎหมายจะได้บัญญัติข้อสันนิษฐานความรับผิดชอบไว้แล้วก็ตาม แต่กฎหมายยังได้บัญญัติเปิดช่องให้ผู้ประกอบการธุรกิจทำการโต้แย้งข้อสันนิษฐานทางกฎหมายนี้ได้ ซึ่งตามมาตรา 56:8-95 บัญญัติสิทธิของผู้ประกอบการธุรกิจไว้ว่า ในกรณีที่ผู้ซื้อทำการเรียกร้องผู้ประกอบการธุรกิจใช้ความเสียหายตามกฎหมายแล้ว แต่ถ้าหากกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีความประสงค์ที่จะโต้แย้งสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อดังกล่าว ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องแจ้งผู้ซื้อ และผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของรัฐ (Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety) เป็นลายลักษณ์อักษรภายในระยะเวลา 5 วันหลังจากได้รับใบรับรองของสัตวแพทย์และได้รับการยืนยันการใช้สิทธิในหนังสือแบบฟอร์มของการเลือกสิทธิ หลังจากการแจ้งผู้ซื้อและผู้อำนวยการของหน่วยงานคุ้มครองผู้ซื้อ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงอาจจะกำหนดผู้ซื้อนำสัตว์มาทำการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ที่เจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นผู้เลือกตามวันเวลาและสถานที่ที่ทั้งสองฝ่ายสะดวกได้¹⁵⁸

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้บัญญัติว่า เมื่อหลังจากที่ผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของรัฐ (Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety) ได้รับหนังสือโต้แย้งการใช้สิทธิผู้ซื้อในการเรียกร้องตามกฎหมายของผู้ประกอบการธุรกิจแล้ว จะต้องกำหนดวันพิจารณาและจัดการพิจารณาตามความใน "Administrative Procedure Act" P. L.1968 c.410 (C.52: 14B-1 et seq.) และตาม Uniform Administrative Procedure Rules ที่นำมาใช้บังคับ หากผลตัดสินใจสิทธิการได้รับการชดเชยที่ผู้ซื้อนั้นควรได้รับการเยียวยาแล้ว ผู้ซื้อหรือผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ผลการตัดสินได้หากมีบัญญัติไว้ในกฎหมายหรือมีกฎระเบียบใดๆที่สามารถให้กระทำได้ แต่ถ้ากฎหมายไม่กำหนดให้สามารถ

¹⁵⁷ N.J.S.A. 56:8-95 (a) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

¹⁵⁸ N.J.S.A. 56:8-95 (l) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ ผู้ซื้อหรือผู้ประกอบการจําหน่ายสัตว์หรือลูกจ้างของร้านจําหน่ายสัตว์เลี้ยง ต้องปฏิบัติตามคำตัดสินคำพิพากษานั้น¹⁵⁹

จากศึกษากฎหมายมีการบัญญัติให้ความคุ้มครองแก่ผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของรัฐนิวเจอร์ซีย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงสามารถสรุปหลักสำคัญของการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวที่แตกต่างจากกฎหมายไทย โดยมีหลักการคล้ายกับรัฐแคลิฟอร์เนียเป็นอย่างมากแต่อาจแตกต่างกันเพียงรายละเอียดเล็กน้อย ในกฎหมายของรัฐนิวเจอร์ซีย์ได้มีการบัญญัติแยกประเภทสัตว์เลี้ยงที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายการซื้อขายสัตว์เลี้ยงโดยระบุว่าจะหมายถึงสุนัขและแมวแยกต่างหากจากการกระทำการซื้อขายสินค้าทั่วไปอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับรัฐแคลิฟอร์เนีย และมีการบัญญัติความหมายของผู้ประกอบการจําหน่ายสัตว์เลี้ยง และยังนิยามให้ครอบคลุมถึงการให้ความคุ้มครองจากการซื้อจากผู้เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง และพ่อค้าคนกลาง(Broker) และเมื่อผู้ซื้อได้ทำการซื้อสัตว์เลี้ยงจากบุคคลดังกล่าวแล้วพบความบกพร่องและเข้าเงื่อนไขการให้ความคุ้มครองก็ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายทันทีโดยไม่ต้องมาพิจารณาว่า กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นผู้ประกอบการและเมื่อได้รับความเสียหายจากบุคคลดังกล่าวจะได้ตามกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อหรือไม่อย่างเช่นพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ได้กล่าวมาแล้วอีก นอกจากนี้บทบัญญัตินิยามคำว่าผู้ประกอบการก็ยังมีบทบัญญัตินิยามของคำว่า “ผู้บริโภค” หรือ “ผู้ซื้อ” หมายความว่าบุคคลผู้ซึ่งทำการซื้อแมวหรือสุนัขซึ่งไม่ใช่เพื่อการค้าอีกต่อหนึ่ง และในสํวนนิยามคำว่าสัตว์เลี้ยงที่มีความบกพร่องในรัฐนิวเจอร์ซีย์มีบัญญัติไว้ชัดเจนในมาตรา 56:8-93 ว่า หมายความว่า การติดเชื้อโรคใดๆ ความผิดปกติ ความพิการ การเจ็บป่วยทางร่างกาย หรือ ความบกพร่องที่มีมาตั้งแต่กำเนิด หรือ การถ่ายทอดทางพันธุกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสัตว์ ไม่ว่าจะเห็นเป็นประจักษ์ หรือ จากการวินิจฉัย หรือมีแนวโน้มหรือก่อนนำออกจําหน่ายหรือทำการส่งมอบแก่ผู้ซื้อ หรือการตายภายใน 14 วันนับตั้งแต่วันทำการส่งมอบแก่ผู้ซื้อ ยกเว้นการตายโดยอุบัติเหตุ หรือผลของการบาดเจ็บในช่วงเวลาดังกล่าว

นอกจากสํวนของนิยามเพื่อการตีความการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายแล้ว ยังมีการบัญญัติเงื่อนไขความรับผิดที่แสดงถึงสิทธิเรียกร้องของผู้ประกอบการไว้โดยชัดเจน เช่น ในมาตรา 56:8-96 ถ้าระยะเวลาภายใน 14 วันหลังจากการขายและส่งมอบสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ซื้อ แล้วปรากฏว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการป่วยหรือตาย ซึ่งได้รับการรับรองโดยสัตวแพทย์แล้วว่า สัตว์เลี้ยงนั้นไม่เหมาะสมสำหรับการขาย เพราะมีความเจ็บป่วยซึ่งไม่ใช่การพิการแต่กำเนิด หรือการตายของสัตว์นั้นจากเหตุ

¹⁵⁹ N.J.S.A. 56:8-95 (l) (credits) L.1999.c. 336. § 2. Amended by L.2015, c.7, § 1. eff. June, 2015.

อื่นซึ่งไม่ใช่อุบัติเหตุ และมีอยู่ก่อนจำหน่าย หรือกรณีถ้าปรากฏว่าสัตว์ป่วยหรือตายภายใน 180 วัน หลังจากวันที่ทำการจำหน่ายและสัตวแพทย์ให้การรับรองว่า ความตายที่เกิดขึ้นภายใน 180 วัน ดังกล่าว เนื่องมาจากสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมา โดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือตายเพราะสาเหตุหรือสภาพเกิดจากสภาพเช่นว่านั้น เป็นต้น แต่การที่ผู้ซื้อจะใช้สิทธิเรียกร้องได้กฎหมายก็ได้บัญญัติหน้าที่ของไว้ชัดเจนให้ต้องดำเนินการก่อนเช่นเดียวกับรัฐแคลิฟอร์เนีย เช่น เมื่อมีการรับรองของสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขการเรียกร้องแล้ว ผู้ซื้อต้องแจ้งไปยังผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง เพื่อแจ้งทางเลือกต่างของการใช้สิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ความเสียหายตามกฎหมายว่าจะให้คืนเงินหรือต้องการสัตว์เลี้ยงตัวใหม่แทนตัวเดิมก่อน เป็นต้น

จากที่กล่าวเกี่ยวกับให้ความคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของ รัฐนิวเจอร์ซีย์สำหรับมาตรการชดใช้เยียวยาความเสียหายสำหรับผู้ซื้อสำหรับกรณีการซื้อขายสุนัขและแมวอันเป็นการให้ความคุ้มครองผู้ซื้อภายหลังความเสียหายเกิด กฎหมายดังกล่าวก็ได้มีการบัญญัติ มาตรการทางกฎหมายในลักษณะป้องกันก่อนความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ซื้อไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกับ รัฐแคลิฟอร์เนียเช่นกัน เช่น กำหนดวิธีการดูแลและสัตว์เลี้ยง, พื้นที่ในการจัดเก็บสัตว์เลี้ยงเพื่อจำหน่าย การตรวจสุขภาพและต้องมีใบรับรองจากสัตวแพทย์ที่ชัดเจนถึงความสมบูรณ์แข็งแรงของสัตว์เลี้ยง ก่อนจำหน่าย รวมทั้งบทกำหนดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าฝ่าฝืนบทบัญญัติของ กฎหมาย เป็นต้น จึงทำให้เห็นว่าสิทธิของผู้ซื้อได้รับการคุ้มครองได้อย่างมีประสิทธิภาพและแท้จริง